

Zbirka medijskih objav

INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE,
za obdobje 28. 11. 2019

Število objav: 25

Internet: 9

Tisk: 16

Spremljane teme:

Inženirska dejavnost, ...: 3

Inženirska zbornica ...: 2

Barbara Škraba Flis: 0

Gradbeni zakon: 1

Zakon o ... načrtovanju: 0

Zakon o ... arhitektih: 0

Gradbena parcela: 0

Evidenca stavbnih zemljišč: 0

Svetovni gradbeni forum 2019: 0

Gradbeništvo, graditev: 23

Internet	Naslov	Napoved - Slovenija, 28. 11. (četrtek) (dopolnjeno)		
Zaporedna št. 1	Medij; Doseg	Sta.si; 520.000, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Napoved dogodkov; 27. 11. 2019		
Stran v zbirki: 11	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...osrednji del mednarodnega srečanja o gradnji in vzdrževanju vozišč v Sloveniji, ki ga pripravlja Združenje asfalterjev Slovenije; ob 16.45 okrogla miza o gradbeništvu , med drugim bodo sodelovali namestnik v.d. direktorice Direkcije RS za infrastrukturo Damir Topolko, direktor projektov na Darsu Janez Kušnik, predsednik...			

Internet	Naslov	Napoved - Slovenija, 28. 11. (četrtek)		
Zaporedna št. 2	Medij; Doseg	Sta.si; 520.000, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Napoved dogodkov; 27. 11. 2019		
Stran v zbirki: 16	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...osrednji del mednarodnega srečanja o gradnji in vzdrževanju vozišč v Sloveniji, ki ga pripravlja Združenje asfalterjev Slovenije; ob 16.45 okrogla miza o gradbeništvu , med drugim bodo sodelovali namestnik v.d. direktorice Direkcije RS za infrastrukturo Damir Topolko, direktor projektov na Darsu Janez Kušnik, predsednik...			

Internet	Naslov	Slovenska podjetja in delo v tujini: Opozorilo iz Podravja		
Zaporedna št. 3	Medij; Doseg	Vecer.com; 372.376, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 27. 11. 2019		
Stran v zbirki: 20	Avtor	Nina Ambrož		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...delovnih mest bi lahko izgubili v Podravju OGLAŠEVANJE Da se "Slovenija slabo brani in ni sposobna zaščititi lastnih podjetij in zaposlenih, zlasti v gradbeništvu ", čeprav gre za pomemben segment, meni ekonomist Jože P. Damijan. Medtem ko vplivnejše evropske države z različnimi regulativami močno branijo svoje gradbene...			

Internet	Naslov	Nova evropska komisija potrjena. Kaj prinaša?		
Zaporedna št. 4	Medij; Doseg	Finance.si; 159.871, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Novice; 27. 11. 2019		
Stran v zbirki: 34	Avtor	STA , Uroš Božin, Teja Grapulin		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Trgovalno shemo z emisijskimi kuponi bo razširila na pomorski promet, hkrati pa omejila izjeme za letalstvo. Zaostrila naj bi tudi pogoje v cestnem prometu, gradbeništvu in v še nekaterih panogah. Nova komisarka se med drugim zavzema za dokončanje unije kapitalskih trgov, za fiskalno politiko, ki bo prijaznejša do rasti,...			

Internet	Naslov	Hitro rastoči posoški izvoznik gradbene kemije išče 30 novih sodelavcev		
Zaporedna št. 5	Medij; Doseg	Finance.si; 159.871, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Novice; 27. 11. 2019		
Stran v zbirki: 41	Avtor	Mateja Bertoncelj		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...rastoči posoški izvoznik gradbene kemije išče 30 novih sodelavcev Več iz teme. Obveščaj me o novih člankih: izvozniki dodaj naložbe podjetij dodaj gradbeništvo dodaj kemija dodaj TTK Srpenica dodaj Čas branja: 4 min SHRANI 0 27.11.2019 15:30 Dopolnjeno: 27.11.2019 15:36 TTK izvaža na 68 trgov in ogromno...			

Internet	Naslov	Četverica z lestvice sto najbogatejših Slovencev je prodala škofjeloško tovarno. Kdo je kupec?		
Zaporedna št. 6	Medij; Doseg	Finance.si; 159.871, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Novice; 27. 11. 2019		
Stran v zbirki: 42	Avtor	Nataša Koražija, Mateja Bertoncelj		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...po naših informacijah ne proizvaja izdelkov, ki bi bili konkurenčni izdelkom Filcu. V Filcu sicer proizvajajo netkane tekstilne izdelke za izolacijo v gradbeništvu , v avtomobilski industriji in beli tehniki. Na koliko smo ovrednotili lastnike Filca Lastnik Filca je bilo doslej podjetje Nelinta, ki so jo ustanovili...			

Tisk	Naslov	Tempo obnove in gradenj cest se upočasnjuje		
Zaporedna št. 7	Medij; Doseg	Delo; 153.990, Slovenija	Stran: 10	Površina: 764 cm ²
	Rubrika, Datum	Gospodarstvo; 28. 11. 2019		
Stran v zbirki: 44	Avtor	Nejc Gole		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...infrastrukturo. Z zmanjšanjem sredstev se bo stanje na cestah znova poslabšalo, s tem pa se bodo povečali tudi stroški vzdrževanja, opozarja direktor zbornice gradbeništva na GZS Jože Renar. Za primer je navedel, da manjše vzdrževanje stane okoli deset evrov na kvadratni meter. Če se cesta ne obnavlja dlje časa in razpadajo...			

Tisk	Naslov	Še se bomo vozili po luknjah		
Zaporedna št. 8	Medij; Doseg	Delo; 153.990, Slovenija	Stran: 1	Površina: 185 cm ²
	Rubrika, Datum	Naslovna stran; 28. 11. 2019		
Stran v zbirki: 45	Avtor	Nejc Gole		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...172,3 milijona evrov, lani pa je bila 183,3 milijona evrov. »To nas je presenetilo in nam ni razumljivo,« je zaskrbljen Jože Renar, direktor zbornice gradbeništva na Gospodarski zbornici Slovenije. Opozarja na ponoven zastoj pri obnovi cest, kot je bil v krizi. S tem se bodo povečali stroški vzdrževanja v prihodnosti,...			

Internet	Naslov	Prevzem: četverica z lestvice sto najbogatejših Slovencev je prodala škofjeloško tovarno. Kdo je kupec?		
Zaporedna št. 9	Medij; Doseg	Manager.finance.si; 19.500, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 27. 11. 2019		
Stran v zbirki: 48	Avtor	Nataša Koražija, Mateja Bertoncelj		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...po naših informacijah ne proizvaja izdelkov, ki bi bili konkurenčni izdelkom Filca. V Filcu sicer proizvajajo netkane tekstilne izdelke za izolacijo v gradbeništvu , v avtomobilski industriji in beli tehniki. Skupina Freudenberg je v družinski lasti že 170 let, zdaj si lastništvo deli več kot 300 potomcev, nihče med...			

Internet	Naslov	Dan inovativnosti v JUB-u		
Zaporedna št. 10	Medij; Doseg	Si21.com; 10.000, Slovenija		
	Rubrika, Datum	ostalo; 27. 11. 2019		
Stran v zbirki: 50	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...sodelovanje s centri znanja za nas pomemben razvojni korak do kakovostnih inovacij in tržno zanimivih rešitev, ki bodo ustrezale najnovejšim zahtevam v gradbeništvu in jih nameravamo ponuditi našim uporabnikom,"je poudaril izvršni direktor družbe mag. Željko Kovačević (naslovna fotografija)."Kot podjetje želimo biti...			

Tisk	Naslov	RAZPAD IMPERIJA, ŠE PREDEN JE TO ZARES POSTAL		
Zaporedna št. 11	Medij; Doseg	Demokracija; 10.000, Slovenija	Stran: 28	Površina: 914 cm ²
	Rubrika, Datum	Politika; 28. 11. 2019		
Stran v zbirki: 52	Avtor	Janja Strah		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...volitvami? Od drugega tira do druge cevi Vrnimo se k temu, kaj seje dejansko zgodilo Petričevemu Kolektorju od leta 2017, ko je bil objavljen razpis za graditev druge cevi predora Karavanke. Kako je mogoče, da ni uspelo človeku, ki se mu (skoraj) nihče v Sloveniji ne upa reči ne? Človek, ki s seboj ne nosi denarnice....			

Internet	Naslov	Zakaj bi bilo treba ljubljansko obvoznico in vpadnice razširiti v 6-pasovnice?		
Zaporedna št. 12	Medij; Doseg	Avto.info; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	ostalo; 27. 11. 2019		
Stran v zbirki: 54	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Je gradbeništvo v Sloveniji uspeh ali težava gospodarstva, kakšni so novi izzivi asfalterne industrije, zakaj je na področju cestne infrastrukture nujna digitalna transformacija,...			

Tisk	Naslov	Pripravljenost na spremembe je edina alternativa		
Zaporedna št. 13	Medij; Doseg	MQ; , Slovenija	Stran: 19	Površina: 1.858 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 27. 11. 2019		
Stran v zbirki: 59	Avtor	Sanja Savič		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...mesecih negativna, kar potrjuje, da se bo pričakovana proizvodnja še naprej umirjala. Vitalen del slovenskega gospodarstva sta predvsem storitveni del in gradbeništvo , ki jima koristi obdobje nizkih obrestnih mer in rast neto prejemkov večjega števila zaposlenih ter večji obseg EU sredstev iz iztekajoče se perspektive....			

Tisk	Naslov	Strokovni gradbeni kašipot		
Zaporedna št. 14	Medij; Doseg	Gradbenik; , Slovenija	Stran: 7	Površina: 152 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 27. 11. 2019		
Stran v zbirki: 60	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...GZS - ZGIGM Strokovni gradbeni kašipot Zbornica gradbeništva in industrije gradbenega materiala pri GZS je 23. oktobra pripravila izobraževanje Strokovni gradbeni kašipot »Kakovost izvedenih del pri gradnji stavb«....			

Tisk	Naslov	Ali konstrukcije dihajo?		
Zaporedna št. 15	Medij; Doseg	Gradbenik; , Slovenija	Stran: 12	Površina: 1.079 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 27. 11. 2019		
Stran v zbirki: 63	Avtor	Danijel Lisičič		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...temu, da je »dihanje konstrukcije« strokovno zelo neprimeren izraz, sem ga uporabil v naslovu, saj se s tem izrazom pogosto srečujemo vsi sodelujoči v gradbeništvu . Primerjamo količino vode, ki preide skozi 100 m ² stene v 24 urah, ko je v skladu z definiranimi mikroklimatskimi pogoji po tehnični smernici največja...			

Tisk	Naslov	IZOBRAŽEVANJE		
Zaporedna št. 16	Medij; Doseg	Gradbenik; , Slovenija	Stran: 3	Površina: 227 cm²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 27. 11. 2019		
Stran v zbirki: 64	Avtor	Uredništvo		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...IZOBRAŽEVANJE Prihaja zima in z njo za gradbeništvo manj primerni in težji pogoji za delo. Tega bo tudi malo manj in ta nekoliko bolj umirjeni čas je zato najprimernejši za različne prireditve - posvete,...			

Tisk	Naslov	Tovarna porobetona Ytong prejemnica Okoljske nagrade		
Zaporedna št. 17	Medij; Doseg	Gradbenik; , Slovenija	Stran: 6	Površina: 115 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 27. 11. 2019		
Stran v zbirki: 65	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	KOSOVEC Tovarna porobetona Ytong prejemnica Okoljske nagrade Na konferenci Okoljsko srečanje, ki je potekala 7. novembra na GZS, so podelili priznanja okolju najbolj prijaznemu podjetju, izdelku, postopku in storitvi. Med 18 prijavi na razpis v štirih kategorijah je družba Xella porobeton SI			

Tisk	Naslov	Posvet "Energetsko učinkoviti ovoji stavb" za arhitekta, projektante in investitorje		
Zaporedna št. 18	Medij; Doseg	Gradbenik; , Slovenija	Stran: 6	Površina: 141 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 27. 11. 2019		
Stran v zbirki: 66	Avtor	Unknown		
	Teme	Inženirska zbornica Slovenije		
Povzetek	...projekti. Dogodek bo priložnost tudi za izmenjavo mnenj in izkušenj ter pridobitve strokovnih odgovorov na vaša vprašanja in dileme. Udeleženci (člani IZS in ZAPS) z udeležbo na dogodku pridobijo za izobraževanje 3 kreditne točke . Prijavnica na dogodek je na voljo na spletni strani https://gbc-slovenia.si/dogodki-in-izobrazevanja/ ...			

Tisk	Naslov	Skupno strokovno srečanje sekcij s področja gradbeništva		
Zaporedna št. 19	Medij; Doseg	Gradbenik; , Slovenija	Stran: 6	Površina: 82 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 27. 11. 2019		
Stran v zbirki: 67	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...PORTOROŽ Skupno strokovno srečanje sekcij s področja gradbeništva fasaderjev in inštalaterjev-energetikov. Srečanje bo 31. januarja in 1. februarja 2020 v Kongresnem centru Grand hotela Bernardin v Portorožu. Strokovno...			

Tisk	Naslov	BETON IN POŽARNA ODPORNOST		
Zaporedna št. 20	Medij; Doseg	Gradbenik; , Slovenija	Stran: 46	Površina: 433 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 27. 11. 2019		
Stran v zbirki: 68	Avtor	Sašo Seljak, Lojzka Reščič		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...obnašanja konstrukcij v požarih ter prikazala napredke na tem področju. Ti so plod dela raziskovalnih skupin na Zavodu za gradbeništvo , Inštitutu za gradbene materiale IGMAT in Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani. Veselijo predvsem napredki glede možnosti upoštevanja vseh materialnih karakteristik betona...			

Tisk	Naslov	70 LET ZAVODA ZA GRADBENIŠTVO SLOVENIJE		
Zaporedna št. 21	Medij; Doseg	Gradbenik; , Slovenija	Stran: 64	Površina: 573 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 27. 11. 2019		
Stran v zbirki: 70	Avtor	Unknown		
	Teme	Inženirska dejavnost, inženirji , Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...70 LET ZAVODA ZA GRADBENIŠTVO SLOVENIJE NAGRADA ZA ŽIVLJENJSKO DELO DR. MIHI TOMAŽEVIČU Proslave ob 70-letnici Zavoda za gradbeništvo Slovenije, ki je potekala pod sloganom »Znanje, ki pušča sledi za dobro ljudi«, se je udeležilo več kot 350...			

Tisk	Naslov	Nagrada za življenjsko delo dr. Mihi Tomaževiču		
Zaporedna št. 22	Medij; Doseg	Gradbenik; , Slovenija	Stran: 65	Površina: 232 cm²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 27. 11. 2019		
Stran v zbirki: 71	Avtor	Unknown		
	Teme	Inženirska dejavnost, inženirji , Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Nagrada za življenjsko delo dr. Mihi Tomaževiču Med slovesnostjo ob 70-letnici ZAG na Ljubljanskem gradu so prvič podelil nagrado Zavoda za gradbeništvo Slovenije za življenjsko delo. Prejel jo je akademik profesor dr. Miha Tomaževič za delo na področju potresno varne gradnje zidanih objektov. Dr. Tomaževič...			

Tisk	Naslov	PLANRADAR: DIGITALIZACIJA ZA USPEŠNEJŠE DELO		
Zaporedna št. 23	Medij; Doseg	Gradbenik; , Slovenija	Stran: 66	Površina: 847 cm²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 27. 11. 2019		
Stran v zbirki: 73	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...DOKUMENTIRANJE Digitalizacija je dodobra prodrla praktično na vsa področja in skorajda ni panoge, ki bi zmogla brez njene pomoči. Precej manj pa je prisotna v gradbeništvu, ki je nasploh nekoliko bolj tradicionalna panoga kjer se novosti uvajajo počasneje (to seveda ne velja za projektiranje) in tako je tudi v Sloveniji....			

Tisk	Naslov	GRADBENI ZAKON NOVA GRADBENA ZAKONODAJA IN VPRAŠLJIVO ZAGOTAVLJANJE POŽARNE VARNOSTI		
Zaporedna št. 24	Medij; Doseg	Gradbenik; , Slovenija	Stran: 68	Površina: 782 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 27. 11. 2019		
Stran v zbirki: 75	Avtor	Unknown		
	Teme	Inženirska dejavnost, inženirji , Inženirska zbornica Slovenije , Gradbeni zakon		
Povzetek	...GRADBENI ZAKON NOVA GRADBENA ZAKONODAJA IN VPRAŠLJIVO ZAGOTAVLJANJE POŽARNE VARNOSTI Odpрте dileme članov IZS Člani IZS ugotavljajo, da se po začetku uporabe Gradbenega zakona (GZ) več ne naročajo in izdelujejo študije požarne varnosti, prav tako pa se še ne naročajo...			

Tisk	Naslov	PROJEKT RIS-ALICE SEKUNDARNE MINERALNE SUROVINE ZA TRAJNOSTNO PROIZVODNJO CEMENTA		
Zaporedna št. 25	Medij; Doseg	Gradbenik; , Slovenija	Stran: 23	Površina: 376 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 27. 11. 2019		
Stran v zbirki: 76	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...residues for mineral binders in ESEE region je mednarodni projekt, sofinanciran s strani programov EIT RawMaterials in Obzorje 2020, kjer je Zavod za gradbeništvo Slovenije (ZAG) vodilni partner. Usmeritve Evropske unije stremijo k čim večji predelavi in ponovni uporabi industrijskih in gradbenih odpadkov. Poleg...			

Napoved - Slovenija, 28. 11. (četrtek) (dopolnjeno)

Napoved dogodkov v Sloveniji in mednarodne dejavnosti Slovenije v četrtek, 28. novembra.

POLITIKA

9.00 seja komisije **DZ** za narodni skupnosti, na kateri bodo med drugim obravnavali poročilo o izvedbi načrta ukrepov vlade za izvajanje predpisov na področju dvojezičnosti 2015-2018 za leto 2018; **DZ**, soba 212, Šubičeva 4, **LJUBLJANA**

10.00 redna tedenska seja vlade; vlada, Gregorčičeva 25, **LJUBLJANA**

12.00 seja odbora **DZ** za delo, družino, socialne zadeve in invalide, na kateri bodo obravnavali predlog dopolnitve zakona o delovnih razmerjih; **DZ**, velika dvorana na Tomšičevi, vhod s Šubičeve 4, **LJUBLJANA (STA)**

12.00 seja odbora **DZ** za finance, na kateri bodo med drugim obravnavali novelo zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma ter predlog zakona o poročstvu **RS** za obveznosti družbe **2TDK** za financiranje izgradnje drugega tira; **DZ**, veliki salon, Šubičeva 4, **LJUBLJANA (STA)**

12.00 izredna seja komisije **DS** za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, na kateri bodo obravnavali predlog odločilnega veta na zakon o izvrševanju proračunov **RS** za leti 2020 in 2021; **OZS**, mala sejna dvorana, Celovška cesta 71, **LJUBLJANA**

13.00 izredna seja **DS**, na kateri bodo obravnavali predlog odločilnega veta na zakon o izvrševanju proračunov **RS** za leti 2020 in 2021; **OZS**, velika sejna dvorana, Celovška cesta 71, **LJUBLJANA (STA)**

ZAGREB - Neformalno srečanje državnih in generalnih sekretarjev **EU**, udeležil se ga bo državni sekretar na zunanjem ministrstvu Dobran Božič. (še 29.)

GOSPODARSTVO

BRUSELJ - Evropska komisija bo objavila izsledke novembrske raziskave o gospodarskem razpoloženju v **EU**.

BRUSELJ - Zasedanje Sveta **EU** za konkurenčnost (notranji trg in industrija), ki se ga bo udeležila namestnica stalnega predstavnika Slovenije pri **EU** Tamara Weingerl Požar, na katerem bodo odločali o kompromisnem predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o zastopniških tožbah za varstvo kolektivnih interesov potrošnikov.

9.00 delavnica o poti v krožno gospodarstvo in spodbujanju uvajanja **EMAS** - Sistem **EU** za okoljevarstveno vodenje organizacij, ki jo organizira **ZRS** Bistra Ptuj v sodelovanju z ministrstvom za okolje in prostor ter Agencijo **RS** za okolje (Arso), uvodne nagovore bodo imeli okoljski minister Simon Zajc, v.d. direktorice Arsa Lilijana Kozlovič in direktor **ZRS** Bistra Ptuj Štefan Čelan; ob 12.15 izjave za medije; Arso, Vojkova 1 b, **LJUBLJANA**

9.00 odprtje znanstvenega srečanja z naslovom Gozd in podnebne spremembe, ki ga pripravlja Gozdarski inštitut Slovenije ter Slovenska akademija znanosti in umetnosti; **SAZU**, velika dvorana, Novi trg 3, **LJUBLJANA**

9.30 odprtje mednarodne konference o svobodni plovbi in prostih pristaniščih na Jadranu, ki jo organizirajo Fakulteta za humanistične študije univerze na Primorskem, **ZRC SAZU** in milanska univerza Bicocca (še 29.); fakulteta za humanistične študije, Titov trg 5, **KOPER**

10.00 okrogla miza o strateški nujnosti krepitve internacionalizacije, ki jo pripravljajo Francosko-slovenski poslovni klub, **GZS**, Spirit in francosko veleposlaništvo, med drugim bodo sodelovali direktor Steklarne Hrastnik Peter Čas, direktor Renault Nissan Slovenija Francois Delion in direktor Ljubljanskih mlekarn Tomaž Žnidarič, sklepni govor bo imela francoska veleposlanica Florence Ferrari; **GZS**, poslovna oaza, Dimičeva 13, **LJUBLJANA (STA)**

10.00 odprtje slovensko-hrvaške konference o plastiki v organizaciji Združenja kemijske industrije; Kongresni center Brdo, Predoslje 39, **BRDO PRI KRANJU**

10.00 odprtje Kariernega sejma v organizaciji zaposlitvenega portala MojeDelo.com; ob 16.30 predavanje kliničnega psihologa Aleksandra Zadela o usklajevanju kariere in zasebnega življenja; Gledališče Koper, Verdijeva ulica 3, **KOPER**

14.00 osrednji del mednarodnega srečanja o gradnji in vzdrževanju vozišč v Sloveniji, ki ga pripravlja Združenje asfalterjev Slovenije; ob 16.45 okrogla miza o **gradbeništvu**, med drugim bodo sodelovali namestnik v.d. direktorice Direkcije **RS** za infrastrukturo Damir Topolko, direktor projektov na Darsu Janez Kušnik, predsednik uprave **CGP** Martin Gosenc ter glavni ekonomist pri **GZS** Bojan Ivanc (še 29.); Rikli Balance hotel, Cankarjeva cesta 4, **BLLED**

15.30 novinarska konferenca Direkcije **RS** za vode in Hrvatskih voda ob koncu obnove pregrade Vonarje, udeležence bodo med drugim nagovorili direktor Direkcije **RS** za vode Tomaž Prohinar, direktor Hrvatskih vod Zoran Đuroković, državna sekretarka v službi vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko Nevenka Ribič ter okoljski minister Simon Zajc; Terme Olimia, kongresni center, Zdraviliška cesta 24, **PODČETRTEK**

16.00 okrogla miza o prihodnosti slovenskega kmetijstva, ki jo organizira Občina Ljutomer, udeležila se je bo tudi ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Aleksandra Pivec; Zadružni dom Cven, **LJUTOMER**

18.00 prireditev ob 50-letnici Območne obrtno-podjetniške zbornice Novo mesto, uvodni nagovor bo imel državni sekretar za malo gospodarstvo Franc Vesel; **KC** Janeza Trdine, Novi trg 5, **NOVO MESTO**

19.00 prireditev Ambasadorji Hočmo cesto! v organizaciji Mladinske iniciative za 3. razvojno os, na kateri bodo podelili nazive ambasadorjem, ki so se s svojim dosedanjim delom posebej izkazali v prizadevanjih za koroško hitro cesto, slavnostni govornik bo predsednik vlade Marjan Šarec, udeležila se je bosta tudi minister za finance Andrej Bertoncelj in predsednik uprave Darsa Tomaž Vidic; Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika, razstavišče, Na gradu 1, **RAVNE NA KOROŠKEM**

LJUBLJANA - Na okrožnem sodišču obravnava v tožbi družbe Big Bang zoper nekdanjega predsednika uprave Merkurja Bineta Kordeža ter Romano in Tamaro Knuplež, vdovo in hčer nekdanjega direktorja Big Banga Bojana Knupleža, zaradi domnevnega oškodovanja družbe v višini 2,2 milijona evrov (ob 10. uri).

LJUBLJANA - Dan odprtih vrat slovenskega gospodarstva za mladino in starše, ki ga pripravlja **GZS** v sodelovanju z Zavodom **RS** za zaposlovanje in Zavodom **RS** za šolstvo, v okviru katerega bodo podjetja po vsej Sloveniji predstavila delovne procese in pogoje dela (od 16.30 dalje).

DRUŽBA

LJUBLJANA - Na povabilo ministra za izobraževanje, znanost in šport Jerneja Pikala bo Slovenijo obiskal predsednik Evropskega raziskovalnega sveta (**ERC**) Jean-Pierre Bourguignon. Ob 10. uri se bo na ljubljanski Fakulteti za strojništvo srečal z raziskovalci in raziskovalkami, popoldne pa bo obiskal še Institut Jožef Stefan in Kemijski inštitut. Ob 12.30 bo v prostorih fakultete na Aškerčevi 6 novinarska konferenca, na kateri bodo sodelovali Bourguignon, Pikalo ter prodekan za pedagoško dejavnost 2. in 3. stopnje Andrej Kitanovski.

LJUBLJANA - Začetek mednarodne konference o pogojih za kakovostno novinarstvo in uporabi umetne inteligence v medijih, ki jo organizirata Svet Evrope in ministrstvo za kulturo, na kateri bo sodelovalo 130 udeležencev iz Slovenije in drugih evropskih držav. (še 29.) (program v nadaljevanju) (**STA**)

9.00 nacionalna konferenca obvladovanja sladkorne bolezni 2020-2030 v organizaciji ministrstva za zdravje, uvodne nagovore bodo imeli državna sekretarka na ministrstvu za zdravje Simona Repar Bornšek, vodja urada Svetovne zdravstvene organizacije v Sloveniji Aiga Rurane in direktor **ZZZS** Marjan Sušelj; **GH** Union, bela dvorana, Miklošičeva 1,

LJUBLJANA (STA)

9.00 srečanje medijev z županom Mestne občine Kranj Matjažem Rakovcem po sredini seji mestnega sveta in ob koncu leta; Kovačnica, 1. nadstropje, Župančičeva 22, **KRANJ**

9.00 odprtje konference medijskih trendov Sempl z udeležbo marketinških, medijskih in komunikacijskih strokovnjakov iz Srednje in Jugovzhodne Evrope (še 29.); ob 20.30 podelitev nagrad sempler; **GH** Bernardin, Obala 2, **PORTOROŽ**

NOVO 9.30 novinarska konferenca, na kateri bodo novogoriški župan Klemen Miklavčič, župan Občine Šempeter-Vrtojba Milan Turk, predsednik družbe Intra Lighting Marino Furlan ter predsednik uprave družbe Hit Tomaž Repinc predstavili skupna prizadevanja za ohranitev Hit Šport centra; steklena dvorana Mestne občine Nova Gorica, Trg Edvarda Kardelja 1, **NOVA GORICA**

9.30 seminar o skupnih občinskih upravah na Bavarskem in v Sloveniji, ki ga pripravlja ministrstvo za javno upravo izvedlo seminar o skupnih občinskih upravah na Bavarskem in Sloveniji; ministrstvo, Langusova 4, **LJUBLJANA**

9.30 novinarska konferenca v okviru konference o informacijski varnosti Infosek 2019; Hotel Perla, Kidričeva ulica 7, **NOVA GORICA**

NOVO 10.00 predsednik **DZ** Dejan Židan se bo vpisal v žalno knjigo v spomin žrtvam potresa v Albaniji (fototermin); Veleposlaništvo Albanije, Tavčarjeva ulica 10, **LJUBLJANA**

10.00 novinarska konferenca Mestne občine Velenje ob predaji oskrbovanih stanovanj, na kateri bodo predstavili investicijo pred vselitvijo novih stanovalcev; Jenkova 18, **VELENJE**

11.00 odprtje razstave Invalidi nekoč in danes v počastitev mednarodnega dne invalidov (3. 12.); Mestna občina Kranj, avla, Slovenski trg 1, **KRANJ**

11.00 odprtje Festivala računalništva in sodobnih komunikacij (**FRISK**) v organizaciji Informacijske točke Europe Direct Pomurje, posvečenega tehnologiji **5G**, uvodna nagovora bosta imela vodja **PEK** v Sloveniji Zoran Stančič in Marjan Turk z direktorata za informacijsko družbo in informatiko na ministrstvu za javno upravo; paviljon Expanso, Bakovska ulica 41,

MURSKA SOBOTA

11.45 posvet Sindikata policistov Slovenije na temo zavedanja o zdravju ter pomena skrbi in ukrepov za vzdrževanje zdravja; ob 12. uri izjava za medije (zbor za predstavnike medijev ob 11.30 uri na recepciji policijske akademije); Policijska akademija v Tacnu, Rocenska 56, **LJUBLJANA**

11.55 novinarska konferenca Občine Lukovica, na kateri bosta županja Olga Vrankar in direktor občine Izток Obreza predstavila zaključene projekte in aktivnosti v prvem letu županovanja, povzetek poročila o redni reviziji poslovanja občine ter izvedene ukrepe za konsolidacijo finančno likvidnostnega stanja občine v letu 2019; občina, sejna soba, Stari trg 1, **LUKOVICA**

NOVO 12.00 novinarska konferenca Generalne policijske uprave, na kateri bodo predstavili podatke o delu na področju korupcije in kriminalistične preiskave, v kateri so kriminalisti 26. novembra letos pričeli z izvajanjem več hišnih in osebnih preiskav v zvezi s sumom korupcijskih kaznivih dejanj pri tehničnih pregledih vozil na območju Ljubljane; medijski center Generalne policijske uprave, Litostrojska 54, **LJUBLJANA (STA)**

12.00 predstavitev in ogled Ledene dežele za predstavnike medijev pred petkovim uradnim odprtjem, prisotna bosta župan Mestne občine Ljubljana Zoran Jankovič in avtor Ledene dežele Miro Rismondo; Kongresni trg, **LJUBLJANA**

12.00 ponovno odprtje trgovine Kupujem odgovorno Zelena jarka; Mala tržnica, Dominkuševe 5, **MARIBOR**

14.00 odprtje nacionalne konference o varnosti v lokalnih skupnostih, ki jo organizira Fakulteta za varnostne vede Univerze v Mariboru v sodelovanju s policijo in Mestno občino Nova Gorica, udeležence bosta nagovorila tudi minister za notranje zadeve Boštjan Poklukar in generalna direktorica policije Tatjana Bobnar; v okviru konference se bo novogoriški župan Klemen Miklavič sestal z ministrom za notranje zadeve in generalno direktorico policije, po sestanku bo predvidoma ob 15.40 izjava za medije; Mestna občina Nova Gorica, velika dvorana, Trg Edvarda Kardelja 1, **NOVA**

GORICA

16.00 slavnostna akademija Zveze za tehnično kulturo, Regionalnega centra Murska Sobota v okviru festivala Izum 2019; Center Maximus, dvorana 2 Cineplexx, Ulica Štefana Kovača 43, **MURSKA SOBOTA**

17.00 slovesnost ob 50-letnici delovanja Gerontološkega društva Slovenije; Mestna hiša, velika sejna dvorana, Mestni trg 1, **LJUBLJANA**

17.00 zahvalni Thanksgiving dan v organizaciji AmCham Slovenija, na katerem bodo zbirali darila, ki jih bodo ob prihajajočih prazničnih dneh podarili otrokom iz socialno ogroženih družin; Vivo Catering, Dunajska cesta 125, **LJUBLJANA**

17.00 dobrodelna prireditev v organizaciji Centra za socialno delo Koroška, enota Ravne na Koroškem, na kateri bodo spregovorili o življenju v rejniški družini, pozdravna nagovora bosta imela direktor Centra za socialno delo Koroška Tadej Poberžnik in župan Občine Ravne na Koroškem Tomaž Rožen; Kulturni center Ravne na Koroškem, Gledališka pot 1, **RAVNE NA KOROŠKEM**

17.30 okrogla miza v organizaciji Odvetniške akademije Odvetniške zbornice Slovenije o neodvisnosti in nepristranskosti sodstva v Sloveniji, sodelovali bodo vrhovna sodnica Nina Betetto, vrhovni sodnik Jan Zobec, vrhovni državni tožilec Hinko Jenull ter odvetniki Igor Karlovšek, Blaž Kovačič Mlinar in Emil Zakonjšek; Hotel Slon, Slovenska cesta 34, **LJUBLJANA**

19.00 akademija ob 100-letnici Teološke fakultete Univerze v Ljubljani, slavnostni govornik bo upokojeni nadškof Anton Stres, ki bo spregovoril o pomenu teologije, govorniki bodo tudi predsednik republike Borut Pahor, rektor ljubljanske univerze Igor Papič, ljubljanski nadškof in metropolit Stanislav Zore, prefekt kongregacije za katoliško vzgojo kardinal Giuseppe Versaldi ter dekan fakultete Robert Petkovšek; Slovenska filharmonija, dvorana Marjana Kozine, Kongresni trg 10, **LJUBLJANA**

19.00 slovesnost ob 220-letnici **UKC** Maribor, slavnostni govornik bo predsednik **DZ** Dejan Židan; **SNG** Maribor, velika dvorana, Slovenska ulica 27, **MARIBOR**

NOVA GORICA - Na okrožnem sodišču predobravnavni narok za Amarja Yassin Al Hamdanija, ki ga tožilstvo zaradi napada na taksista in policista bremeni poskusa uboja (ob 9. uri).

PROGRAM KONFERENCE SVETA EVROPE IN MINISTRSTVA ZA KULTURO O ZAGOTAVLJANJU POGOJEV ZA KAKOVOSTNO NOVINARSTVO

9.30 odprtje konference, nagovora bosta imela minister za kulturo Zoran Poznič in vodja oddelka za informacijsko družbo pri Svetu Evrope Patrick Penninckx; Narodna galerija, vhod iz Narodnega doma Ljubljana, Cankarjeva 20, **LJUBLJANA**

10.00 panel o kakovostnem novinarstvu, ki ga bo povezoval novinar Mladine Borut Mekina, sodelovali pa bodo svetovalka na področju (trans)kulturnih medijev Nadia Bellardi, direktor za pravne zadeve in politike Evropske radiodifuzne zveze Richard Bournley, izvršni uredniški direktor francoskega dnevnika Liberation Christophe Israel, urednica Radia France Estelle Cognacq in direktorica Evropske zveze novinarjev Renate Schroeder; Narodna galerija, vhod iz Narodnega doma, Cankarjeva 20, **LJUBLJANA**

11.40 panel z naslovom Omogočanje kakovosti - skupna odgovornost, ki ga bo povezovala državna sekretarka na ministrstvu za kulturo Tanja Kerševan Smokvina, sodelovali pa bodo pooblaščenec za politike in pravne zadeve pri Evropski komisiji David Friggieri, svetovalec za politike v združenju časopisnih založnikov News Media Europe Iacob Gammeltoft in namestnica direktorja Agencije za elektronske medije Črna Gora Jadranka Vojvodič; Narodna galerija, vhod iz Narodnega doma, Cankarjeva 20, **LJUBLJANA**

14.30 panel z naslovom Kako povrniti zaupanje javnosti?, ki ga bo povezoval predavatelj komunikologije in medijskih študij na Univerzi Loughborough iz Velike Britanije Vaclav Štetka, sodelovali pa bodo vodja projektov v Unescu Adeline Hulin, profesorica digitalnega novinarstva na Univerzi Bundeswehr v Muenchnu Annika Sehl, direktor projektov Journalism Trust Initiative Olaf Steenfadt in direktorica portala Pod črto Taja Topolovec; Narodna galerija, vhod iz Narodnega doma, Cankarjeva 20, **LJUBLJANA**

16.20 panel z naslovom Iskanje kakovosti - skozi uporabo orodij umetne inteligence, ki ga bo povezovala soustanoviteljica in urednica neodvisne medijske mreže Metina lista Nataša Briški, sodelovali pa bodo generalni direktor podjetja Velebit **AI** Davor Aničić, vodja Facebookovih javnih politik za Srednjo in Vzhodno Evropo Gabriella Cseh, izredni profesor katedre za novinarstvo na **FDV** Marko Milosavljević in vodja laboratorija za novinarstvo v Deželni agenciji za medije v Severnem Porenju-Vestfaliji Simone Jost-Westendorf; Narodna galerija, vhod iz Narodnega doma, Cankarjeva 20, **LJUBLJANA**

19.30 večerni sprejem, pozdravna nagovora bosta imela predsednica odbora **DZ** za kulturo Violeta Tomić (Levica) ter generalni poročevalec o svobodi medijev in varnosti novinarjev v parlamentarni skupščini Sveta Evrope Lord George Foulkes; Narodna galerija, vhod iz Narodnega doma, Cankarjeva 20, **LJUBLJANA**

KULTURA

12.00 srečanje medijev s francosko pisateljico Veronique Olmi, avtorico romana Bakhita; knjigarna Konzorcij, Slovenska 29, **LJUBLJANA**

18.00 premiera predstave Alica v čudežni deželi v režiji in koreografiji Magdalene Reiter; Anton Podbevšek Teater, Prešernov trg 3, **NOVO MESTO**

19.00 odprtje razstave Jiržija Bezlaja z naslovom Kamen; Mestna galerija Ljubljana, Mestni trg 5, **LJUBLJANA**

19.30 četrti koncert Modrega abonmaja orkestra Slovenske filharmonije ter violinistke Eldbjorg Hemsing pod vodstvom dirigenta Olarija Eltsa (še 29.); Cankarjev dom, Gallusova dvorana, Prešernova 10, **LJUBLJANA**

19.30 premiera predstave cirkuške skupine Cirque Eloize z naslovom Hotel; Cankarjev dom, Gallusova dvorana, Prešernova 10, **LJUBLJANA**

20.00 premiera drame Kar vem, da je res avstralskega dramatika Andrewa Bovella, ki jo je režiral Luka Martin Škof; **MGL**, veliki oder, Čopova ulica 14, **LJUBLJANA**

20.00 odprtje razstave Dimitryja Orlača z naslovom Spomin/prisotnost; Muzej sodobne umetnosti Metelkova, **LJUBLJANA**

20.00 premiera družinskega muzikala Božična pesem v režiji Ivane Dijlas; **SNG** Nova Gorica, veliki oder, Trg Edvarda Kardelja 5, **NOVA GORICA**

21.00 koncert **ABBA** tribute skupine iz Velike Britanije; Cvetličarna, Kranjčeva ulica 20, **LJUBLJANA**

LJUBLJANA - Na redni kino spored prihaja novi film režiserja Metoda Pevca z naslovom Jaz sem Frenk.

BOHINJSKA BISTRICA - Začenja se festival Winter Days of Metal 2019. (do 30.)

IZBRANI DOGODKI V OKVIRU SLOVENSKEGA KNJIŽNEGA SEJMA

10.00 pogovor z naslovom Ali se zgodovina res spreminja in ali jo pišejo le zmagovalci?, ki ga pripravlja Festfest, povezovala pa ga bo novinarka, umetnostna zgodovinarica in nekdanja ministrica za kulturo Majda Širca Ravnikar; Cankarjev dom, debatna kavarna, Prešernova 10, **LJUBLJANA**

NOVO 10.30 sejem si bo ogledal predsednik **DZ** Dejan Židan (fototermin); Cankarjev dom, Prešernova 10, **LJUBLJANA**

11.00 predavanje z naslovom Nielsen Bookscan: kaj vse se lahko naučimo iz prodajnih podatkih o knjigah, sodelovala bo predstavica omenjenega podjetja Jaclyn Swope; Cankarjev dom, dvorana Lili Novy, Prešernova 10, **LJUBLJANA**

11.00 pogovor z večernico nagrajenim pisateljem Andrejem **E.** Skubicem in ilustratorko Tanjo Komadina; Cankarjev dom, pisateljski oder, Prešernova 10, **LJUBLJANA**

12.00 pogovor z grško pisateljico in scenaristko Kallio Papadaki ob njenem romanu Dendriti, ki ga pripravlja Založba Goga; Cankarjev dom, debatna kavarna, Prešernova 10, **LJUBLJANA (STA)**

12.00 lirčno srečanje z Branetom Senegačnikom ob začetku izdajanja nove pesniške zbirke Mozaiki pri Slovenski matici; Cankarjev dom, Forum oder, Prešernova 10, **LJUBLJANA**

13.00 pogovor v okviru cikla Pridobljeno s prevodom z naslovom Pogled na prevajalsko mizo, ki ga pripravlja Društvo slovenskih književnih prevajalcev, sodelovali bodo Iztok Ilc, Nataša Detič, Vlasta Vičič in Barbara Pregelj; Cankarjev dom, debatna kavarna, Prešernova 10, **LJUBLJANA**

13.00 predstavitev zbirke poezije Esada Babačiča Every Child Is Beautiful When Born. Selected Poems (Vsak otrok je lep, ko se rodi. Izbrane pesmi), ki bo v angleškem prevodu Andreja Pleterskega izšla pri ameriški založbi Dalkey Archive Press, dogodek pripravlja Društvo slovenskih pisateljev; Cankarjev dom, pisateljski oder, Prešernova 10, **LJUBLJANA**

14.00 pogovor z naslovom Slovenija - častna gostja v Bologni 2021; Cankarjev dom, Forum oder, Prešernova 10, **LJUBLJANA**

14.05 Arsov forum z naslovom Ali Slovenci izdamo preveč knjig?, ki ga pripravlja Radio Slovenija, Tretji program - program Ars v sodelovanju z Društvom slovenskih pisateljev, sodelovali bodo Nataša Detič, Andrej Blatnik, Miha Kovač in Samo Rugelj; Cankarjev dom, pisateljski oder, Prešernova 10, **LJUBLJANA (STA)**

16.00 okrogla miza o diplomaciji v knjigah, na kateri bodo sodelovali avtor knjig Spomini in spoznanja in Zunanja politika Ernest Petrič, avtorica knjige Mehka moč in voditeljstvo Anja Fabiani in glavni urednik Zbirke Mednarodno pravo Andraž Zidar; Cankarjev dom, debatna kavarna, Prešernova 10, **LJUBLJANA**

16.00 pogovor z norveškim piscem in založnikom Erlingom Kaggejem, avtorjem mednarodne uspešnice Tišina; Cankarjev dom, dvorana Lili Novy, Prešernova 10, **LJUBLJANA**

17.00 v okviru sklopa Evropa v fokusu pogovor s pisateljico Ano Marwan iz Avstrije, ki ga prireja Avstrijski kulturni forum; Cankarjev dom, klub, Prešernova 10, **LJUBLJANA**

19.00 pogovor z naslovom Domače knjižnice, zavetje med knjigami?, ki bo potekal pod okriljem projekta Ljubljana, Unescovo mesto literature, sodelovali bodo Tanja Radež, Marijan Rupert in Tina Mahkota; Cankarjev dom, debatna kavarna, Prešernova 10, **LJUBLJANA**

19.30 pogovor z naslovom Kdo bo nam in našim zanamcem omogočil zeleno in demokratično prihodnost?, ki ga pripravlja Inštitut Časopis za kritiko znanosti ter Inštitut za ekologijo, sodelovali bodo Andrej Lukšič, Dušan Plut in Luka Omladič; Cankarjev dom, Forum oder, Prešernova 10, **LJUBLJANA**

telefon (sprejemanje servisa): 01/ 24 10 152

telefaks: 01/ 43 42 970

e-mail: desk@sta.si

mnenje/pripombe o servisu **STA**: e-mail: pripomba@sta.si

DEŽURNI:

notranjepolitično uredništvo:

dopoldne Peter Avsenik, popoldne Alenka Potočnik

tel. št.: 01/ 24 10 130, e-mail: notranja@sta.si

gospodarsko uredništvo:

dopoldne Martina Gojkošek, popoldne Matej Luzar

tel. št.: 01/ 24 10 140, e-mail: gospodarstvo@sta.si

zunanjepolitično uredništvo:

dopoldne Sara Kovač, popoldne Maja Lazar Jančič

tel. št.: 01/ 24 10 110, e-mail: zunanja@sta.si

kulturno uredništvo: Alenka Vesenjāk

tel. št.: 01/ 24 10 148, e-mail: kultura@sta.si

večerna dežurna urednica (od 17. do 23. ure): Maja Oprešnik

spremljate nas lahko tudi na:

Facebook: <https://www.facebook.com/STA.Novice>

Twitter: https://twitter.com/STA_novice

Napoved - Slovenija, 28. 11. (četrtek)

Napoved dogodkov v Sloveniji in mednarodne dejavnosti Slovenije v četrtek, 28. novembra.

POLITIKA

9.00 seja komisije **DZ** za narodni skupnosti, na kateri bodo med drugim obravnavali poročilo o izvedbi načrta ukrepov vlade za izvajanje predpisov na področju dvojezičnosti 2015-2018 za leto 2018; **DZ**, soba 212, Šubičeva 4, **LJUBLJANA**

10.00 redna tedenska seja vlade; vlada, Gregorčičeva 25, **LJUBLJANA**

12.00 seja odbora **DZ** za delo, družino, socialne zadeve in invalide, na kateri bodo obravnavali predlog dopolnitve zakona o delovnih razmerjih; **DZ**, velika dvorana na Tomšičevi, vhod s Šubičeve 4, **LJUBLJANA (STA)**

12.00 seja odbora **DZ** za finance, na kateri bodo med drugim obravnavali novelo zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma ter predlog zakona o poroštvu **RS** za obveznosti družbe **2TDK** za financiranje izgradnje drugega tira; **DZ**, veliki salon, Šubičeva 4, **LJUBLJANA (STA)**

12.00 izredna seja komisije **DS** za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, na kateri bodo obravnavali predlog odločilnega veta na zakon o izvrševanju proračunov **RS** za leti 2020 in 2021; **OZS**, mala sejna dvorana, Celovška cesta 71, **LJUBLJANA**

13.00 izredna seja **DS**, na kateri bodo obravnavali predlog odločilnega veta na zakon o izvrševanju proračunov **RS** za leti 2020 in 2021; **OZS**, velika sejna dvorana, Celovška cesta 71, **LJUBLJANA (STA)**

ZAGREB - Neformalno srečanje državnih in generalnih sekretarjev **EU**, udeležil se ga bo državni sekretar na zunanjem ministrstvu Dobran Božič. (še 29.)

GOSPODARSTVO

BRUSELJ - Evropska komisija bo objavila izsledke novembrske raziskave o gospodarskem razpoloženju v **EU**.

BRUSELJ - Zasedanje Sveta **EU** za konkurenčnost (notranji trg in industrija), ki se ga bo udeležila namestnica stalnega predstavnika Slovenije pri **EU** Tamara Weingerl Požar, na katerem bodo odločali o kompromisnem predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o zastopniških tožbah za varstvo kolektivnih interesov potrošnikov.

9.00 delavnica o poti v krožno gospodarstvo in spodbujanju uvajanja **EMAS** - Sistem **EU** za okoljevarstveno vodenje organizacij, ki jo organizira **ZRS** Bistra Ptuj v sodelovanju z ministrstvom za okolje in prostor ter Agencijo **RS** za okolje (Arso), uvodne nagovore bodo imeli okoljski minister Simon Zajc, v.d. direktorice Arsa Lilijana Kozlovič in direktor **ZRS** Bistra Ptuj Štefan Čelan; ob 12.15 izjave za medije; Arso, Vojkova 1 b, **LJUBLJANA**

9.00 odprtje znanstvenega srečanja z naslovom Gozd in podnebne spremembe, ki ga pripravlja Gozdarski inštitut Slovenije ter Slovenska akademija znanosti in umetnosti; **SAZU**, velika dvorana, Novi trg 3, **LJUBLJANA**

9.30 odprtje mednarodne konference o svobodni plovbi in prostih pristaniščih na Jadranu, ki jo organizirajo Fakulteta za humanistične študije univerze na Primorskem, **ZRC SAZU** in milanska univerza Bicocca (še 29.); fakulteta za humanistične študije, Titov trg 5, **KOPER**

10.00 okrogla miza o strateški nujnosti krepitve internacionalizacije, ki jo pripravljajo Francosko-slovenski poslovni klub, **GZS**, Spirit in francosko veleposlaništvo, med drugim bodo sodelovali direktor Steklarne Hrastnik Peter Čas, direktor Renault Nissan Slovenija Francois Delion in direktor Ljubljanskih mlekarn Tomaž Žnidarič, sklepni govor bo imela francoska veleposlanica Florence Ferrari; **GZS**, poslovna oaza, Dimičeva 13, **LJUBLJANA (STA)**

10.00 odprtje slovensko-hrvaške konference o plastiki v organizaciji Združenja kemijske industrije; Kongresni center Brdo, Predoslje 39, **BRDO PRI KRANJU**

10.00 odprtje Kariernega sejma v organizaciji zaposlitvenega portala MojeDelo.com; ob 16.30 predavanje kliničnega psihologa Aleksandra Zabela o usklajevanju kariere in zasebnega življenja; Gledališče Koper, Verdijeva ulica 3, **KOPER**

14.00 osrednji del mednarodnega srečanja o gradnji in vzdrževanju vozišč v Sloveniji, ki ga pripravlja Združenje asfalterjev Slovenije; ob 16.45 okrogla miza o **gradbeništvu**, med drugim bodo sodelovali namestnik v.d. direktorice Direkcije **RS** za infrastrukturo Damir Topolko, direktor projektov na Darsu Janez Kušnik, predsednik uprave **CGP** Martin Gosenca ter glavni ekonomist pri **GZS** Bojan Ivanc (še 29.); Rikli Balance hotel, Cankarjeva cesta 4, **BLLED**

15.30 novinarska konferenca Direkcije **RS** za vode in Hrvatskih voda ob koncu obnove pregrade Vonarje, udeležence bodo med drugim nagovorili direktor Direkcije **RS** za vode Tomaž Prohinar, direktor Hrvatskih vod Zoran Đuroković, državna sekretarka v službi vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko Nevenka Ribič ter okoljski minister Simon Zajc; Terme Olimia, kongresni center, Zdraviliška cesta 24, **PODČETRTEK**

16.00 okrogla miza o prihodnosti slovenskega kmetijstva, ki jo organizira Občina Ljutomer, udeležila se je bo tudi ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Aleksandra Pivec; Zadružni dom Cven, **LJUTOMER**

18.00 prireditev ob 50-letnici Območne obrtno-podjetniške zbornice Novo mesto, uvodni nagovor bo imel državni sekretar za malo gospodarstvo Franc Vesel; **KC** Janeza Trdine, Novi trg 5, **NOVO MESTO**

19.00 prireditel Ambasadorki Hočmo cesto! v organizaciji Mladinske iniciative za 3. razvojno os, na kateri bodo podelili nazive ambasadorjem, ki so se s svojim dosedanjim delom posebej izkazali v prizadevanjih za koroško hitro cesto, slavnostni govornik bo predsednik vlade Marjan Šarec, udeležila se je bosta tudi minister za finance Andrej Bertoncelj in predsednik uprave Darsa Tomaž Vidic; Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika, razstavišče, Na gradu 1, **RAVNE NA KOROŠKEM**

LJUBLJANA - Na okrožnem sodišču obravnava v tožbi družbe Big Bang zoper nekdanjega predsednika uprave Merkurja Bineta Kordeža ter Romano in Tamaro Knuplež, vdovo in hčer nekdanjega direktorja Big Banga Bojana Knupleža, zaradi domnevnega oškodovanja družbe v višini 2,2 milijona evrov (ob 10. uri).

LJUBLJANA - Dan odprtih vrat slovenskega gospodarstva za mladino in starše, ki ga pripravlja **GZS** v sodelovanju z Zavodom **RS** za zaposlovanje in Zavodom **RS** za šolstvo, v okviru katerega bodo podjetja po vsej Sloveniji predstavila delovne procese in pogoje dela (od 16.30 dalje).

DRUŽBA

LJUBLJANA - Na povabilo ministra za izobraževanje, znanost in šport Jerneja Pikala bo Slovenijo obiskal predsednik Evropskega raziskovalnega sveta (**ERC**) Jean-Pierre Bourguignon. Ob 10. uri se bo na ljubljanski Fakulteti za strojništvo srečal z raziskovalci in raziskovalkami, popoldne pa bo obiskal še Institut Jožef Stefan in Kemijski inštitut. Ob 12.30 bo v prostorih fakultete na Aškerčevi 6 novinarska konferenca, na kateri bodo sodelovali Bourguignon, Pikalo ter prodekan za pedagoško dejavnost 2. in 3. stopnje Andrej Kitanovski.

LJUBLJANA - Začetek mednarodne konference o pogojih za kakovostno novinarstvo in uporabi umetne inteligence v medijih, ki jo organizirata Svet Evrope in ministrstvo za kulturo, na kateri bo sodelovalo 130 udeležencev iz Slovenije in drugih evropskih držav. (še 29.) (program v nadaljevanju) (**STA**)

9.00 nacionalna konferenca obvladovanja sladkorne bolezni 2020-2030 v organizaciji ministrstva za zdravje, uvodne nagovore bodo imeli državna sekretarka na ministrstvu za zdravje Simona Repar Bornšek, vodja urada Svetovne zdravstvene organizacije v Sloveniji Aiga Rurane in direktor **ZZZS** Marjan Sušelj; **GH** Union, bela dvorana, Miklošičeva 1,

LJUBLJANA (STA)

9.00 srečanje medijev z županom Mestne občine Kranj Matjažem Rakovcem po sredini seji mestnega sveta in ob koncu leta; Kovačnica, 1. nadstropje, Župančičeva 22, **KRANJ**

9.00 odprtje konference medijskih trendov Sempl z udeležbo marketinških, medijskih in komunikacijskih strokovnjakov iz Srednje in Jugovzhodne Evrope (še 29.); ob 20.30 podelitev nagrad sempler; **GH** Bernardin, Obala 2, **PORTOROŽ**

9.30 seminar o skupnih občinskih upravah na Bavarskem in v Sloveniji, ki ga pripravlja ministrstvo za javno upravo izvedlo seminar o skupnih občinskih upravah na Bavarskem in Sloveniji; ministrstvo, Langusova 4, **LJUBLJANA**

9.30 novinarska konferenca v okviru konference o informacijski varnosti Infosek 2019; Hotel Perla, Kidričeva ulica 7,

NOVA GORICA

10.00 novinarska konferenca Mestne občine Velenje ob predaji oskrbovanih stanovanj, na kateri bodo predstavili investicijo pred vselitvijo novih stanovalcev; Jenkova 18, **VELENJE**

11.00 odprtje razstave Invalidi nekoč in danes v počastitev mednarodnega dne invalidov (3. 12.); Mestna občina Kranj, avla, Slovenski trg 1, **KRANJ**

11.00 odprtje Festivala računalništva in sodobnih komunikacij (**FRISK**) v organizaciji Informacijske točke Evrope Direct Pomurje, posvečenega tehnologiji **5G**, uvodna nagovora bosta imela vodja **PEK** v Sloveniji Zoran Stančič in Marjan Turk z direktorata za informacijsko družbo in informatiko na ministrstvu za javno upravo; paviljon Expansio, Bakovska ulica 41,

MURSKA SOBOTA

11.45 posvet Sindikata policistov Slovenije na temo zavedanja o zdravju ter pomena skrbi in ukrepov za vzdrževanje zdravja; ob 12. uri izjava za medije (zbor za predstavnike medijev ob 11.30 uri na recepciji policijske akademije);

Policijska akademija v Tacnu, Rocenska 56, **LJUBLJANA**

11.55 novinarska konferenca Občine Lukovica, na kateri bosta županja Olga Vrankar in direktor občine Iztok Obreza predstavila zaključene projekte in aktivnosti v prvem letu županovanja, povzetek poročila o redni reviziji poslovanja občine ter izvedene ukrepe za konsolidacijo finančno likvidnostnega stanja občine v letu 2019; občina, sejna soba, Stari trg 1,

LUKOVICA

12.00 predstavitev in ogled Ledene dežele za predstavnike medijev pred petkovim uradnim odprtjem, prisotna bosta župan Mestne občine Ljubljana Zoran Jankovič in avtor Ledene dežele Miro Rismondo; Kongresni trg, **LJUBLJANA**

12.00 ponovno odprtje trgovine Kupujem odgovorno Zelena jarka; Mala tržnica, Dominkuškova 5, **MARIBOR**

14.00 odprtje nacionalne konference o varnosti v lokalnih skupnostih, ki jo organizira Fakulteta za varnostne vede Univerze v Mariboru v sodelovanju s policijo in Mestno občino Nova Gorica, udeležence bosta nagovorila tudi minister za notranje zadeve Boštjan Poklukar in generalna direktorica policije Tatjana Bobnar; v okviru konference se bo novogoriški župan Klemen Miklavič sestel z ministrom za notranje zadeve in generalno direktorico policije, po sestanku bo predvidoma ob 15.40 izjava za medije; Mestna občina Nova Gorica, velika dvorana, Trg Edvarda Kardelja 1, **NOVA GORICA**

16.00 slavnostna akademija Zveze za tehnično kulturo, Regionalnega centra Murska Sobota v okviru festivala Izum 2019; Center Maximus, dvorana 2 Cineplexx, Ulica Štefana Kovača 43, **MURSKA SOBOTA**

17.00 slovesnost ob 50-letnici delovanja Gerontološkega društva Slovenije; Mestna hiša, velika sejna dvorana, Mestni trg 1, **LJUBLJANA**

17.00 zahvalni Thanksgiving dan v organizaciji AmCham Slovenija, na katerem bodo zbirali darila, ki jih bodo ob prihajajočih prazničnih dneh podarili otrokom iz socialno ogroženih družin; Vivo Catering, Dunajska cesta 125, **LJUBLJANA**

17.00 dobrodelna prireditev v organizaciji Centra za socialno delo Koroška, enota Ravne na Koroškem, na kateri bodo spregovorili o življenju v rejniški družini, pozdravna nagovora bosta imela direktor Centra za socialno delo Koroška Tadej Poberžnik in župan Občine Ravne na Koroškem Tomaž Rožen; Kulturni center Ravne na Koroškem, Gledališka pot 1, **RAVNE NA KOROŠKEM**

17.30 okrogla miza v organizaciji Odvetniške akademije Odvetniške zbornice Slovenije o neodvisnosti in nepristranskosti sodstva v Sloveniji, sodelovali bodo vrhovna sodnica Nina Betetto, vrhovni sodnik Jan Zobec, vrhovni državni tožilec Hinko Jenull ter odvetniki Igor Karlovšek, Blaž Kovačič Mlinar in Emil Zakonjšek; Hotel Slon, Slovenska cesta 34, **LJUBLJANA**

19.00 akademija ob 100-letnici Teološke fakultete Univerze v Ljubljani, slavnostni govornik bo upokojeni nadškof Anton Stres, ki bo spregovoril o pomenu teologije, govorniki bodo tudi predsednik republike Borut Pahor, rektor ljubljanske univerze Igor Papič, ljubljanski nadškof in metropolit Stanislav Zore, prefekt kongregacije za katoliško vzgojo kardinal Giuseppe Versaldi ter dekan fakultete Robert Petkovšek; Slovenska filharmonija, dvorana Marjana Kozine, Kongresni trg 10, **LJUBLJANA**

19.00 slovesnost ob 220-letnici **UKC** Maribor, slavnostni govornik bo predsednik **DZ** Dejan Židan; **SNG** Maribor, velika dvorana, Slovenska ulica 27, **MARIBOR**

NOVA GORICA - Na okrožnem sodišču predobravnavni narok za Amarja Yassin Al Hamdaniya, ki ga tožilstvo zaradi napada na taksista in policista bremeni poskusa uboja (ob 9. uri).

PROGRAM KONFERENCE SVETA EVROPE IN MINISTRSTVA ZA KULTURO O ZAGOTAVLJANJU POGOJEV ZA KAKOVOSTNO NOVINARSTVO

9.30 odprtje konference, nagovora bosta imela minister za kulturo Zoran Poznič in vodja oddelka za informacijsko družbo pri Svetu Evrope Patrick Penninckx; Narodna galerija, vhod iz Narodnega doma Ljubljana, Cankarjeva 20, **LJUBLJANA**

10.00 panel o kakovostnem novinarstvu, ki ga bo povezoval novinar Mladine Borut Mekina, sodelovali pa bodo svetovalka na področju (trans)kulturnih medijev Nadia Bellardi, direktor za pravne zadeve in politike Evropske radiodifuzne zveze Richard Bournley, izvršni uredniški direktor francoskega dnevnika Liberation Christophe Israel, urednica Radia France Estelle Cognacq in direktorica Evropske zveze novinarjev Renate Schroeder; Narodna galerija, vhod iz Narodnega doma, Cankarjeva 20, **LJUBLJANA**

11.40 panel z naslovom Omogočanje kakovosti - skupna odgovornost, ki ga bo povezovala državna sekretarka na ministrstvu za kulturo Tanja Kerševan Smokvina, sodelovali pa bodo pooblaščenec za politike in pravne zadeve pri Evropski komisiji David Friggieri, svetovalec za politike v združenju časopisnih založnikov News Media Europe Iacob Gammeltoft in namestnica direktorja Agencije za elektronske medije Črna Gora Jadranka Vojvodić; Narodna galerija, vhod iz Narodnega doma, Cankarjeva 20, **LJUBLJANA**

14.30 panel z naslovom Kako povrniti zaupanje javnosti: etika, kakovost, odgovornost, ki ga bo povezoval predavatelj komunikologije in medijskih študij na Univerzi Loughborough iz Velike Britanije Vaclav Šetka, sodelovali pa bodo vodja projektov v Unescu Adeline Hulin, profesorica digitalnega novinarstva na Univerzi Bundeswehr v Muenchnu Annika Sehl, direktor projektov Journalism Trust Initiative Olaf Steenfadt in direktorica portala Pod črto Taja Topolovec; Narodna galerija, vhod iz Narodnega doma, Cankarjeva 20, **LJUBLJANA**

16.20 panel z naslovom Iskanje kakovosti - skozi uporabo orodij umetne inteligence, ki ga bo povezovala soustanoviteljica in urednica neodvisne medijske mreže Metina lista Nataša Briški, sodelovali pa bodo generalni direktor podjetja Velebit **AI** Davor Aničić, vodja Facebookovih javnih politik za Srednjo in Vzhodno Evropo Gabriella Cseh, izredni profesor katedre za novinarstvo na **FDV** Marko Milosavljević in vodja laboratorija za novinarstvo v Deželni agenciji za medije v Severnem Porenju-Vestfaliji Simone Jost-Westendorf; Narodna galerija, vhod iz Narodnega doma, Cankarjeva 20, **LJUBLJANA**

19.30 večerni sprejem, pozdravna nagovora bosta imela predsednica odbora **DZ** za kulturo Violeta Tomić (Levica) ter generalni poročevalec o svobodi medijev in varnosti novinarjev v parlamentarni skupščini Sveta Evrope Lord George Foulkes; Narodna galerija, vhod iz Narodnega doma, Cankarjeva 20, **LJUBLJANA**

KULTURA

12.00 srečanje medijev s francosko pisateljico Veronique Olmi, avtorico romana Bakhita; knjigarna Konzorcij, Slovenska 29, **LJUBLJANA**

18.00 premiera predstave Alica v čudežni deželi v režiji in koreografiji Magdalene Reiter; Anton Podbevšek Teater, Prešernov trg 3, **NOVO MESTO**

19.00 odprtje razstave Jiržija Bezlaja z naslovom Kamen; Mestna galerija Ljubljana, Mestni trg 5, **LJUBLJANA**

19.30 četrti koncert Modrega abonmaja orkestra Slovenske filharmonije ter violinistke Eldbjorg Hemsing pod vodstvom dirigenta Olarija Eltsa (še 29.); Cankarjev dom, Gallusova dvorana, Prešernova 10, **LJUBLJANA**

19.30 premiera predstave cirkuške skupine Cirque Eloize z naslovom Hotel; Cankarjev dom, Gallusova dvorana, Prešernova 10, **LJUBLJANA**

20.00 premiera drame Kar vem, da je res avstralskega dramatika Andrewa Bovella, ki jo je režiral Luka Martin Škof; **MGL**, veliki oder, Čopova ulica 14, **LJUBLJANA**

20.00 odprtje razstave Dimitryja Orlača z naslovom Spomin/prisotnost; Muzej sodobne umetnosti Metelkova, **LJUBLJANA**

20.00 premiera družinskega muzikala Božična pesem v režiji Ivane Djilas; **SNG** Nova Gorica, veliki oder, Trg Edvarda Kardelja 5, **NOVA GORICA**

21.00 koncert **ABBA** tribute skupine iz Velike Britanije; Cvetličarna, Kranjčeva ulica 20, **LJUBLJANA**

LJUBLJANA - Na redni kino spored prihaja novi film režiserja Metoda Pevca z naslovom Jaz sem Frenk.

BOHINJSKA BISTRICA - Začenja se festival Winter Days of Metal 2019. (do 30.)

IZBRANI DOGODKI V OKVIRU SLOVENSKEGA KNJIŽNEGA SEJMA

10.00 pogovor z naslovom Ali se zgodovina res spreminja in ali jo pišejo le zmagovalci?, ki ga pripravlja Festfest, povezovala pa ga bo novinarka, umetnostna zgodovinarica in nekdanja ministrica za kulturo Majda Širca Ravnar; Cankarjev dom, debatna kavarna, Prešernova 10, **LJUBLJANA**

11.00 predavanje z naslovom Nielsen Bookscan: kaj vse se lahko naučimo iz prodajnih podatkih o knjigah, sodelovala bo predstavnica omenjenega podjetja Jaclyn Swope; Cankarjev dom, dvorana Lili Novy, Prešernova 10, **LJUBLJANA**

11.00 pogovor z večernico nagrajenim pisateljem Andrejem **E.** Skubicem in ilustratorko Tanjo Komadina; Cankarjev dom, pisateljski oder, Prešernova 10, **LJUBLJANA**

12.00 pogovor z grško pisateljico in scenaristko Kallio Papadaki ob njenem romanu Dendriti, ki ga pripravlja Založba Goga; Cankarjev dom, debatna kavarna, Prešernova 10, **LJUBLJANA (STA)**

12.00 lirično srečanje z Branetom Senegačnikom ob začetku izdajanja nove pesniške zbirke Mozaiki pri Slovenski matici; Cankarjev dom, Forum oder, Prešernova 10, **LJUBLJANA**

13.00 pogovor v okviru cikla Pridobljeno s prevodom z naslovom Pogled na prevajalsko mizo, ki ga pripravlja Društvo slovenskih književnih prevajalcev, sodelovali bodo Iztok Ilc, Nataša Detič, Vlasta Vičič in Barbara Pregelj; Cankarjev dom, debatna kavarna, Prešernova 10, **LJUBLJANA**

13.00 predstavitev zbirke poezije Esada Babačića Every Child Is Beautiful When Born. Selected Poems (Vsak otrok je lep, ko se rodi. Izbrane pesmi), ki bo v angleškem prevodu Andreja Pleterskega izšla pri ameriški založbi Dalkey Archive Press, dogodek pripravlja Društvo slovenskih pisateljev; Cankarjev dom, pisateljski oder, Prešernova 10, **LJUBLJANA**

14.00 pogovor z naslovom Slovenija - častna gostja v Bologni 2021; Cankarjev dom, Forum oder, Prešernova 10, **LJUBLJANA**

14.05 Arsov forum z naslovom Ali Slovenci izdamo preveč knjig?, ki ga pripravlja Radio Slovenija, Tretji program - program Ars v sodelovanju z Društvom slovenskih pisateljev, sodelovali bodo Nataša Detič, Andrej Blatnik, Miha Kovač in Samo Rugelj; Cankarjev dom, pisateljski oder, Prešernova 10, **LJUBLJANA (STA)**

16.00 okrogla miza o diplomaciji v knjigah, na kateri bodo sodelovali avtor knjig Spomini in spoznanja in Zunanja politika Ernest Petrič, avtorica knjige Mehka moč in voditeljstvo Anja Fabiani in glavni urednik Zbirke Mednarodno pravo Andraž Zidar; Cankarjev dom, debatna kavarna, Prešernova 10, **LJUBLJANA**

16.00 pogovor z norveškim piscem in založnikom Erlingom Kaggejem, avtorjem mednarodne uspešnice Tišina; Cankarjev dom, dvorana Lili Novy, Prešernova 10, **LJUBLJANA**

17.00 v okviru sklopa Evropa v fokusu pogovor s pisateljico Ano Marwan iz Avstrije, ki ga prireja Avstrijski kulturni forum; Cankarjev dom, klub, Prešernova 10, **LJUBLJANA**

19.00 pogovor z naslovom Domače knjižnice, zavetje med knjigami?, ki bo potekal pod okriljem projekta Ljubljana, Unescovo mesto literature, sodelovali bodo Tanja Radež, Marijan Rupert in Tina Mahkota; Cankarjev dom, debatna kavarna, Prešernova 10, **LJUBLJANA**

19.30 pogovor z naslovom Kdo bo nam in našim zanamcem omogočil zeleno in demokratično prihodnost?, ki ga pripravlja Inštitut Časopis za kritiko znanosti ter Inštitut za ekologijo, sodelovali bodo Andrej Lukšič, Dušan Plut in Luka Omladič; Cankarjev dom, Forum oder, Prešernova 10, **LJUBLJANA**

telefon (sprejemanje servisa): 01/ 24 10 152

telefaks: 01/ 43 42 970

e-mail: desk@sta.si

mnenje/pripombe o servisu **STA**: e-mail: pripomba@sta.si

DEŽURNI:

notranjepolitično uredništvo:

dopoldne Peter Avsenik, popoldne Alenka Potočnik

tel. št.: 01/ 24 10 130, e-mail: notranja@sta.si

gospodarsko uredništvo:

dopoldne Martina Gojkošek, popoldne Matej Luzar

tel. št.: 01/ 24 10 140, e-mail: gospodarstvo@sta.si

zunanjepolitično uredništvo:

dopoldne Sara Kovač, popoldne Maja Lazar Jančič

tel. št.: 01/ 24 10 110, e-mail: zunanja@sta.si

kulturno uredništvo: Alenka Vesenjāk

tel. št.: 01/ 24 10 148, e-mail: kultura@sta.si

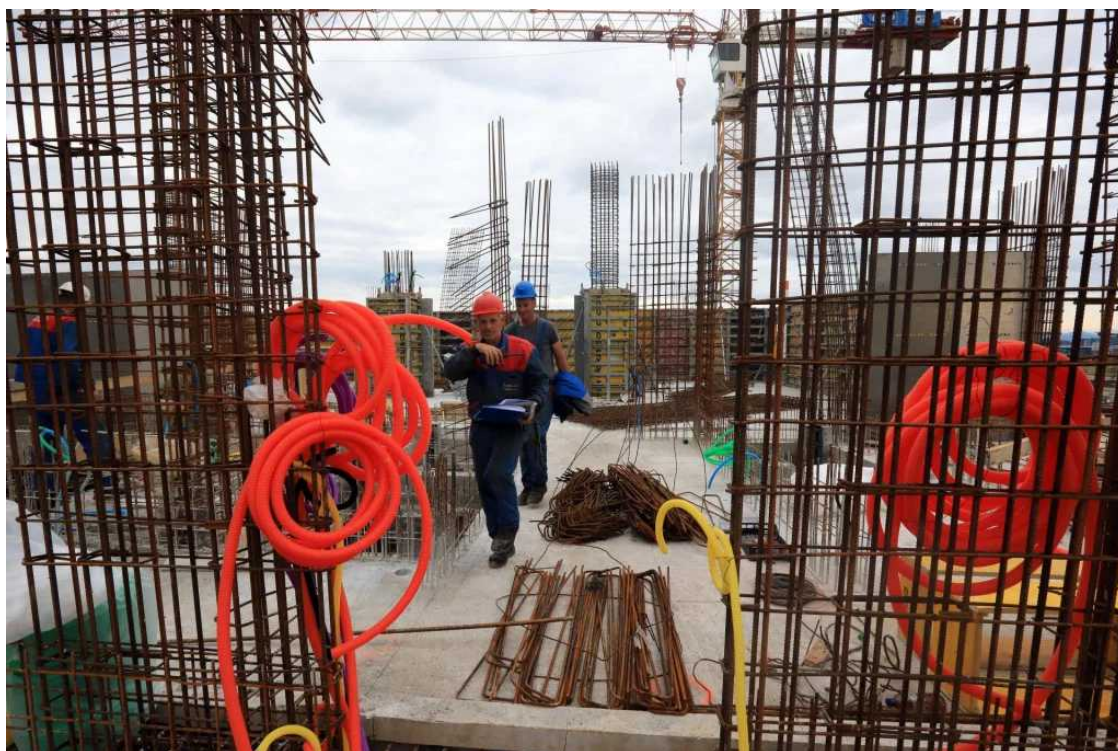
večerna dežurna urednica (od 17. do 23. ure): Maja Oprešnik

spremljate nas lahko tudi na:

Facebook: <https://www.facebook.com/STA.Novice>

Twitter: https://twitter.com/STA_novice

Slovenska podjetja in delo v tujini: Opozorilo iz Podravja

Slovenska gradbena podjetja veliko poslujejo v tujini, tudi z napotenimi delavci iz drugih držav.

ROBERT BALEN

Nina Ambrož

27.11.2019, 06.00

Ogroženih več tisoč delovnih mest. Takšen je črni scenarij, če bi se zaostrila pravila o čezmejnem opravljanju storitev in napotenih delavcev, a ni nujen.

Če bi ali bo Slovenija v svojo zakonodajo preveč rigorozno implementirala novo evropsko direktivo s področja čezmejnega opravljanja storitev in napotenih delavcev, bi učinki za slovenska podjetja, ki izvažajo svoje storitve, lahko bili ogromni, svariijo podjetniki s tovrstnimi izkušnjami. Njihove bojazni so podkrepili analitiki, ki navajajo številke o več tisoč ogroženih ali izgubljenih delovnih mestih in negativnih, milijardnih vplivih na BDP, proračun, socialno in zdravstveno blagajno. Hudo bi se lahko pisalo Podravju, saj so tamkajšnja gradbena in transportna podjetja močno vezana na posle v tujini. Zato da bi pritisnili na oblast, naj pri sestavljanju pravil ravna preudarno in domačim podjetjem omogoča konkurenčnost na evropskih trgih, so predvčerajšnjim spregovorili pri Štajerski gospodarski zbornici (ŠGZ). Na srečanje so povabili štajerske poslance, da pri preko njih dosegli ključne odločevalce v državi.

Damijan: Slovenija ni sposobna zaščititi lastnih podjetij

Albert Kekec, predsednik regijskega sveta izvajalcev čezmejnih storitev, je pojasnil, da je bila Slovenija zaradi očitkov o dumpingu prijavljena Evropski komisiji, vendar slovenski podjetniki pritožbo zavračajo. Ni jim znano, kaj o tem meni ministrstvo za delo, ker so uradniki težko dostopni in z informacijami skopi, pravi Kekec. Z očitki, da Slovenci plačujejo nižje prispevke in davke za zaposlene na delu zunaj domovine, kar jim omogoča večjo konkurenčnost v Evropski uniji, se gospodarstveniki ne strinjajo. Nacionalna zakonodaja in plačilna politika sta stvar vsake posamezne države, trdijo.

Razlike nastajajo le pri končnih neto izplačilih delavcem, sicer pa morajo biti v tujini bruto plače delavcev iz različnih držav na istem delovnem mestu in istem kraju enake in v skladu z branžnimi pogodbami. Servilnost do evropskih institucij ni potrebna.

5

tisoč delovnih mest bi lahko izgubili v Podravju

OGLAŠEVANJE

Da se "Slovenija slabo brani in ni sposobna zaščiti lastnih podjetij in zaposlenih, zlasti v **gradbeništvu**", čeprav gre za pomemben segment, meni ekonomist **Jože P. Damijan**. Medtem ko vplivnejše evropske države z različnimi regulativami močno branijo svoje gradbene trge in Slovenci nanje težko prodrejo, če niso res dobri in profesionalni. Slovenska gradbena, tehnična in transportna podjetja ustvarijo približno petino celotnega izvoza storitev in skoraj 4,5 odstotka celotnega slovenskega izvoza, pri čemer je kar 80 odstotkov prometa izpeljanega v Evropski uniji. Skupno tovrstni izvozniki zaposlujejo dobrih 70.000 ljudi. V Podravju izvozna gradbena, tehnična in transportna podjetja beležijo eno najhitrejših stopenj rasti izvoza svojih storitev med regijami in ustvarijo petino celotnega izvoza.

Udarilo bi gradbince in prevoznike

Damijanova analiza o pomenu izvoza gradbenih in tehničnih storitev ter problematiki ureditve napotenih delavcev, katere avtorja sta tudi **Črt Kostevc** in **Nejc**

Jarm, ugotavlja, da je po mobilnosti delovne sile Slovenija na drugem mestu med vsemi evropskimi državami. Zaostaja le za Poljsko, ki s trebuhom za kruhom čez mejo pošlje še več svojih državljanov. Za obdobje krize med letoma 2009 in 2012 je bila za Slovenijo značilna hitra rast števila delavcev, napotenih v tujino, ko se je njihovo število povečalo s 3200 na 8000. Sledila je stabilizacija. Od leta 2018 pa se govori o 12.000 delovnih migrantih mesečno. Eden od razlogov za to rast je v tem, da podjetja s sedežem v Sloveniji posredujejo tudi pri napotitvi delavcev iz drugih držav. Večina (dobrih 70 odstotkov) čezmejnih delavcev v letu 2017 je bila tujih državljanov, predvsem z Balkana. A vendarle je bolj pomembno, da gre za slovenska podjetja, ki plačujejo davke in prispevke za zaposlene v Sloveniji, in manj pomembno, od kod so zaposleni, je poudaril Damijan. Potencialne zakonodajne spremembe bi lahko bistveno zmanjšale ali ustavile izvoz slovenskih gradbenih in transportnih podjetij. Med drugim bi lahko prišlo do občutnejših izgub delovnih mest po vsej državi. Prvi scenarij navaja 13.000 ogroženih delovnih mest, še bolj črna različica pa 26.000, od tega okoli 5000 samo v Podravju.

Nova evropska komisija potrjena. Kaj prinaša?

Čas branja: 12 min

0

27.11.2019 18:15

Med najpomembnejšimi nalogami nove komisije je nova predsednica Ursula von der Leyen poudarila varovanje podnebja

TEJA GRAPULIN, UROŠ BOŽIN, STA

Foto: MAURO BOTTARO/EK

Več iz teme:

[EU politika >](#)[evropska komisija >](#)[Ursula von der Leyen >](#)[Virginijus Sinkevičius >](#)[Josep Borrell >](#)[Maroš Šefčovič >](#)[Evropska komisija >](#)[Frans Timmermans >](#)[Margrethe Vestager >](#)

Evropski poslanci in poslanke so na glasovanju podprli novo evropsko komisijo. Za komisarsko ekipo pod vodstvom Nemke **Ursule von der Leyen** je glasovalo 461 evropskih poslancev, 157 jih je bilo proti, 89 vzdržanih. Nova komisija bo petletni mandat začela predvidoma 1. decembra.

Foto: DAINA LE LARDIC/EP

Ursula von der Leyen

Von der Leynova je v svojem govoru pred glasovanjem znova poudarila svoje prioritete, med najpomembnejšimi nalogami nove komisije pa je posebej poudarila varovanje podnebja in v okviru tega evropski zeleni dogovor. Za zdaj je jasno, da naj bi s tem načrtom **spodbudili za tisoč milijard evrov zasebnih naložb v obdobju 2020–2030** (za primerjavo: tako imenovani Junckerjev načrt bo po ocenah spodbudil za okoli 450 milijard naložb v obdobju 2014–2020) in ustanovili »sklad za pravični prehod«, s katerim bi podprli prebivalce v regijah, ki jih bo energetske prehod najbolj prizadel.

Evropski poslanci so potrdili proračun za leto 2020

Poslanke in poslanci so v proračunu EU za prihodnje leto zagotovili več podpore za zaščito podnebja, spodbujanje raziskav, infrastrukturo in za pomoč mladim, sporočajo iz evropskega parlamenta.

Za leto 2020 je za plačila (sredstva, ki bodo dejansko plačana v tekočem proračunskem letu) predvidenih 153,6 milijarde evrov, kar je 3,4 odstotka več kot letos, za plačila obveznosti (gre za znesek, za katerega se lahko sklenejo pogodbe v danem letu, sredstva pa je mogoče porabiti v več letih) je v prihodnjem letu predvidenih 168,7 milijarde evrov, kar je 1,5 odstotka več kot letos. Proračun za leto 2020 je sicer zadnji v večletnem finančnem okvirju 2014–2020.

Parlament je za svoje prednostne naloge skupno zagotovil dodatnih 850 milijonov evrov, kar polovica tega zneska bo namenjena izdatkom, povezanim s podnebnimi ukrepi, 302 milijona evrov več bo šlo za raziskovalne projekte in 133 milijonov evrov za Instrument za povezovanje Evrope (CEF), ki je namenjen infrastrukturnim naložbam. Dodatnih 50 milijonov evrov so zagotovili za program Erasmus+ in 28 milijonov evrov za Pobudo za zaposlovanje mladih.

Za kaj se zavzema nova predsednica komisije

Pred časom je von der Leynova napovedala, da bo izpustom ogljikovega dioksida določila ceno, pri tem pa bodo morali sodelovati vsi posamezniki in vse panoge. Trgovalno shemo z emisijskimi kuponi bo razširila na pomorski promet, hkrati pa omejila izjeme za letalstvo. Zaostrila naj bi tudi pogoje v cestnem prometu, **gradbeništvu** in v še nekaterih panogah.

Nova komisarka se **med drugim zavzema za dokončanje unije kapitalskih trgov**, za fiskalno politiko, ki bo prijaznejša do rasti, napovedala je samostojno ukrepanje EU pri obdavčitvi digitalnih korporacij, če do konca leta 2020 ne bo rešitve na svetovni ravni. Zavzema se tudi za evropski okvir, s katerim bi zagotovili, da bi vsak delavec v EU zaslužil vsaj minimalno plačo.

Kdo je v novi komisiji

V novi komisiji je 12 žensk, največ doslej, in osem članov stare komisije. Povprečna starost nove ekipe je 56 let, najmlajši je 29-letni Litovec **Virginijus Sinkevičius**, najstarejši pa 72-letni Španec **Josep Borrell**. Najdaljši komisarski staž ima Slovak **Maroš Šefčovič**. Velika Britanija svojega kandidata ni predlagala kljub preložitvi brexita, **evropska komisija** je zaradi tega proti njej sprožila pravni postopek, saj mora po pogodbi Unije vsaka članica imeti svojega komisarja. Čeprav komisija nima 28. komisarja, lahko začne delo, torej tudi brez britanskega predstavnika.

Nov kolegij predsednice evropske komisije bo imel osem podpredsednikov. Ti so odgovorni za glavne prednostne naloge v političnih usmeritvah. Trije izvršni podpredsedniki bodo imeli dvojno vlogo: kot podpredsedniki bodo pristojni za eno od treh osrednjih tematik delovnega načrta novoizvoljene predsednice, delovali pa bodo tudi kot komisarji.

Kdo so novi evropski komisarji

Foto: Emilie GOMEZ/EP

Frans Timmermans

Frans Timmermans (Nizozemska), izvršni podpredsednik, **evropski zeleni dogovor**: napovedal je, da bo v prvih stotih dneh na položaju predlagal okoljsko zakonodajo, katere cilj bo doseči ogljično nevtralnost EU do leta 2050. Za obdobje do leta 2030 želi pripraviti zakonodajo, po kateri bi zmanjšali izpuste za najmanj 50 ali celo 55 odstotkov; trenutni cilj pariškega podnebne sporazuma je zmanjšanje izpustov za 40 odstotkov.

Foto: Lukasz Kobus/EP

Margrethe Vestager

Margrethe Vestager (Danska), izvršna podpredsednica, **Evropa, pripravljena na digitalno dobo**: napovedala je konkretne ukrepe na področjih razvoja umetne inteligence in digitalnega davka. Dejala je, da želi EU pri digitalnem davku doseči globalni dogovor, če to ne bo uspelo do konca leta 2020, bo EU ukrepala sama. Naznanila je tudi pravila na področju umetne inteligence v prvih sto dneh na položaju.

Foto: Emilija Pavlič

Valdis Dombrovskis

Valdis Dombrovskis (Latvija), izvršni podpredsednik, **gospodarstvo za ljudi**: zavzema se za krepitev gospodarske suverenosti EU, zagotoviti želi, da bosta industrija in gospodarstvo sledila zelenim in digitalnim spremembam ter da bi bila do leta 2025 polovica naložb **Evropske investicijske banke** namenjena podnebjju.

Foto: Philippe BUISSIN/EP

Josep Borrell

Josep Borrell (Španija), visoki predstavnik, podpredsednik, **močnejša Evropa v svetu**: med prednostnimi nalogami je poudaril zahodni Balkan, Ukrajino, celostno strategijo za Afriko, odnose z Azijo in Latinsko Ameriko ter nov začetek v odnosih z ZDA.

Foto: ERIC VIDAL/EP

Johannes Hahn

Johannes Hahn (Avstrija), **proračun in uprava**: zavzemal se bo predvsem za večji evropski proračun, kot je zagotovil, bo naredil vse, da pri pogajanjih za finančni okvir 2021–2027 doseže proračun v vrednosti najmanj 1,1 odstotka moči gospodarstva EU.

Foto: Jean-Christophe VERHAEGEN/EP

Paolo Gentiloni

o(**Paolo Gentiloni**#Paolo Gentiloni) (Italija), **gospodarstvo**: med prednostnimi nalogami je poudaril reformo zapletenih evropskih proračunskih pravil, krepitev naložb, potrebo po krepitvi evra z dokončanjem prenove denarne in gospodarske unije, krepitev boja proti davčnim goljufijam, ozelenitev davčne politike, prizadevanja za odpravo možnosti veta pri odločanju o davčnih temah s prehodom od soglasja h kvalificirani večini.

Foto: Jean-Christophe VERHAEGEN/EP

Phil Hogan

Phil Hogan (Irska), **trgovina**: med osrednjimi nalogami je napovedal krepitev **Svetovne trgovinske organizacije**, krepitev sodelovanja prek trgovanja po vsem svetu, z žariščem na neposredni soseščini in Afriki, odprtje trgov in trgovanje za podjetja vseh velikosti, zagotovitev orodij, ki omogočajo odprto in pravično trgovanje, ter trajnostnega trgovanja.

Foto: Philippe BUISSIN/EP

Nicolas Schmit

Nicolas Schmit (Luksemburg), **delovna mesta in socialne pravice**: glede evropske minimalne plače je Schmit po poročanju spletnega medija Politico poudaril, da mora

upoštevati življenjske stroške v posamezni državi članici. Napovedal je, da se bo posvetoval s strokovnjaki, kako bi bilo najbolje uvesti evropsko minimalno plačo. V boju proti socialnemu dumpingu pa je po Schmitovem mnenju treba urediti vprašanje napotenih delavcev.

Foto: MWE - JCV/EP

Janez Lenarčič

Janez Lenarčič (Slovenija), **krizno upravljanje**: med prioritetami do pred kratkim slovenskega veleposlanika pri EU so krepitev zmogljivosti odzivanja, zmanjševanje tveganj ter vključevanje humanitarne pomoči, razvojne in okoljske politike.

Foto: Emilie GOMEZ/EP

Adina Vălean

Adina Vălean (Romunija), **promet**: Romunka prevzema resor, ki ga je vodila **Violeta Bulc**, zavzema se za izboljšanje varnosti v cestnem prometu in za dokončno oblikovanje pobude za enotno evropsko nebo, ki bi zmanjšalo zastoje in izpuste v zračnem prostoru. Prizadevala si bo okrepiti sprejemanje čistih vozil.

Foto: Vincent VAN DOORNICK/EP

Olivér Várhelyi

Olivér Várhelyi (Madžarska), **sosedstvo in širitev**: želi začeti pristopna pogajanja s Severno Makedonijo in Albanijo. Ob tem se zavzema za učinkovitejši pristopni postopek, ki bo zagotovil oprijemljivejše rezultate.

Foto: Thierry ROGE/EP

Stella Kyriakides

Stella Kyriakides (Ciper), **zdravje**: med glavnimi nalogami sta dostopnost zdravil in uveljavljanje e-zdravstva za zmanjšanje družbenih neenakosti v zdravstvu. Ker je prebolela raka dojke, je napovedala strategijo obsežnejših naložb in raziskav pri preprečevanju in boju s to boleznijo.

Foto: Philippe BUISSIN/EP

Maroš Šefčovič

Maroš Šefčovič (Slovaška), podpredsednik, **medinstitucionalni odnosi in predvidevanja**: namerava nadgraditi načrt za izboljšanje zakonodaje, da bo ta pripravljena na izzive prihodnosti, predvsem pa da bo zrela za digitalno dobo. Obljublja transparenten medinstitucionalen register za zaščito kakovostnih podatkov v »cunamiju informacij«.

Foto: Lukasz Kobus/EK

Věra Jourová

Věra Jourová (Češka), podpredsednica, **vrednote in preglednost**: njena prva naloga bo izboljšati delovanje demokracije v EU, vključno z imenovanji na glavne položaje v Uniji, tudi sistem vodilnih kandidatov in transnacionalne liste na evropskih volitvah.

Foto: Melanie WENGER/EP

Dubravka Šuica

Dubravka Šuica (Hrvaška), podpredsednica, **demokracija in demografija**: prizadevala si bo za dejavnejšo udeležbo državljanov EU pri oblikovanju evropskih politik. Meni, da je prav demografija, poleg razprav o podnebnih sprememb in digitalizaciji, pomemben izziv za Unijo.

Foto: Vincent VAN DOORNICK/EP

Margaritis Schinas

Margaritis Schinas (Grčija), podpredsednik, **spodbujanje evropskega življenja**: med prioritetami je poudaril prizadevanja za pravičnejše in bolj vključujoče družbe, nov pakt o migracijah in azilu ter varnostno unijo.

Foto: Philippe BUISSIN/EP

Mariya Gabriel

Mariya Gabriel (Bolgarija), **inovacije in mladi**: poudarja nujnost sinergije med izobraževanjem, znanostjo in kulturo ter pomen tega, da so pod to komisijo področja združena pod eno streho.

Foto: Philippe BUISSIN/EP

Virginijus Sinkevičius

Virginijus Sinkevičius (Litva), **okolje, oceani in ribištvo**: posvetil se bo plastičnim odpadkom in tako imenovanim mrtvim območjem zaradi pomanjkanja kisika. Bojeval se bo tudi proti nezakonitemu ribolovu. V okviru novega zelenega dogovora je napovedal bolj za biološko raznovrstnost, krožno gospodarstvo in ničelne izpuste.

Foto: Philippe BUISSIN/EP

Kadri Simson

Kadri Simson (Estonija), **energija**: njena naloga bo, da uravnoteži podnebne ambicije EU z drugimi energijskimi prioritetami, kot so energijska varnost, dostopne cene in ohranitev konkurenčnosti evropskih podjetij.

Foto: Jan VAN DE VEL/EP

Jutta Urpilainen

Jutta Urpilainen (Finska), **mednarodna partnerstva**: poudarila je, da je edini način za zagotovitev vzdržne migracijske politike ustrezno odpravljanje osnovnih vzrokov migracij v državah izvora, zlasti z izobraževanjem in ustvarjanjem delovnih mest.

Foto: Arnaud DEVILLERS/EP

Janusz Wojciechowski

Janusz Wojciechowski (Poljska), **kmetijstvo**: zavzemal se bo za skupno kmetijsko politiko, spodobne prihodke v kmetijstvu, večjo konkurenčnost in privlačnost kmetijstva za mlajše generacije.

Foto: Thierry ROGE/EP

Thierry Breton

Thierry Breton (Francija), **notranji trg**: Breton je zamenjava za **Sylvie Goulard**, ki ni prestala zaslišanja. Bil je gospodarski minister v vladi **Jacquesa Chiraca** od leta 2005 do 2007. Posvetil se bo okoljskim, digitalnim in socialnim izzivom.

Foto: Didier Bauweraerts/EP

Elisa Ferreira

Elisa Ferreira (Portugalska), **kohezija in reforme**: napovedala je ustanovitev že dlje časa obravnavanega sklada za pravični prehod. Izziv bo prepričati članice, da bodo pripravljene financirati načrtovani 4,5 milijarde evrov »težek« proračun sklada.

Foto: Emilie GOMEZ/EP

Didier Reynders

Didier Reynders (Belgija), **pravosodje**: belgijski pravnik, ki je bil v šestih vladah finančni minister, je napovedal mehanizem vladavine prava, ki bo preganjal članice, ki ne dosegajo standarde **Evropske unije**, ter boj proti korupciji.

Foto: Philippe BUISSIN/EP

Ylva Johansson

Ylva Johansson (Švedska), **notranje zadeve**: zavzema se za reformiranje azilnega sistema. Njen največji cilj je delujoče šengensko območje brez nadzora notranjih mej.

Foto: Emilie GOMEZ/EP

Helena Dalli

Helena Dalli (Malta), **enakost**: nekdanja malteška ministrica za socialni dialog, potrošniške zadeve in državljanske svoboščine si želi bolj aktivnih ukrepov za spodbujanje enakosti spolov v EU, vključno s politično zastopanostjo na najvišji ravni.

Hitro rastoči posoški izvoznik gradbene kemije išče 30 novih sodelavcev

Čas branja: 4 min

0

27.11.2019 15:30 Dopolnjeno: 27.11.2019 15:36

TKK izvaža na 68 trgov in ogromno vlaga v širitev poslovanja; ker so pri tem uspešni potrebujejo nove sodelavce

MATEJA BERTONCELJ

Uroš Lozar, direktor družbe TKK medse vabi nove sodelavce. Kaj ponujajo, si lahko ogledate na dnevu odprtih vrat, ki bo v četrtek ob

16.30 uri v TKK. Podjetje sicer dosega izjemne rezultate, zaradi česar smo ga letos na Financah uvrstili v izbor petih finalistov za tekmovanje Zmagovalec slovenskega izvoza.

Foto: Aleš Beno

Več iz teme:

[izvozniki >](#)

[naložbe podjetij >](#)

[gradbeništvo >](#)

[kemija >](#)

[TKK Srpenica >](#)

[Uroš Lozar >](#)

[Soudal >](#)

TKK iz Srpenice, ki leži ob cesti med Bovcem in Kobaridom, je podjetje, ki stoji na trdnih temeljih. Lastnik mu zaupa in zato veliko vlagajo, prodajajo izdelke pod lastno blagovno znamko, njihovi kupci so razpršeni na trge 68-tih držav, so finančno stabilno podjetje brez evra dolga, skrbijo pa tudi za kariere zaposlenih. Minimalne plače pri njih ni, izplačujejo polni regres ter 13. plačo, pove direktor TKK **Uroš Lozar**.

TKK je podjetje z dolgo tradicijo, velik zagon pa mu je dal belgijska multinacionalka v družinski lastnik skupina **Soudal**, ki ga je kupil leta 2013. Soudal, kjer bodo letos ustvarili okoli 900 milijonov evrov prihodkov, je največji proizvajalec poliuretanske pene na svetu v gradbeni kemiji, TKK pa ključen

igralec v panogi na območju jugovzhodne Evrope. Drug pomemben program podjetja TKK so tesnilne mase in ta program zdaj najbolj širijo.

Za naložbe 10 milijonov evrov

Odkar so v lasti Soudala, v TKK pospešeno vlagajo in spreminjajo svojo podobo. Pred dvema letoma so odprli šest milijonov evrov vreden nov logistični center. Zdaj pa še temeljito posodablajo in širijo proizvodnjo. Če se je nekdam pri njih prašilo, zdaj v tovarno postavljajo nove računalniško vodene proizvodne linije. Podjetje dobiva tri nove najsodobnejše linije za mešanje tesnilnih mas in tri za pakiranje. Naložba bo stala okoli tri milijone evrov. Dve liniji za pakiranje že obratujeta, dve mešalni bodo namestili do konca leta v proizvodni dvorani, ki jo obnavljajo. Marca bosta v TKK prispeli še ena mešalna in ena pakirna linija.

Obnavljajo prostore

V podjetju milijon evrov namenjajo za energetske sanacije stavbe v kateri je uprava z marketingom in razvojnim oddelkom, energetsko pa prenavljajo tudi proizvodno dvorano. Prihodnje leto bodo še izpeljali energetske sanacije celotnega kompleksa, ki se zdaj ogreva še na kurilno olje.

Iščejo zaposlene za računalniško vodeno proizvodnjo

Do sredine prihodnjega leta nameravajo svoj kolektiv, ki šteje že skoraj 250 članov, razširiti še s 30 novimi sodelavci. »Iščemo nove sodelavce, ki jih bomo uvajali, saj so naši novi stroji računalniško vodeni. Potrebujemo ljudi različnih izobrazb in poklicev. Potrebujemo tako inženirje strojništva, elektro in kemijske inženirje, kot tudi vzdrževalce. Raznolike poklice, ki jih potrebujemo, bomo predstavili tudi na dnevu odprtih vrat, ki ga bomo imeli v četrtek 28. novembra ob 16.30 v prostorih TKK,« pove Uroš Lozar.

Vsak lahko napreduje

Direktor TKK pravi tudi, da je prednost njihovega podjetja tudi v tem, da opazijo vsakega zaposlenega, ki si želi več, ki je ambiciozen. »Vsem, ki si to želijo nudimo možnost izobraževanja, pa tudi možnost napredovanja. Tako ravnamo že vrsto let,« pove Uroš Lozar in pri tem našteje nekaj primerov sodelavcev, ki so napredovali in to iz mesta prodajnega zastopnika v vodjo prodaje določenega izdelka za vso skupino Soudal, grafični oblikovalec je postal vodja kakovosti, vodja vzdrževanja razvojni tehnolog. »Skratka, hitro prepoznamo tiste, ki so zagnani, ki razmišljajo o tem, kako bi naše procese

izboljšali, ki dajejo predloge. Vse to tudi spodbujamo. Takim, ki si to želijo, tako hitro poiščemo bolj odgovorna delovna mesta,« pove Uroš Lozar, ki napoveduje tudi, da se vlaganja v podjetju v širitev ne bodo ustavila.

Foto: Mateja Bertonec

TKK ima prostore ob cesti Kobarid-Bovec. Zdaj pospešeno podjetje širijo z novimi proizvodnimi linijami in obnavljajo prostore.

Center za tesnile mase

Ključna programa TKK so poliuretanske pene za uporabo v **gradbeništvu** ter tesnilne mase. »Lastnik je zelo zadovoljen z nami, pravi, da smo med vsemi 65-timi družbami ki jih ima po

svetu, med najuspešnejšimi. Zato nam je zaupal dodaten proizvodni program tesnilnih mas. Z novimi proizvodnimi linijami bomo na tem programu zmogljivost proizvodnje potrojili, prodajo na teh tesnilnih masah pa bomo povečali za petino. Ta širitev gre na račun povečanja prodaje lastniku, saj bomo tesnilne mase izdelovali za njegovo znamko. S tem bomo prodajo izdelkov, ki jih naredimo za lastnika povečali iz pet na dobrih deset odstotkov naše prodaje,« pove sogovornik.

Lastna znamka, več kot tisoč kupcev

TKK ima sicer zelo razpršeno prodajo. Imajo preko tisoč kupcev, prodaja nobenemu od njih pa ne presega petih odstotkov. Izjema tu je kot že rečeno prodaja lastniku. TKK izdelke trži pod svojimi znamkami, 45 odstotkov prihodkov pa ustvari z izdelki, ki jih proizvede za znamke drugih podjetij, med njimi so tudi multinacionalke z večmilijardnimi prihodki. »Za nas se odločajo, ker takih izdelkov, kot jih delamo mi, sami ne proizvajajo, jih pa želijo imeti v svoji ponudbi,« pove Uroš Lozar in doda, da kupcem ponujajo tehnično podporo, pa tudi finančno prek daljših plačilnih rokov.

Lastna prodajna mreža

TKK izdelke prodaja prek lastne prodajne mreže. TKK ima tako pet odvisnih družb, na Hrvaškem, v Bosni, Srbiji, Bolgariji in v Rusiji ter prodajne predstavnike, zaposlene v TKK (Nemčija, Italija, Avstrija, Madžarska, Ukrajina, Grčija, Severna Makedonija, Kosovo, Črna gora, Romunija). Distributerje pa imajo na Češkem, Slovaškem, v Švici, Albaniji, Alžiriji, Libiji, Združenih arabskih Emiratih, Moldaviji in v Čilu. Skupina TKK ima tako v prodaji dobro petino vseh zaposlenih.

Odličen finančni rezultat

TKK je finančno trdno podjetje z zelo dobro maržo. V zadnjih treh letih so prodajo povečali za 37 odstotkov, 40-odstotno rast so dosegli pri dvigu EBIT marže. Ta je zdaj 12,5-odstotna, dodana vrednost na zaposlenega znaša prek 72 tisoč evrov. Tudi za letos Uroš Lozar napoveduje rast, prihodke bo skupina TKK iz lanskih 65,7 milijona evrov povečala na 70 milijonov evrov, čisti dobiček pa iz lanskih 5,5 milijona evrov na 7,5 milijona evrov. Za prihodnje leto Uroš Lozar napoveduje 85 milijonov evrov prihodka, višina dobička pa še ni znana.

Več iz teme:

[izvozniki >](#)

[naložbe podjetij >](#)

[gradbeništvo >](#)

[kemija >](#)

[TKK Srpenica >](#)

[Uroš Lozar >](#)

[Soudal >](#)

Četrverica z lestvice sto najbogatejših Slovencev je prodala škofjeloško tovarno. Kdo je kupec?

Četrverica z lestvice sto najbogatejših Slovencev je prodala škofjeloško tovarno. Kdo je kupec?
Več iz teme.

Obveščaj me o novih člankih:

Najbogatejši... dodaj

najbogatejši dodaj

izvozniki dodaj

Filc dodaj

Nelinta dodaj

Čas branja: 1 min

SHRANI 0

27.11.2019 21:20 Dopolnjeno: 27.11.2019 21:21

Alex Luckmann, Barbara Vrčkovnik Čepin, Jurij Cof in Franc Hribar niso več lastniki Filca

NATAŠA KORAŽIJA, MATEJA BERTONCELJ

Četrverica z lestvice sto najbogatejših Slovencev je prodala škofjeloško tovarno. Kdo je kupec?

Na zadnji lestvici sto najbogatejših Slovencev so bili lastniški deleži štirih lastnikov Filca ovrednoteni na 124,4 milijona evrov.

Več iz teme:

Najbogatejši Slovenci > najbogatejši > izvozniki > Filc > Nelinta > Alex Luckmann > Barbara Vrčkovnik Čepin > Jurij Cof > Franc Hribar >

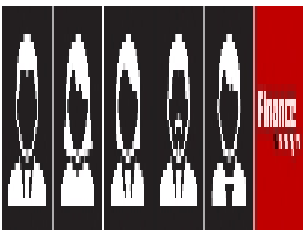
Na spletnih straneh nemške skupine Freudenberg so danes objavili sporočilo, da so kupili sto odstotkov delnic škofjeloškega Filca. Freudenberg Group je največji proizvajalec netkanih materialov na svetu, v lanskem letu so ustvarili 9,4 milijarde evrov prihodkov. Skupina je v družinski lasti že 170 let, zdaj je si lastništvo deli več kot 300 potomcev, nihče med njimi nima več kot dva odstotka delnic. Transakcijo mora potrditi urad za varstvo konkurence. Freudenberg po naših informacijah ne proizvaja izdelkov, ki bi bili konkurenčni izdelkom Filcu. V Filcu sicer proizvajajo netkane tekstilne izdelke za izolacijo v **gradbeništvu**, v avtomobilski industriji in beli tehniki.

Na koliko smo ovrednotili lastnike Filca

Lastnik Filca je bilo doslej podjetje Nelinta, ki so jo ustanovili štirje menedžerji Filca: Alex Luckmann, Barbara Vrčkovnik Čepin, Jurij Cof in Franc Hribar, ki so se v zadnjih letih umaknili iz vodstvenih funkcij. Na zadnji Managerjevi lestvici najbogatejših Slovencev so naši analitiki ovrednotili deleže vsakega izmed štirih lastnikov na 31,1 milijona evrov, kar pomeni, da so vrednost Filca ocenili na 124,4 milijona evrov. V letu 2018 je Filc ustvaril 88,6 milijona evrov prihodkov in 13 milijonov evrov čistega dobička. Filc ima sicer proizvodnjo v Škofji Loki, Mengešu in Lendavi. Skupaj zaposlujejo približno 360 ljudi, dodana vrednost na zaposlenega pa je lani dosegala skoraj 90 tisoč evrov.

O skupini Freudenberg

Najbolj znani izdelek skupine Freudenberg so krpe Vileda, sicer pa proizvajajo izdelke za avtoindustrijo, medicino in druge panoge. Začeli so kot strojilnica usnja, Viledo pa so začeli tržiti leta 1948, ko so ugotovili, da njihove čistilke uporabljajo odpadke iz obrata z eksperimentalnimi tkaninami. Leta 2002 je skupina Freudenberg zaprla še zadnjo strojilnico usnja in tako zaključili zgodovino proizvodnje usnja v Nemčiji in se preusmerili v druge netkane izdelke. Na spletni strani skupine lahko preberemo, da je vsak nemški avtomobil opremljen s kakšnim izdelkom iz Freudenbergovih tovarn. Na vseh velikih letališčih po svetu so opremljeni s Freudenbergovimi talnimi oblogami. Razdeljeni so v 16 divizij, poslujejo v 60 državah in zaposlujejo 49 tisoč ljudi.

Tempo obnove in gradenj cest se upočasnjuje

Proračun Cestno omrežje potrebuje od 250 do 300 milijonov evrov na leto, v prihodnjih dveh letih zanj namenjenih le 200 milijonov evrov

LJUBLJANA – Država je zadnja leta pospešila v krizi zamujeno obnovo državnega cestnega omrežja, a je še vedno približno polovica državnih cest v slabem stanju. Zato so tudi manj varne za udeležence v prometu, kakovost vožnje pa je slabša. Zdaj se tempo njihovih obnove znova upočasnjuje.

NEJC GOLE

Proračun za prihodnji dve leti direkciji za infrastrukturo za investicijsko vzdrževanje in gradnjo državnih cest, sem torej ne sodi tekoče vzdrževanje, namenja približno 40 odstotkov manj od letošnje realizacije, pišemo na prvi strani. In to proračun z rekordno visokimi prihodki.

Poglejmo podrobneje; država je za ceste leta 2018 namenila 285 milijonov evrov, letos je ocenjena realizacija več kot 270 milijonov evrov, lani je bila pri 290 milijonih evrov. Proračun za prihodnje leto pa direkciji namenja 207 milijonov evrov, leta 2021 pa 208 milijonov evrov. V ta znesek se štejejo tako tekoče vzdrževanje državnih cest kot investicijsko vzdrževanje in gradnja novih cest. Zmanjšanje v prihodnjih dveh letih gre na račun zadnjih dveh, torej večjih obnov in gradenj novih cest, medtem ko sredstva za tekoče vzdrževanje ostajajo pri dobrih 100 milijonih evrov.

Potem ko je država v krizi zmanjšala vlaganja v ceste, se ta v zadnjih treh letih povečujejo (glej graf). S tem je izboljšala stanje

cestnega omrežja, a je še vedno polovica cest v slabem stanju. Po mnenju poznavalcev bi morala država zanje vsako leto nameniti od 250 do 300 milijonov evrov, s čimer bi sanirali dotrajane ceste in po drugi strani gradili nove, kot so južna blejska obvoznica, zahodna mariborska obvoznica, nova cesta Hrastnik–Zidani Most. Z zmanjšanjem sredstev se v prihodnost tako pomikajo manjši projekti, kot so preplastitve, povečuje se tudi negotovost za nove ceste.

Stroški se bodo dolgoročno povečali

Z ministrstva za infrastrukturo včeraj nismo dobili odgovorov na vprašanja, kako bo zmanjšanje sredstev vplivalo na dinamiko obnov državnih cest in kako na njihovo kakovost.

Ministrica Alenka Bratušek je na parlamentarnem odboru za infrastrukturo, ki je obravnaval proračunske dokumente, povedala, da bo iz letošnjega v prihodnje leto prenesenih nekaj namenskih sredstev, torej bo realizacija višja od sprejetega proračuna. Poslanecem je še povedala, da bodo tudi v prihodnjem letu in v 2021 nadaljevali obnove, saj je cilj zagotoviti dostopno, zmožljivo, kakovostno in predvsem varno infrastrukturo.

Z zmanjšanjem sredstev se bo stanje na cestah znova poslabšalo, s tem pa se bodo povečali tudi stroški vzdrževanja, opozarja direktor zbornice gradbeništva na GZS Jože Renar. Za primer je navedel, da manjše vzdrževanje stane okoli deset evrov na kvadratni meter. Če se cesta ne obnavlja dlje časa in razpadajo sloji asfalta, lahko obnova nanese 80 evrov na kvadratni meter. »Če zamudimo z obnovo, delamo gospodarsko

škodo in povečujemo stroške za davkoplačevalce,« opozarja Renar.

Gradbinci so zaskrbljeni

Gradbena podjetja že opažajo zastoje pri delih na državnih cestah. Upad javnih naročil je občuten. Imamo manj dela, lažje je dobiti podizvajalce in zasedenost podjetij ni več tako optimalna, kot je bila pred enim letom, nam je dejal gradbenik, ki ni želel biti imenovan.

Gradbeništvo se ohlaja, kar kažejo tudi statistični podatki o obsegu opravljenih gradbenih del, ki se od poletja na letni ravni zmanjšuje. Jože Renar je poudaril, da bi država morala z vlaganjem v investicijsko vzdrževanje zagotavljati stabilno in predvidljivo raven dela za gradbena podjetja. Ta bi tako lahko načrtovala kadrovske in tehnološke kapacitete. Z nihanjem projektov pa imajo podjetja stroške, zanje se povečuje negotovost.

Kako je na avtocestah

Družba za avtoceste (Dars) bo letos namenila okoli 75 milijonov evrov, prihodnje leto pa načrtuje okoli 60 milijonov evrov za obnovitvena dela na avtocestah in hitrih cestah, pravijo v Darsu. Njihov investicijski plan za prihodnje leto še ni potrjen. Ko bo, bodo lahko več povedali o načrtovanih obnovah. Za investicije v ceste 40 odstotkov manj kot letos.

Škoda za davkoplačevalce.

Gradbena podjetja opozarjajo na zastoj pri javnih naročilih.

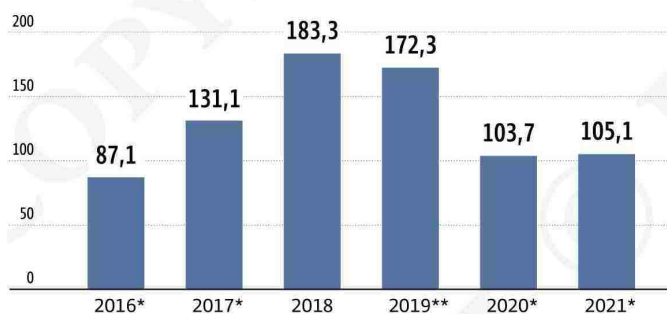
SLABA CESTA JE NEVARNA CESTA

Zaradi neustreznih in poškodovanih cest se lahko hitro zgodi, da se konfliktna situacija neprimerno rešujejo, kar lahko privede do prometnih nesreč, prav tako se zmanjša možnost za preprečevanje najhujših poškodb udeležencev v prometu, pravi Jure Kostanjšek, generalni sekretar Avto-moto zveze Slovenije (AMZS): »Analiza EuroRAP dokazuje, da je razmerje koristi in stroškov vzdrževanja cest najmanj 7 : 1. Z vidika vrednosti človeškega življenja pa je vsakršno zniževanje standardov vzdrževanja cest iz finančnih razlogov nesprejemljivo. V končni fazi parlament oziroma poslanci nikakor ne bi smeli potrditi znižanja predmetne proračunske postavke, saj bi s tem nosili oziroma prevzeli pomemben del odgovornosti za prometno varnost.« Kostanjšek dodaja, da se je v zadnjih 20 letih večkrat pokazalo, da varčevanje pri cestah ter občestni in prometnovarnostni opremi nikakor ni upravičeno: »AMZS in tudi mednarodna avtomobilistična zveza FIA dokazujeta, da lastniki vozil že zdaj prispevamo v državno blagajno bistveno več sredstev, kot jih država nameni za gradnjo in vzdrževanje cest. Hkrati se zaradi časovnih zamikov rekonstrukcij poškodovanih vozišč njihovo stanje eksponentno slabša, kar pomeni, da bodo posegi čez več let še bistveno obsežnejši in dražji.«

Vlaganje v državne ceste

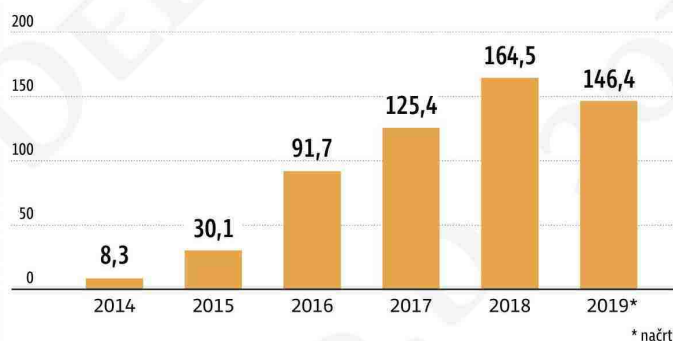
Sredstva za investicijsko vzdrževanje in obnovo državnih cest, v milijonih evrov

* sprejeti proračun, realizacija je lahko drugačna *** ocena realizacije

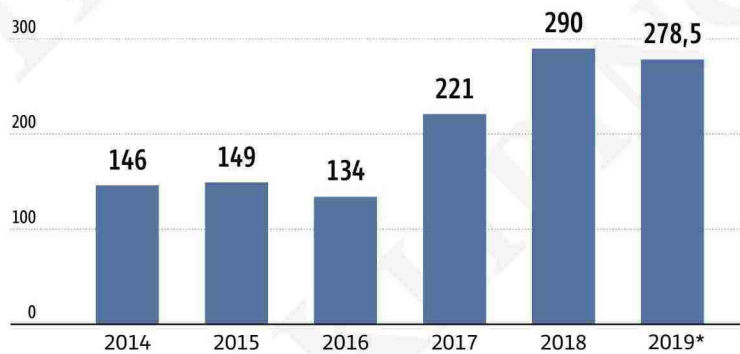
DELO Vir: Proračuni, DRST, Dars

Preplastitve in obnove voziščnih konstrukcij in modernizacije cest, v kilometrih

* načrt

Vlaganja v državne ceste, v milijonih evrov

* načrt

Obnovitvena dela na avtocestah in hitrih cestah

2019

2020

Gradbena podjetja že opažajo zastoje pri delih na državnih cestah. Upad javnih naročil je občuten, pravi vir iz gradbenštva. FOTO VORANC VOGEL

Še se bomo vozili po luknjah

Ceste Prihodnje leto manj denarja za obnove in nove projekte

LJUBLJANA – Sredstva za investicije v državne ceste se v proračunu za prihodnji dve leti glede na predvideno letošnje realizacijo znižujejo za 40 odstotkov oziroma za okoli 70 milijonov evrov. Država opušča tempo obnove slabih državnih cest. Manj bo preplastitev, izvedba nekaterih projektov bo zamaknjena, težje bo najti denar za večje projekte, torej nove ceste. Zaskrbljeni so tudi gradbinci.

NEJC GOLE

Proračuna za leti 2020 in 2021, ki so ju poslanci prejšnji teden potrdili, direkciji za infrastrukturo za investicijsko vzdrževanje in gradnjo državnih cest namenjata 103,7 milijona evrov oziroma 105 milijonov evrov. To je precej manj kot v preteklih letih. Za letos je ocenjena realizacija investicijskih vlaganj v ceste – torej brez tekočega vzdrževanja – 172,3 milijona evrov, lani pa je bila 183,3 milijona evrov.

»To nas je presenetilo in nam ni razumljivo,« je zaskrbljen Jože

Renar, direktor zbornice **gradbeništva** na Gospodarski zbornici Slovenije. Opozarja na ponoven zastoj pri obnovi cest, kot je bil v krizi. S tem se bodo povečali stroški vzdrževanja v prihodnosti, opozarja. Že tako je približno polovica slovenskega cestnega omrežja v slabem stanju, kar vpliva tudi na manjšo

40

odstotkov manj denarja kot letos je prihodnje leto namenjenih za investicije v popravila cest

varnost za udeležence v prometu. Z zmanjšanjem sredstev se povečuje tudi negotovost za začetek gradnje novih cest in obvoznic. Zaskrbljena so tudi gradbena podjetja. Ta že opažajo zastoj v segmentu državnih cest, krčenje sredstev pa bi lahko še pospešilo ohlajanje **gradbeništva**.

STRAN 10

FOTO LEON VIDIC

Približno polovica slovenskega cestnega omrežja je v slabem stanju.

Prevzem: četverica z lestvice sto najbogatejših Slovencev je prodala škofjeloški Filc. Kdo je novi lastnik?

Čas branja: 1 min

1

27.11.2019 21:20 Dopolnjeno: 27.11.2019 21:21

Alex Luckmann, Barbara Vrčkovnik Čepin, Jurij Cof in Franc Hribar niso več lastniki Filca

NATAŠA KORAŽIJA, MATEJA BERTONCELJ

Na zadnji lestvici sto najbogatejših Slovencev so bili lastniški deleži štirih lastnikov Filca ovrednoteni na 124,4 milijona evrov.

Foto: Jure Makovec

Več iz teme:

[Najbogatejši Slovenci >](#)[najbogatejši >](#)[izvozniki >](#)[Filc >](#)[Nelinta >](#)[Alex Luckmann >](#)[Barbara Vrčkovnik Čepin >](#)[Jurij Cof >](#)[Franc Hribar >](#)[Frank Heislitz >](#)

Na spletnih straneh nemške skupine Freudenberg so danes objavili **sporočilo**, da so kupili sto odstotkov delnic škofjeloškega **Filca**. Freudenberg Group je največji proizvajalec netkanih materialov na svetu, v lanskem letu so ustvarili 9,4 milijarde evrov prihodkov.

Transakcijo mora zdaj potrditi urad za varstvo konkurence. Freudenberg po naših informacijah ne proizvaja izdelkov, ki bi bili konkurenčni izdelkom Filca. V Filcu sicer proizvajajo netkane tekstilne izdelke za izolacijo v **gradbeništvu**, v avtomobilski industriji in beli tehniki.

Skupina Freudenberg je v družinski lasti že 170 let, zdaj si lastništvo deli več kot 300 potomcev, nihče med njimi nima posamično več kot dva odstotka delnic.

Na koliko smo ovrednotili premoženje lastnikov Filca

Lastnik Filca je bilo doslej podjetje **Nelinta**, ki so jo ustanovili štirje menedžerji Filca: **Alex Luckmann**, **Barbara Vrčkovnik Čepin**, **Jurij Cof** in **Fran Hribar**. V zadnjih letih so se lastniki bolj ali manj umaknili z vodstvenih funkcij v Filcu. Na zadnji Managerjevi lestvici najbogatejših Slovencev so naši analitiki ovrednotili deleže vsakega izmed štirih lastnikov na 31,1 milijona evrov, kar pomeni, da so vrednost Filca ocenili na 124,4 milijona evrov. V letu 2018 je Filc ustvaril 88,6 milijona evrov prihodkov in 13 milijonov evrov čistega dobička. Filc ima sicer proizvodnjo v Škofji Loki, Mengešu in

Lendavi. Skupaj zaposlujejo približno 360 ljudi, dodana vrednost na zaposlenega pa je lani dosegala skoraj 90 tisoč evrov.

O skupini Freudenberg

Najbolj znani izdelek skupine Freudenberg so krpe Vileda, sicer pa proizvajajo izdelke za avtoindustrijo, medicino in druge panoge. Začeli so kot strojilnica usnja, Viledo pa so začeli tržiti leta 1948, ko so ugotovili, da njihove čistilke rade uporabljajo ravno te odpadke iz obrata z eksperimentalnimi tkaninami. Ime te čistilne krpe sicer izhaja iz nemške besedne zveze 'wie Leder', kot usnje. Leta 2002 je skupina Freudenberg zaprla še zadnjo strojilnico usnja in zaključila zgodovino predelave usnja v Nemčiji. Na spletni strani skupine lahko preberemo, da je vsak nemški avtomobil opremljen s kakšnim izdelkom iz Freudenbergovih tovarn, na vseh velikih letališčih po svetu pa so položene Freudenbergove talne obloge. Skupina je razdeljena v 16 divizij, poslujejo v 60 državah in zaposlujejo 49 tisoč ljudi.

Za nemške lastnike naj bi bile še posebej zanimive zmogljivosti in znanje Filca na področju površinske obdelave in laminiranja. Te tehnološke rešitve in rešitve s področja akustike hočejo prodajati kupcem v drugih segmentih in jih razširiti na **gradbeništvo** ter avtomobilski trg, je v sporočilu za javnost povedal **Frank Heislitz**, izvršni direktor Freudenberg Performance Materials.

GOSPODARSTVO, SREDA, 27. NOVEMBER 2019 MAGA, REKLAMNA AGENCIJA D.O.O.

Dan inovativnosti v JUB-u

Strokovnjaki raziskovalci predstavili 12 projektov, v JUB-u nagradili dva

Dol pri Ljubljani, 27. novembra 2019: V JUB-u skladno s sprejeto strateško politiko podjetja uresničujejo zaveze, ki so jih na področju razvoja potrdili v svojih poslovnih načrtih. Ti vključujejo tudi širitev in poglobljeno sodelovanje z raziskovalci z različnih strokovnih področij, ki delujejo v naših javnih raziskovalnih organizacijah (JRO). Tak inovativen pristop na področju razvoja že koristijo nekatera napredna in v prihodnost usmerjena podjetja, k temu pa jih s svojimi zahtevami spodbujajo kupci, ki si želijo še boljših uporabniških izkušenj in nenehnih izboljšav gradbenih materialov. Strokovnjake, ki na svojih znanstvenih področjih delujejo v okviru JRO-jev, je podjetje preko razvojnega izziva Gradimo prihodnost z JUB-om k sodelovanju povabilo že v letošnjem maju, prve rezultate pa že prinaša konferenca Pot do tržne inovacije, ki je 21. novembra potekala v prostorih Jubovega razvojnega oddelka v Dolu pri Ljubljani in na kateri je svoje rešitve JUB-u predstavilo kar 12 slovenskih strokovnjakov.

"V JUB-u se zavedamo, da je razvoj gonilo napredka, in da je trajnejše in bolj poglobljeno sodelovanje s centri znanja za nas pomemben razvojni korak do kakovostnih inovacij in tržno zanimivih rešitev, ki bodo ustrezale najnovejšim zahtevam v **gradbeništvu** in jih nameravamo ponuditi našim uporabnikom," je poudaril izvršni direktor družbe mag. Željko Kovačević (naslovna fotografija). "Kot podjetje želimo biti inovativni in se v zahtevnem konkurenčnem okolju poskušamo razlikovati od drugih ponudnikov. Pri razvoju novih izdelkov nameravamo ideje in rešitve prenesti v našo proizvodnjo, zato vrata za sodelovanje na široko odpiramo prav raziskovalcem ali ekipam visoko usposobljenih strokovnjakov, ki delujejo na različnih znanstvenih področjih."

Da se **gradbeništvu** kot panoga nahaja na prelomni točki in da se v prihodnosti obetajo večje spremembe, zlasti v smeri digitalizacije, je udeležence uvodoma opozorila mag. Vojka Kos, direktorica strateškega trženja v Skupini JUB. K digitalizaciji je po letu 2016 veliko pripomogla prav uporaba BIM tehnologij, ki služijo kot odlično digitalno orodje pri zasnovi in projektiranju objektov ter njihovi umestitvi v prostor, pa tudi pri oblikovanju, gradnji in vzdrževanju objekta skozi njihov življenjski cikel. "Javne raziskovalne organizacije so lahko vir zelo dobrih inovativnih, znanstvenih in tehnoloških idej, ki pa jih je treba smiselno pretvarjati v produkte, ki rešujejo težave našim potrošnikom," je poudarila in dodala: "Z dizajn raziskavami poskušamo v JUB-u prepoznati neizrečene potrebe kupcev, na te pa najti odgovor tudi med znanstvenimi in tehnološkimi inovacijami."

"V **gradbeništvu** bo velik porast uporabe pametnih materialov z velikim poudarkom na trajnostnosti in ugodju bivanja," meni direktorica razvoja v JUB-u dr. Asja Grafy. "Prihodnost bo usmerjena v pametne, trajnostno usmerjene in energijsko učinkovite zgradbe, ki bodo za svoje delovanje uporabljale obnovljive vire. Eksplozija kreativnosti in individualizacije se bo zato v tej dejavnosti v prihodnje nedvomno kazala v visoki stopnji inoviranja in rasti podjetij. V JUB-u razvijamo nove, pametne materiale, s katerimi bomo končnim in profesionalnim

uporabnikom stavb poenostavili gradnjo ter izboljšali ugodje bivanja. Dejstvo je, da preživimo v notranjih prostorih kar 90 odstotkov našega časa, zato želimo trgu ponuditi pametne premaze, ki bodo bistveno doprinesli h kakovosti bivanja. Njihova več-funkcionalnost se bo izražala tudi na fasadnih sistemih. Za izbiro izdelkov, ki jih želimo razvijati, so naši kriteriji jasni – raven tehnološke razvitosti (TRL), umestitev v našo strategijo, tržna zanimivost, funkcionalnost, varnost izdelka, enostavnost uporabe, hitrost izvedbe, trajnostnost, tehnološka izvedljivost, poraba energije in pa seveda donosnost."

Na JUB-ovem Dnevu inovativnosti 2019 so s svojimi rešitvami sodelovali predstavniki raziskovalnih institucij, kot sta Zavod za **gradbeništvo** Slovenije (ZAG) in Institut Jožef Stefan (IJS), pa tudi raziskovalci iz Biotehniške fakultete, Fakultete za strojništvo ter Fakultete za **gradbeništvo** in geodezijo Univerze v Ljubljani. S svojima zanimivima predstavitevama sta dogodek sooblikovala še ugledna predavatelja iz Ekonomske fakultete in Fakultete za strojništvo Univerze v Ljubljani. Po predstavitvi dvanajstih projektov so v JUB-u izbrali dva zmagovalna. Prvi, ki ga je za izboljševanje mikroklima v prostoru pripravil dr. Peter Nadrah iz Zavoda za **gradbeništvo** Slovenije (ZAG), nosi naslov Razvoj indikatorjev za bivalne prostore, za svoj prispevek Pametni premazi - od laboratorija do komercialne uporabe (Smart coatings- from lab to commercial application) pa je enakovredno nagrado dobil dr. Peter Rodič iz Instituta Jožef Stefan.

Koristi za podjetje in za raziskovalce so večplastne. Podjetje od sodelovanja pridobi znanje, nove in sveže ideje, kar seveda zahteva veliko prilagodljivosti, obenem pa ustvarja in razvija mrežo raziskovalcev, kar družbi lahko prinaša vedno nove sinergije in rešitve. Raziskovalci, ki delajo za potrebe industrije in jim to prinaša tudi finančne koristi, uresničujejo realne projekte ter si z referencami povečujejo ugled in prepoznavnost. Da nove inovativne ideje veljajo ne le za posamezne izdelke ali rešitve, pač pa tudi za poslovne modele, je na konferenci poudaril doc. dr. Blaž Zupan z Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, ki obenem ugotavlja, da tak pristop zahteva dolgoročne povezave podjetij s centri znanja.

[Več informacij](#)

Foto: arhiv JUB

Janja Strah □ STA/Daniel Novaković, Nebojša Tejić, Tamino Petelinšek, Arhiv Demokracije

RAZPAD IMPERIJA, ŠE PREDEN JE TO ZARES POSTAL

Kako je glavni adut Kučanovega klana Stojan Petrič zapravljal pravljično Kolektorja. Začel se bo neusmiljen boj za njegovo zapuščino.

Sedaj je že jasno, da je turškemu podjetju Cengiz uspelo, kar v Sloveniji ni uspelo še nikomur. Na kolena je spravil Stojana Petriča, velikana in varovanca Milana Kučana, ki je vmes že sanjal, da uteleša Slovenijo, na bridkem koncu svojih nedoseženih sanj pa bo, kot kaže, samo lovil milijončke, ki jih je skrnil po davčnih oazah, in bral članke o sebi, ki mu jih pišejo njegovi novinarji, dokler bo sploh še lastnik medijev. In verjetno bo tu potekal najpomembnejši boj za njegovo zapuščino, ker bo lov na plen ali ohranitev medija, ki že danes diha na škrge, neizprosno. Mogoče pa je tudi Delo že zrelo za ustreznega tujega lastnika? Samo kako bodo potem Murgle pisale scenarije volitev? In kaj bo z dvornimi tiskarji javnomnenjskih napovedi? In kaj bo z volitvami?

Od drugega tira do druge cevi

Vrnimo se k temu, kaj se je dejansko zgodilo

Petričevemu Kolektorju od leta 2017, ko je bil objavljen razpis za **graditev** druge cevi predora Karavanke. Kako je mogoče, da ni uspelo človeku, ki se mu (skoraj) nihče v Sloveniji ne upa reči ne? Človek, ki s seboj ne nosi denarice. Človek, ki ne kliče za rezervacije. Človek, ki je mislil, da ima vse, pa ugotovil, da nima nič. Kaj izkazuje podrobna analiza izjav, dogodkov in odločitev? V bistvu vse najhujše, predvsem pa, da je tudi Petrič kot nič koliko ljudi pred njim staval na konje, ki niso zmožni zmagovati; ki niti do cilja ne (z)morejo; ki že med dirko menjajo džokeje in že med tekmo preskočijo ograjo na druge dirke, kjer se zapisano ponovi. Znova ne zmorejo zmagovati. Ne zmorejo do cilja. In znova med dirko menjajo džokeje. Ne razumeti te logike kvazi politike, ki izvaja kvazi vlado, je ne razumeti Slovenije. In posledično ne razumeti položaja, o katerem je sanjal, pa ga ne bo nikoli dosegel. Prva v vrsti, ki je prav usodno zatajila

Petriča, je prav gotovo ministrica za infrastrukturo Alenka Bratušek, ki brez Petričeve pomoči zagotovo ne bi zmogla finančnih bremen volitev in po volitvah nikoli ne bi videla infrastrukturnega resorja. Saj veste, silovita kampanja za upokojece, potem pa niti slišati ni hotela o zdravstvu, ki ga je imela polna usta, in ker po njeno nihče ni želel infrastrukture, je bila uboga Alenka primorana prevzeti ta izjemno zahtevni resor. No, do tod je še poslušala botra Petriča. Ko je ugotovila, da s svojim besedičenjem ne bo (z)mogla reševati resnih projektov, je bila najprej tišina. In tipičen otopen pogled, ki bi lahko prišel v učbenike slovenske nesposobne politike. Tišino je prvi presegal Petrič, ki je izgubljal potrpljenje in ji dal vedeti, kdo in zakaj je. Sledila je javna kampanja ministric, namenjena Darsu, kjer je dovolj jasno zahtevala, da verjame, da bo Dars izbral pravega, ni pa si upala izustiti Petriču tako zelenih besed – domače ga izvajalca. In postala je predmet medijskih napadov, ki si jih zagotovo ne bi nihče želel, vendar je Alenka kmalu zamenjala poligon, ugotovila, da je še več denarja in več interesa pri energetiki, in se predala varnemu zavetju strica iz Amerike. Kar nenadoma je bilo dovolj kapitala za Alenkinega potrčka Pavliča, da je kupoval intervjuje v poceni rumenih medijih, kar nenadoma je Petričev napad izgubil učinek. In kar nenadoma se je vrnil nasmeh

Očitno bo drugo cev predora Karavanke s slovenske strani gradil turški izvajalec.

na obraz ministrice, ker je ugotovila, da lahko kljub nesposobnosti prodaja sponke še naprej.

Šarec mu ni pomagal

In že smo pri drugemu igralcu, ki je usodno zatajil Petriča. To je sam predsednik vlade Marjan Šarec, ki sicer menda ni nič obljubil velikemu Petriču, ko se mu je prišel donkorleonovsko poklonit še v času volilne kampanje, vendar tudi in predvsem ni odrezal Alenke, ko je Petrič to že zelo jasno zahteval. Tudi Marjan je imel ali ima namreč pomembnejše projekte s strici iz Amerike, nenavadno, tudi v zvezi z energetiko, in tudi njemu se ni dalo igrati drugoligaških tekem v domačem peskovniku z igralci, ki nimajo potenciala za uspeh. Še en strateški minus za Petriča, ki je vnovič dokazal, da ne razume vloge konjev niti pri šahu. In da je zrel za kopito.

In že smo pri vele Kolektorju samem. Če naredimo analizo medijskih nastopov »visokih predstavnikov« Kolektorja, predvsem nastopov v Tarči, lahko hitro ugotovimo, da z vehemenco, vsebinsko pa s popolno nepripravljenostjo seveda ne moreš posegati po medijskih uspehih, kaj šele vrhunskih gradbenih projektih. Petrič je na vodilna mesta nastavljal ljudi, ki očitno znajo zapravljati denar, ne znajo pa ga zaslužiti, so polni besed, kaj vse obvladajo, imajo pa klasične probleme z im-

potenco in sorodnimi težavami pomembnosti željnih, ki nikoli niso zares obvladali niti lokalnega okolja. Discipline ni bilo in šibki člani so se izkazovali na vsakem koraku. Staviti samo na eno odvetniško pisarno v tako ključni igri, kot so (bile) za Petriča Karavanke, je nov strateški spodrseljaj. Niti avtor predmetne zakonodaje in uzanc Državne revizijske komisije (DKOM) mu namreč ni uspel dostavljati nič drugega kot mastne račune.

Kaj pa revizorji?

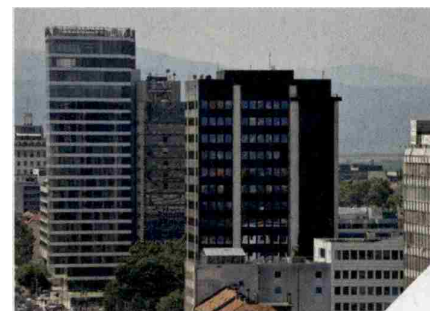
Za popolno zgubo se je izkazal tudi ključni adut Petriča na DKOM Smrdel. Naiven videz in neobgljene očke zagotovo niso preslepile Erike Žnidaršič in podobnih medijskih akterjev. Predvsem pa si je, kar je najlepše, Smrdel jamo skopal kar sam, saj je po vzoru profesorjev zaslužkarjev rekorderjev zaračunal več ur, kot jih ima dan. Dovolj za novo olimpijsko disciplino, kjer bi bila Slovenija zagotovo zaporedni prvak, vendar odločno premalo, da bi premagal disciplinirani Cengiz. Z njegovim bridkim slovesom, ki so ga Petričevi mediji skušali ovekovčiti s scenografijo mafijskega pogreba prvokategorika s potencialnim iskanjem atentatorja, je bila DKOM rešena tudi vpliva Kolektorjevih žensk. Prišel je namreč Červek, ki je dal takoj vedeti, da pod njegovim vodstvom odločitve sprejema on, ne pa strici iz ozadja, in zgodbe o DKOM je bilo za Petriča konec. In kdo se danes še spomni Smrdela?

In smo že pri Darsu. Težko bi našli junaka, ki bi ob imenovanju uprave Žavrlan-Vidic slednji napovedal dokončanje mandata. Še manj uspešno kljubovanje političnim in gospodarskim pritiskom ter preživetje volitev. Pa vendarle je uprava zdržala, normalno bo celo končala mandat, in če kdaj, bi si zaslužila ponovitev mandata, saj postavlja standarde, ki bi jih družba morala začrtati že na začetku svojega delovanja. Predvsem pa se jih držati. Ponovitve mandata seveda ne bo, najprej zaradi naravnost depasiranega nadzornega sveta, ki ga je imenovala vlada, v njem so zastopniki nivoja hišnega sveta lo-

kalnega vrtca. Kadrovskega bazen LMŠ seveda. Pri tem tokrat tudi SD ni izjema. Predvsem pa zaradi še omenjenega igralca Marjana, ki mora lastno nesposobnost medijsko zakrivati s kadrovskimi igricami.

Zakaj je uspelo Turkom?

In kaj je potem uspelo Cengizu? Predvsem to, da v skoraj treh letih ni nasel na nobeno od številnih min domačih lobistov in silnih svetovalcev, ki so se ponujali na vsakem ovinku. Da je igral z enako taktiko od prvega dne, ki je ni prilagajal hitrosti vetra ali temperaturi ozračja. To, da so mu na začetku skušali uničevati ugled, se jim je vrnilo kot bumerang. In kako vehementno so si zamišljali, da bo prvi udarec tudi končni udarec. Danes je na kolenih Kolektor, že vmes si ga je privoščila taista Delavska svetovalnica, ki so jo najprej uporabili proti Cengizu, pa so ta napad na Kolektor seveda redki mediji v

Tudi časopisu Delo, kjer je Kolektor glavni lastnik, ne gre dobro.

državi opazili. Preživitvenega obrata denarja za napihnen milni mehurček konglomerata Kolektor ni (več), Petričeve zamere zaradi samovšečne držbe in odprtih sporov vse povprek so prevelike in tokrat niti stari dobri stric Kučan ne bo mogel pomagati. Banke bodo terjale svoj krvni davek, razpadel bo imperij, ki se niti zgradil še ni. In spet bo predmet medijskega objokovanja, hišni kvazi ekonomski pisci bodo še vedno mastno služili s prispevki, kako je treba gradbena dela oddajati domačim izvajalcem ne glede na vse maslo na glavi, ki ga nosijo. In ne glede na to, da vsi skupaj ne premorejo niti referenc niti mehanizacije za začetek kakršnega koli resnega infrastrukturnega projekta. In čez leto dni bo spomin na Kolektor samo še ... ?

In drugi tir? Tudi če bi Tom Cruise posnel Misijo nemogoče 9 (ker 7 in 8 sta že v izvedbi), v njej ne bo vloge za Petričev Kolektor. Niti za stranskega igralca ali posebne efekte. Razen morebiti za catering, če jim bo uspelo zagotoviti izbrane okuse za turške jedce. Ampak tudi to je posel, mar ne?

Za konec še nauk Petričevih neizsanjanih sanj – nikoli ne moreš biti tako velik, da ne bi mogel postati najmanjši. **D**

Stojan Petrič sicer velja za prijatelja Milana Kučana, a Kučanov drugi prijatelj, sedanjí premíer Marjan Šarec, ni bil preveč koristen za Petričev Kolektor.

Zakaj bi bilo treba ljubljansko obvoznico in vpadnice razširiti v 6-pasovnice?

Sreda, 27. november 2019, 06:17

Avtor: Združenje asfalterjev Slovenije **Foto:** TÜV Rheinland

Je **gradbeništvo** v Sloveniji uspeh ali težava gospodarstva, kakšni so novi izzivi asfalterske industrije, zakaj je na področju cestne infrastrukture nujna digitalna transformacija, zakaj bi morali ljubljansko obvoznico in vpadnice razširiti v 6-pasovnice, kakšne bodo posledice novega državnega proračuna, s katerim se bo zlato investicijsko pravilo končalo in se bodo občutno zmanjšale investicije v državne ceste?

To je le nekaj izmed tem in vprašanj, ki jih bodo obravnavali na 17. Kolokviju o asfaltih, bitumnih in voziščih. Največje mednarodno srečanje o gradnji in vzdrževanju vozišč v Sloveniji od srede, 27. novembra, do petka, 29. novembra, pripravlja Združenje asfalterjev Slovenije. Na dogodku, ki bo potekal v Rikli Balance hotelu (Cankarjeva cesta 4) na Bledu, bo na desetine domačih in mednarodnih strokovnjakov obravnavalo najpomembnejše teme s področij gradnje, vzdrževanja in financiranja cest in drugih prometnih površin.

Kolokvij se bo sicer pričel v sredo, 27. novembra, ko bo sledila otvoritev razstavnih prostorov. Glavnina dogajanja bo v četrtek, 28. novembra, in v petek, 29. novembra. V četrtek med drugim pripravljajo razpravo o osnovnih materialih v asfalterstvu in ponovni uporabi asfalta ter o novih izzivih asfalterske industrije. Vrhunec četrtkovskega dogajanja bo dogodek z uvodnimi nagovori, ki jim bodo sledili vabljeni predavatelji, direktorji nemškega in evropskega asfalterskega združenja, direktor Zavoda za **gradbeništvo** (ZAG) in vodilni predstavnik ASFINAG s področja javnega naročanja. Okrogla miza z naslovom **Gradbeništvo** – uspeh ali težava gospodarstva v Sloveniji? se bo pričela ob 16.45.

V razpravi bodo sodelovali direktorji največjih naročnikov in izvajalcev ter Gospodarska zbornica Slovenije (GZS):

- Damir Topolko, namestnik vršilke dolžnosti direktorice Direkcije RS za infrastrukturo,
- Janez Kušnik, direktor projektov na DARS,
- Martin Gosenca, predsednik uprave CGP,
- Boris Sapač, član uprave Pomgrad,
- doc. dr. Peter Lipar, Fakulteta za **gradbeništvo** in geodezijo Univerze v Ljubljani,
- Bojan Ivanc, glavni ekonomist pri GZS.

V petek, 29. novembra, bodo govorili še o asfaltnih voziščnih konstrukcijah, tehnični regulativi in kakovosti ter o naprednih tehnologijah – znižanje hrupa, topli in armirani asfalti ipd. Udeleženci letošnjega kolokvija bodo sicer skupaj lahko prisluhnili 20 vrhunskim strokovnim prispevkom, ki jih pripravljajo strokovnjaki iz šestih držav. Tudi tokratni kolokvij bodo obogatili s tehničnimi predstavitvami podjetij in produktov.

Kolokvij o asfaltih, bitumnih in voziščih (KAB) je največje mednarodno srečanje s področja cestne in ostale prometne infrastrukture ter asfalterstva v Sloveniji. V zadnjih letih se ga udeležuje več kot 250 udeležencev iz Slovenije in tujine. Strokovno srečanje poleg bitumnov celovito obravnava asfalt in asfalterstvo tehnologijo ter nagovarja tematike s področja načrtovanja, gradnje in vzdrževanja prometnic. Kolokvij je namenjen gradbenim proizvajalcem in izvajalcem, projektantom, inženiringom, laboratorijem in inštitutom, nadzornikom, državnim in občinski administraciji, naročnikom ter predstavnikom univerze in drugih izobraževalnih ustanov.

Pripravljenost na spremembe je edina alternativa

Nove svetovne gospodarske krize v tem trenutku z gotovostjo ni mogoče napovedati. A če bo ta postala realnost, bo po ugotovitvah PwC-jeve raziskave Global Crisis Survey 2019 ključno, da bodo podjetja nanjo ustrezno pripravljena. Prepričani smo, da bodo vodilni in investitorji t. i. indeks pripravljenosti na krizo v prihodnosti uvrstili med ključne kazalce uspešnosti podjetja.

mag. Sanja Savič

Čedalje več kazalnikov iz svetovnega in slovenskega ekonomskega okolja kaže na ohlajanje v gospodarstvu. Priča smo upočasneni dinamiki gospodarskih aktivnosti, saj je rast investicij vse bolj šibka, v večini držav upada izvoz, zaznavamo zastoj v rasti dodane vrednosti. Stanje poslabšujejo geopolitične napetosti, ki niso voda na mlin nobenemu od ključnih trgov. Razvoj novo nastajajočih večjih trgov se je upočasn timer. Spremembe že čutijo tudi slovenska podjetja, predvsem dobavitelji v avtomobilski in kovinski industriji, ki poročajo o zmanjšanju števila naročil, nekateri tudi o zmanjševanju števila zaposlenih. Slednje je instinktivna re-

akcija na krizo, ki pa z vidika makro-ekonomskih gospodarskih ciklov verjetno ni najbolj učinkovit ukrep.

Po dolgem konjunktornem obdobju je čas za realnost

V zadnji, 22. globalni raziskavi družbe PricewaterhouseCoopers PwC's 22nd CEO Survey med izvršnimi direktorji

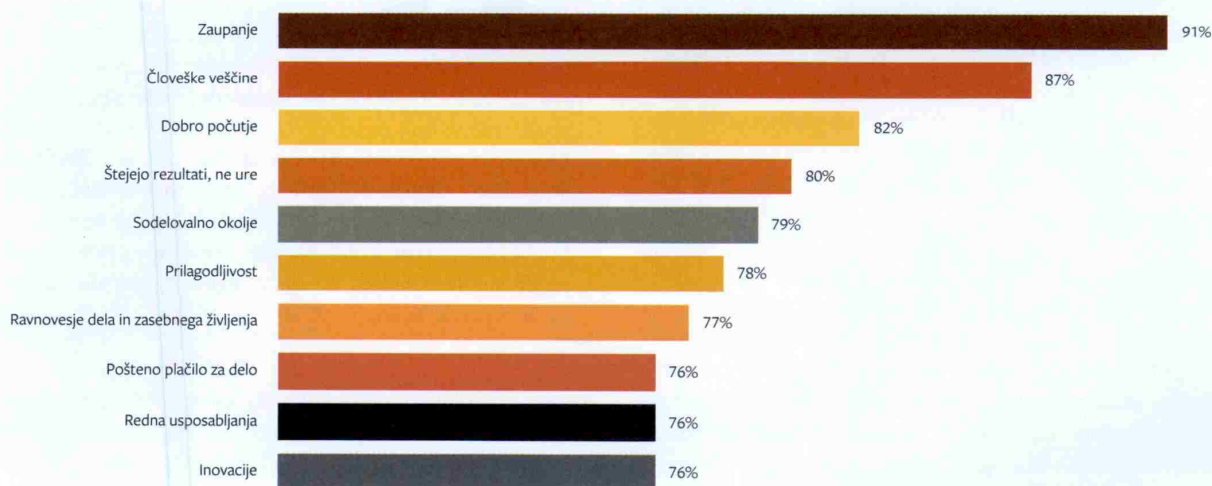
ki so menili, da se bo gospodarska rast v letu 2019 poslabšala. Le 35 % anketiranih direktorjev na svetovni ravni je izjavilo, da so 'trdno prepričani' glede obetov za rast njihovih podjetij v naslednjih 12 mesecih. Slovenski direktorji so bili pri tem še bolj pesimistični kot njihovi kolegi po svetu. In če je še 31 % slovenskih direktorjev konec lan-

Po presenetljivo dolgem obdobju konjunktne previdnost ni odveč, ne gre pa zanemariti, da je za zaustavitev gospodarstva danes dovolj že izguba zagona.

je bilo ob njihovem še vedno pozitivnem mnenju o gospodarski rasti znati tudi rekordno povečanje tistih,

skega leta verjelo, da bo njihovo podjetje v letu 2019 ustvarilo rast prihodkov, jih je trdno prepričanje o tem, da

KOMPETENCE, POMEMBNE ZA PRIHODNOST NAŠIH DRUŽB

Med 10 najpomembnejšimi organizacijskimi kompetencami, ki bi jih delodajalci morali razvijati, so v ospredju tiste, ki se opirajo na 'zaupanje in človeškost'.

Rešitev je v diverzifikaciji strank in prodajnih kanalov

Mitja Pirc,
predsednik Društva za marketing Slovenije

Svetovno gospodarstvo je zadnjih 10 let v enem najdaljših obdobjih rasti, z dobrimi makroekonomskimi kazalniki in rekordnimi vrednostmi na svetovnih borzah. Spomin na preteklo krizo še ostaja in na splošno so podjetja bolj previdna. De-

loitte dvakrat letno pri več kot 1500 CFO po vsej Evropi preveri utrip gospodarstva. Anketiranci odgovarjajo na konkretno vprašanje: Katere ukrepe ste že izvedli/boste izvedli v naslednjih 12 do 18 mesecih, da bo vaše podjetje bolj odporno na upočasnitev (padec) globalne rasti? Iz širokega nabora možnih ukrepov sta prva dva povezana s strankami:

1. rast števila strank/fokus na nove regije in/ali segmente;
2. večji fokus na bolj dobičkonosne stranke.

Temu sledijo tehnološki napredek, financiranje, optimizacija stroškov. Se pa podjetja že danes vedejo konzervativno in iščejo stroškovne optimizacije.

Rešitev za bolj uspešen prehod čez krizo je tako v diverzifikaciji strank in prodajnih kanalov oz. regij, močni blagovni znamki, hitri prilagoditvi portfelja izdelkov in storitev. Za mnoga podjetja je kriza idealna priložnost za povečanje tržnega deleža in tudi rast preko M&A aktivnosti (združitve in prevzemi), ki je lahko precej cenejša kot pa v času rasti. Ali drugače: Nikoli ne zavržite dobre krize (ang. *never waste a good crisis*).

Investicije v marketing v najširšem smislu, kot so npr. razvoj produktov/storitev, inovacije, raziskave, znamka, oglaševanje, so v času krize enako pomembne. Je pa nujno prilagoditi kratkoročno strategijo in taktike spremenjenim navadam in kupni moči. Osnovne potrebe in želje potrošnikov so tudi v času krize enake. Še vedno si poleg osnovnih potrebščin želijo olajšati in popestriti življenje in si včasih privoščiti tudi kaj boljšega.

jim bo to uspelo tudi v naslednjih treh letih, izrazilo le še 16 % anketiranih.

Streznitev od pretiranega optimizma v preteklosti je vidna tudi pri izbiri strategij za spodbujanje prihodkov podjetij. Če so podjetja v preteklih letih za povečanje prihodkov izvedla vrsto bolj tveganih dejavnosti za rast, kot so vstop na nov trg, strateška zaveznitva, prevzemi, združitve, se bodo, sodeč po rezultatih raziskave, direktorji v Sloveniji v prihodnje opirali predvsem na organsko rast (79 %), operativno učinkovitost (77 %) ter lansiranje novih izdelkov ali storitev.

Ker kazalniki napovedujejo neizogibno upočasnitev svetovnega gospodarstva, direktorji svojo pozornost čedalje bolj usmerjajo tudi v to, kako krmariti skozi porast populizma na trgih, na katerih poslujejo. Po presenetljivo dolgem obdobju konjunkturalne previdnosti ni odveč, ne gre pa zanemariti, da je za zaustavitev gospodarstva danes dovolj že izguba zagona.

Trdovratna vrzel v zmogljivostih na področju trga dela

Ne glede na negotove obete se po daljšem obdobju pospešene gospodarske rasti in posledično zniževanja brezposelnosti večina podjetij sooča s pomanjkanjem ustreznega, tehnično usposobljenega kadra. Kar 91 % vprašanih direktorjev v Sloveniji (62 % na svetovni ravni) je že lani priznavalo, da je v njihovih industrijah težje zaposliti ustrezno usposobljene kadre. Med razlogi najpogostejše navajajo pomanjkanje usposobljenih delavcev in spremembe zahtev posameznih industrij

Boruh Čeh
direktor podjetja, Labena

Delamo na različnih scenarijih. Okarakterizirali smo segmente, ki so manj donosni in bi lahko zašli v težave. Do konca leta

bomo glede na potrebe tekočih projektov zaposlili še pet visokokvalificiranih kadrov. V naslednjem letu bomo z zaposlovanjem bolj zadržani. Drugi ukrep je prodaja zaloga, s katero bi si še dodatno poboljšali kapitalsko in likvidnostno sliko podjetja. 'Pod streho' skušamo spraviti čim več naročil v letošnjem letu, da bi posle zaključili še v obdobju ohlajanja in ne v obdobju zime, če do nje pride. Večina načrtovanih investicij bo šla v segment, kjer dosegamo največjo dodano vrednost. ■

zaradi tehnološkega napredka. Avtomatizacija, globalizacija in de-industrializacija povzročajo fragmentacijo oz. korenite, tektonske spremembe tudi na področju trga dela.

V PwC smo letos na globalni ravni izvedli tudi raziskavo o prihodnosti dela *Preparing for tomorrow's workforce*,

today. Več kot 1.200 kadrovskih direktorjev v 79 državah smo vprašali, katere organizacijske zmogljivosti so po njihovem mnenju pomembne za prihodnost – kakšno organizacijsko okolje bi morali zagotoviti delodajalci, da bi bili privlačni za iskalce zaposlitve. Zaznali smo 10 najpomembnejših organizacijskih kompetenc, ki bi

FOTO: OSEBNI ARHIV

Anuška Cerovšek Beltram,
direktorica strateškega marketinga, Nomago

Strateško usmeritev skupine No-

mago smo postavili ob predpostavki, da se bo gospodarstvo začelo umirjati. Strateške povezave, nakupi podjetij v Sloveniji in v tujini, enotna blagovna znamka ter uvajanje novih produktov so ključne aktivnosti, ki nam bodo omogočale rast in uresničitev ciljev tudi ob morebitni ohladitvi slovenskega gospodarstva v naslednjih letih. Trenutno so v polnem zagonu aktivnosti, ki širijo trg naših potencialnih uporabnikov – doma in v tujini. Z združitvijo podjetij smo postali podjetje za mobilnost, ki je konkurenčno ostalim večjim igralcem v Evropi ■

jih delodajalci morali razvijati, ko svoja podjetja pripravljajo na jutrišnje nepredvidljivo poslovno okolje. Ne preseneča, da prevladujejo zaupanje in transparentnost, kreativno delovno okolje, dobro počutje, sodelovalno delovno okolje. Na lestvici top 10 so se znašli tudi ravnovesje med delom in zasebnim življenjem ter inovativno delovno okolje. V ospredju so kompetence, ki se opirajo na 'zaupanje in človeškost'.

Štirje ključni ukrepi, s katerimi se podjetja pripravijo na prihodnost dela

Po raziskavi o prihodnosti dela sodeč se podjetja zavedajo, da se svet na področju delovnih mest in kadrov korenito spreminja, obenem pa tudi večina vodilnih priznava, da še ne zagotavljajo delovnih pogojev, ki jih zaposleni pričakujejo. Študija opredeljuje ključne ukrepe oz. prioritete, s katerimi se podjetja lahko pripravijo na prihodnost na področju trga dela:

1. Konkurenčna prednost z izkušenimi delavci.

Podjetja si morajo ustvariti konkurenčno prednost z bolj izkušenimi delavci – tistimi talenti, ki jih avtomatizacija ne more nadomestiti.

Nas bo recesija naučila zavestno razmišljati in delovati?

Nastja Mulej, trenerka orodij celovitega, ustvarjalnega in učinkovitega razmišljanja, pobudnica Pozitivne psihologije, kuratorka seminarjev Kreativno vodenje

V teoriji vemo in v praksi vidimo, da v naravi neskončne rasti ni. Nobena sekvoja, čeprav še tako visoka, ni rastla nenehno v nebo, nobena žirafa nima vsako leto daljšega vratu, noben slon ni težji in težji, nobena buča ni vedno bolj okrogla. Vedno se konča. Raste, se razvija, postane zrelo in se konča, da naredi prostor novemu.

Svet okoli nas je cikliččen. In verjemite ali ne: smešno ali vsaj izjemno kratkoročno je, da svojim ljudem postavljate vedno višje cilje. Kajti vse se enkrat konča. Vsako obdobje rasti ima svoje obdobje stagnacije in upada, morda tudi konca. Z nekega zornega kota. Kajti marsikdaj je zaključek nov začetek.

Ko je rast, gre na račun prihodnosti. Ko prideta stagnacija ali upad, se zgodi čiščenje. Optimiramo, poenostavljamo, odstranjujemo nepotrebno, ugotavljamo, brez česa vsega se da, prilagajamo se, bolj sodelujemo, si več pomagamo.

Podjetja, ki so preživela krizo pred desetimi leti, poročajo, da so se streznila in veliko bolj osredotočila. Mnogi med ljudmi, ki so v minuli krizi izgubili varno, a njim nezadovoljivo zaposlitev, so se znašli na svojem. In, kot mi poročajo nekateri od teh, so hobije preoblikovali v službo, razvili svoje talente, se osvobodili ciljev drugih in začeli slediti svojim.

Kaj bo, če pride recesija? Morda pa bomo končno spet porabili manj virov in prešli v krožno gospodarstvo. Morda bomo postali bolj solidarni in bo 'biti' postal pomembnejši od 'imeti'. Morda bomo živeli bolj zdravo, ker se bomo več gibal in več družili. Morda bodo mladi lahko hitreje prišli do izkušenj, ker bomo končno razvili 'deljeno delovno mesto' – takšno, ki si ga delita starejši mentor in mlajši mentoriranec vsak po nekaj ur na dan. Morda se bomo nehali 'razvijati' tako, da uničujemo okolje okoli sebe, in bolje izkoristili to, kar že obstaja. Morda potrebujemo čiščenje.

Mogoče je pravi trenutek, da začnemo razmišljati in posledično delovati tako, da upoštevamo druge (ne le sebe), upoštevamo kratkoročne in dolgoročne posledice svojih dejanj, da si znamo ustvariti druge možnosti. Je končno prišel pravi čas, da se naučimo razmišljati, namesto da se brezpametno, impulzivno odzivamo?

Danes imamo najmanj zadolženo gospodarstvo

Boštjan Gorjup,
predsednik Gospodarske zbornice Slovenije

Gospodarstveniki skrbno spremljamo mesečne indekse nabavnih managerjev v ZDA, na Kitajskem in v EU-28. Za Slovenijo je še posebej relevanten podatek o gospodarski klimi, ki kaže, da vrednost tega kazalnika vse od leta 2017 postopoma pada, čeprav je še vedno višja od dolgotrajnega povprečja. Ohlajanje v svetovni industrijski proizvodnji je več kot očitno, pri čemer so prizadete dejavnosti, kot so veriga proizvodnje osebnega transporta, industrija kovin in kovinskih izdelkov, medtem ko druge še vedno beležijo rast. V celoti gledano rast industrijske proizvodnje najbolje odraža aktualno stanje v slovenski predelovalni dejavnosti in je v prvih sedmih mesecih znašala okoli 4 %. Izvozna naročila so bila v zadnjih treh mesecih negativna, kar potrjuje, da se bo pričakovana proizvodnja še naprej umirjala. Vitalen del slovenskega gospodarstva sta predvsem storitveni del in **gradbeništvo**, ki jima koristi obdobje nizkih obrestnih mer in rast neto prejemkov večjega števila zaposlenih ter večji obseg EU sredstev iz iztekajoče se perspektive.

FOTO: ALEŠ BENO

Za slovenske gospodarstvenike je pomembno, da še krepimo odnose s svojimi strateškimi kupci ter prisluhnemo njihovim skrbem, ki izvirajo tako iz nevarnosti trgovinskih vojn, morebitnega brexita brez dogovora in strukturnih premikov v avtomobilski industriji. Še tako trdna pogodba o dogovorjeni odkupni količini izdelkov ali cen je lahko v primeru sistemske krize ogrožena, zato je skrb za likvidnost velika prioriteta. Družbe so v preteklosti končale v insolventnem postopku zaradi nelikvidnosti, ne insolventnosti. Razpršena knjiga naročil med kupci, državami in industrijami je najboljši recept na strani prihodkov, medtem ko na strani stroškov skrbimo, da vsaj del teh ostane fleksibilne narave. Fleksibilnost stane, vendar precej manj najeda dobičkonosnost poslovanja v času večjega upada povpraševanja ali pa splošnega znižanja vrednosti osnovnih sredstev. Dobro je, da je danes gospodarstvo, gledano kot celota, najmanj zadolženo v moderni zgodovini Slovenije. Likvidnost ostaja visoka; bančni sektor tekmuje v financiranju dobrih projektov. Da so danes banke v dobrem stanju, je pomemben pozitiven dejavnik tudi za realno gospodarstvo.

2. Analiza podatkov in napovedovalna analitika.

Ta lahko podjetjem prinaša prednost pri merjenju prihodnjih potreb, razumevanju trenutnega stanja in odpravi morebitnih pristranskosti pri izbiri kadrov ipd.

3. Združitev vodstva in kadrovnikov.

Študija ugotavlja očiten razkorak med tem, kako kadrovske vodje gledajo na njihov napredek, in resničnostjo, kako to doživljajo v podjetjih. Da bi odpravili vrzel, bi morali spodbujati oddelke za kadre, da pomagajo identificirati ključne ukrepe, s katerimi se lahko podjetja pripravijo na prihodnost, ter da skupaj z vodstvom zagotovijo okolje, ki bo hkrati dovolj privlačno za mlade in dovolj stabilno za starejše zaposlene.

4. Izkoristiti potencial fleksibilnih talentov.

Število samostojnih podjetnikov se povečuje. Tretjina vseh Evropejcev je zaposlena v oblikah prekarne zaposlitve (v to kategorijo spada več kot 50 % milenijcev); zaznavamo trend naraščanja. Povezava med velikimi podjetji in manjšimi startupi zagotavlja dostop do fleksibilnih talentov in inovacij. Kje in kako vključiti fleksibilen talent, bo postalo vse pomembnejše vprašanje za podjetja. Za izgradnjo ekosistema neodvisnih talentov so potrebni tudi nekonvencionalni pristopi pri zaposlovanju.

FOTO: OSEBNI ARHIV

Zdravka Zalar,
direktorica podjetja, SmartIS

Ob napovedih ohlajevanja gospodarstva smo seveda pozorni, verjamemo pa, da podjetja, ki ne bodo vlagala v digitalno preobrazbo in IT tehnologije, ne bodo imela dobre podlage za rast oz. bodo stagnirala. Živimo v zelo dinamičnem obdobju, v katerem nastajajo novi poslovni modeli in mi kot IT podjetje smo pripravljeni ter nenehno dodajamo nove storitve in rešitve. Trenutno še vedno intenzivno zaposlujemo in za dobre kadre bo v Smartisu vedno prostor. Je pa vsaka kriza tudi priložnost in nas vrže iz cone udobja, ki je pa najbolj nevarna. ■

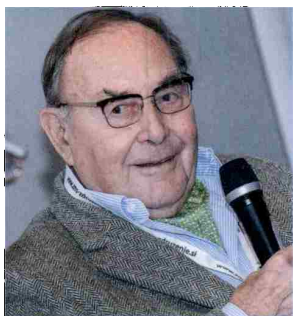
Podjetja ne morejo zaščititi delovnih mest, ki jih tehnologija presega, vendar so odgovorna za svoje zaposlene, da jih pripravijo za prihodnost. Zavedati se je treba vpliva, ki ga bodo spremembe tehnoloških priložnosti in izzivov ter obenem negotovih obetov verjetno imele, vpliv na motivacijo, počutje zaposlenih in njihovo razumevanje prihodnosti.

Kriza ni nujno grožnja,
lahko je priložnost

Po podatkih prve PwC-jeve raziskave o globalni krizi PwC Global Crisis Survey 2019 med 2.084 vodilnimi predstavniki gospodarskih družb in podjetij po svetu se je kar 69 % podjetij

Mentalno pripravljeni na hitro reakcijo

Dr. Peter Kraljič, mednarodno priznani svetovalec za nabavo ter nekdanji direktor in partner v mednarodni družbi McKinsey

Tisti, ki so razumeli preteklo krizo, so se po mojem mnenju naučili, kako je treba reagirati. Kako fleksibilno mora biti podjetje organizirano, da lahko reagira na nepričakovane dogodke. Kriza vedno pomeni nepričakovani udarec. Tu je potem vprašanje podjetja, kako hitro lahko reagira in

kakšne možnosti reakcije ima na nepričakovane dogodke oz. koliko podjetja že v naprej razmišljajo, kaj bi bile zanje najbolj kritične situacije, ki se lahko pojavijo. Vodstvo podjetja, ki strateško razmišlja, mora vedno v naprej razmisliti, kaj se lahko spremeni v okolju, v katerem smo. In če ste na to vsaj malce mentalno pripravljeni, lahko, ko kriza pride, hitro reagirate.

Razmišljati moramo, kaj so ukrepi in kaj so nekonvencionalni ukrepi, na katere se lahko pripravimo. Enega nekonvencionalnih ukrepov je, ko je prišla zadnja kriza, na primer sprejel Volkswagen – iz tedenskega so šli spet na štiritedenski urnik. Ljudi niso odpuščali, obdržali so jih. Ko se je ponovno začela konjunktura, so bili pripravljeni, niso izgubili takta.

To je zame edina zadeva, ki jo mora upoštevati strateško vodeno podjetje – kako reagirati, ko se pripeti nekaj nepričakovanega, in kaj so ti nepričakovani prelomi, na katere se moramo odzvati.

Slovensko gospodarstvo izgleda, da je uspešno in raste, vprašanje je, koliko smo odvisni. Imamo namreč izredno visoko odvisnost od izvoza. Moj kompliment gre vsem slovenskim podjetjem, ki izvažajo, ampak tu je vprašanje, kam ter komu izvažajo. Naj omenim avtomobilsko industrijo. Kako smo pripravljeni, če bo začela nemška avtomobilska industrija šepati? Ker nas bo to zelo prizadelo.

Kako posamezna podjetja razmišljajo, ne morem govoriti, upam, da razumejo, da se kriza lahko pojavi in da bo prišla. Kaj to pomeni za nas, ki smo en člen – pa ne najmočnejši – te verige? To je po mojem mnenju vprašanje za vsa slovenska izvozno usmerjena podjetja.

v preteklosti že vsaj enkrat soočilo s krizo. Odgovori anketiranih kažejo, da kriza ni nujno samo grožnja, ampak je lahko tudi priložnost. 42 % vprašanih, ki so se v preteklih letih že soočili s krizo v podjetju, je prepričanih, da je njihovo podjetje iz krize izšlo močnejše. Podjetja so si v krizi ustvarila konkurenčno prednost, saj so pravočasno rezervirala del sredstev svojega proračuna za krizni management, imela krizni načrt, v času krize so redno komunicirala tako z notranjimi kot zunanji deležniki, analizirala vzroke, zaradi katerih se je njihovo podjetje znašlo v krizi itd.

Po ugotovitvah raziskave Global bo v primeru nove gospodarske krize ključno, da bodo podjetja nanjo ustrezno pripravljena. Prepričani smo, da bodo vodilni kot tudi investitorji t. i. indeks pripravljenosti na krizo v prihodnosti uvrstili med ključne kazalce uspešnosti podjetja. Tudi zato bo morala pripravljenost na krizo zasedati bolj strateško mesto v poslovni strategiji podjetja. V globalni tekmi bodo preživela le podjetja, ki bodo zasledovala svoje vrednote in krizo izkoristila za krepitev notranje kulture, obenem pa se bodo osredotočila na sodelovanje med tehnologijo in ljudmi. ■

GZS - ZGIGM Strokovni gradbeni kažipot

Zbornica **gradbeništva** in industrije gradbenega materiala pri GZS je 23. oktobra pripravila izobraževanje Strokovni gradbeni kažipot »Kakovost izvedenih del pri gradnji stavb«.

Udeleženci so se lahko seznanili z izkušnjami Stanovanjskega sklada RS vezano na zagotavljanje kakovosti stanovanjskih stavb – tehnični in pravni vidik, s problematiko posegov v nosilno konstrukcijo stavb pri obnovah, o metriki trajnostne gradnje, o spremljanju kakovosti izvedenih del pri gradnji stavb v tujini, e-poslovanje v **gradbeništvu**, digitalnih tehnologijah v **gradbeništvu**, o problemih, povezanih z izročitvami in prevzemi gradnje ter pravilnim uveljavljanjem zahtevkov v zvezi s stvarnimi napakami ter o reševanju gradbenih sporov z arbitražo s primeri iz prakse. Tematika je bila očitno dobro izbrana, saj je bilo zanimanje za sicer brezplačni dogodek tolikšno, da je bila velika dvorana A premajhna za vse udeležence in so morali izobraževanje prenašati še v dvorano C.

Dogodek je bil sofinanciran s strani Ministrstva za okolje in prostor in Evropske komisije.

Celodnevni panožni kažipot je spremljala panožna razstava v prostorih GZS na tematiko Kakovosti izvedenih gradbenih del na stavbah. Del spremljevalnega programa je bilo tudi B2B mreženje med razstavljalci in obiskovalci dogodka, brezplačnim svetovanjem za izvajalce gradbenih del in širšo javnost (zasebne in javne investitorje) v luči širjenja novosti in pravilne vgradnje gradbenih materialov.

ALI KONSTRUKCIJE DIHAJO?

Besedilo:
Danijel Lisičič,
 Vodja aplikativnega
 razvoja, JUB d.o.o.

Kljub temu, da je »dihanje konstrukcije« strokovno zelo neprimeren izraz, sem ga uporabil v naslovu, saj se s tem izrazom pogosto srečujemo vsi sodelujoči v **gradbeništvu**.

Pod tem izrazom se običajno razume sposobnost konstrukcije, da vsrka odvečno vlago iz prostora navzven in tudi, da jo oddaja nazaj v prostor, ko je to potrebno in s tem samodejno skrbi za ugodno mikroklimo v prostoru. Pogost argument temu v prid je, da človeška koža diha in zato morajo dihati tudi stene. Človeka, ki podaja tako trditev, lahko hitro prepričamo v nasprotno s preprostim poskusom. Ob neprodušno zaprtem nosu in ustih in zgolj 'dihanju skozi kožo', vam bo najkasneje v nekaj minutah priznal njegovo zmoto. Brez dihanja skozi pljuča (t.j. osnovnega 'prezračevanja') pač ne gre.

Poglejmo si primer enodružinske hiše s štirimi člani gospodinstva, ki ima 100 m² zunanjih sten. Obravnavamo dva primera zaradi različnosti mikroklimatskih razmer, enkrat se objekt nahaja v Ljubljani, drugič pa na Jesenicah. Izračun difuzije vodne pare je izveden po metodologiji predpisani v tehnični smernici Učinkovita raba energije TSG-1-004:2010 oz. SIST EN ISO 13788:2013. Pri tem so bile za primerjavo privzete različne sestave sten v kombinaciji materialov s sledečimi pripadajočimi karakteristikami:

material	toplotna prevodnost λ (W/mK)	relat. difuzijska upornost μ (-)
armiran beton	2,04	60
modularna opeka	0,32	8
porobeton	0,16	4,3
EPS grafitni	0,032	35
mineralna volna	0,040	1,2
lesna volna	0,044	3
fasadni osnovni omet	1,00	20
fasadni zaključni omet	1,00	80
notranji omet	1,00	20

Tabela 1: izbrani materiali in lastnosti

Primerjamo količino vode, ki preide skozi 100 m² stene v 24 urah, ko je v skladu z definiranimi mikroklimatskimi pogoji po tehnični smernici največja razlika v parnem tlaku med notranjostjo in zunanostjo (običajno januarja), ob predpostavljenem stacionarnem stanju.

Ljubljana	porobeton	modularna opeka	armiran beton
mineralna volna	0,86	0,58	0,14
lesna volna	0,77	0,54	0,14
EPS grafitni	0,27	0,23	0,10

Tabela 2: količina difundirane vodne pare v kg/(100m² dan) v Ljubljani

V tabeli 3 so zbrani rezultati izračuna za Jesenice.

Jesenice	porobeton	modularna opeka	armiran beton
mineralna volna	0,93	0,63	0,15
lesna volna	0,83	0,58	0,15
EPS grafitni	0,29	0,25	0,11

Tabela 3: količina difundirane vodne pare v kg/(100m² dan) na Jesenicah

Iz tabele 2 in 3 je razvidno, da je imela upoštevana lokacija objekta zanemarljiv vpliv na količino vodne pare, ki naj bi v enem dnevu prešla skozi 100 m² fasadnih sten. Opazna je razlika ob uporabi različnih materialov bodisi za nosilno konstrukcijo ali pa toplotno izolacijo, se pa količine gibljejo v razponu od ca 0,1 litra pri difuzijsko zaprtem sistemu do ca 0,9 litrov na dan pri difuzijsko najbolj odprtem sistemu. Če pa si pogledamo po drugi strani dnevno 'proizvodnjo' vodne pare, se številke glede na strokovno literaturo za štiričlansko družino gibljejo v rangu 10 do 15 litrov

na dan (dihanje, kuhanje, tuširanje, rastline, sušenje perila ...). Vidimo, da je potrebno dnevno proizvedeno vlago odvajati iz notranjih prostorov na drug način kot z difuzijo, saj tudi v primeru najbolj difuzijsko odprtega sistema prehaja skozi stene le majhen delež vlage. Ta drug način je bodisi naravno ali mehansko prezračevanje prostorov.

Ne glede na standard gradnje, objekti niso nikoli absolutno tesni. Tudi pri gradnji po pasivnem standardu, kjer se do potankosti načrtuje objekte izvesti čim bolj tesno, je izmerjena izmenjava zraka običajno okoli 0,4 do 0,5 izmenjave na uro (ob tlačni razliki 50 Pa). To pomeni, da se celoten zrak v objektu zamenja v cca 2 urah. Pri starejših stavbah je tesnost še veliko manjša, tako da imamo lahko sorazmerno veliko izmenjavo zraka (s tem je po drugi strani seveda povezana tudi večja izguba toplotne energije). V zadnjem času, ko se srečujemo s povečano energijsko prenovo ovojne stavbe, je tako možno srečati kar veliko primerov nastanka plesni v stanovanjih po izvedeni sanaciji. Gre za primere, ko so ljudje poleg vgradnje toplotnoizolacijskega fasadnega sistema zamenjali še stara okna z novimi, neprimerno bolj tesnimi, vgradnja oken pa je potekala po načelu RAL vgradnje, kar pomeni, da je tudi sama vgradnja oken tesna. Ljudje niso bili vajeni pravilnega prezračevanja stanovanja, saj jim zaradi netesnosti starih oken to niti ni bilo nujno potrebno in tudi po vgradnji no-

vih, navad niso spremenili, ob tem pa niso vgradili mehanskega prezračevanja. So pa običajno ljudje za nastanek plesni kasneje napačno krivili izbrano vrsto toplotne izolacije, češ da ne diha.

Kljub temu da le majhen delež dnevno proizvedene vlage prehaja skozi stene, jo je vseeno potrebno odvesti na plano, saj drugače prihaja do kondenzacije znotraj konstrukcije, kar posledično pomeni nevarnost nastanka poškodb oz. zmanjšanja trajnosti fasadnega sistema in poslabšanje toplotne izolativnosti. Kljub prevladujočemu mnenju pa je nevarnost nastanka kondenzacije znotraj fasadnega sistema večja pri difuzijsko bolj odprtih konstrukcijah. To se lepo vidi v tabeli 4, kjer so zbrani rezultati izračuna za različne sestave fasadnih sten. Za izračun difuzije vodne pare, ki je bil izveden skladno s SIST EN ISO 13788:2013, je bil uporabljen računalniški program Trimo Expert. Primerjane so enake kombinacije kot pri izračunu količine vode, ki prehaja skozi stene, pri čemer je dodana tudi običajna konstrukcija stene montažnih lesenih hiš (zaradi ponazoritve brez parne zapore) in dodatni primer zaključnega ometa z večjo difuzijsko upornostjo pri porobetonu. Privzete so bile mikroklimatske razmere za lokacijo Jesenice.

Konstrukcijski sklop masivnih sten (beton, modularna opeka, porobeton) je sestavljen iz notranjega ometa, nosilne masivne

konstrukcije, toplotne izolacije, osnovnega in zaključnega ometa. V izračunu privzeta osnovna konstrukcija montažne lesene stene pa je bila sledeča: mavčnokartonska plošča, cementno iverna plošča, mineralna volna 14 cm in cementno iverna plošča. Na to osnovno konstrukcijo so bili aplicirani fasadni sistemi z različno toplotno izolacijo. Rezultati izračuna so zbrani v tabeli 4.

konstrukcija	Skupna količina kondenzata (g/m ²)	št. mesecev navlaževanja
betonska stena		
EPS	0	0
mineralna volna	0	0
lesna volna	0	0
opečnata stena		
EPS	0	0
mineralna volna	0	0
lesna volna	0	0
stena iz porobetona		
EPS	0	0
mineralna volna	66	2
lesna volna	12	1
EPS + ZSPVDU*	0	0
mineralna volna + ZSPVDU*	518	4
lesna volna + ZSPVDU*	379	4
montažna stena		
EPS	1501	6
mineralna volna	776	4
lesna volna	831	4

Tabela 4: Količina kondenzata in število mesecev navlaževanja

Prerez fasadnega sistema JUBIZOL Premium

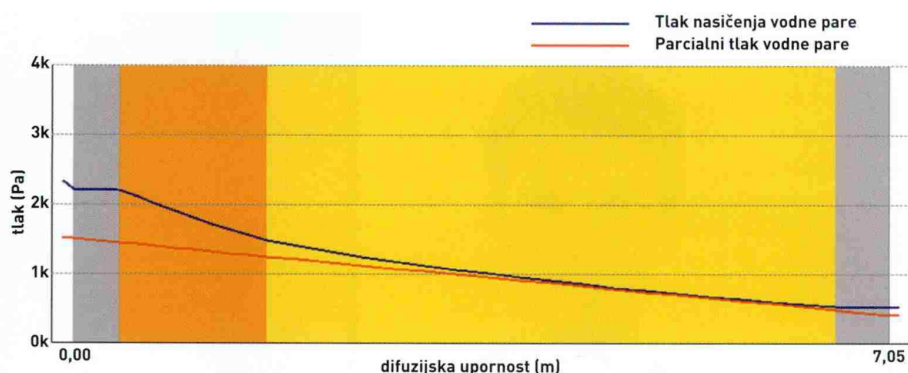
Na grafih 1 in 2 je prikazan parcialni tlak vodne pare in tlak nasičenja za najbolj kritičen mesec januar pri difuzno odprti osnovni konstrukciji iz porobetona in pri zaključnem ometu s povečano difuzno upornostjo. V primeru uporabe EPS do kondenzacije znotraj fasadnega sistema kljub temu ne pride, pri mineralni volni pa do kondenzacije prihaja na stiku med mineralno volno in osnovnim ometom ter že presega dovoljene vrednosti.

Zaključek

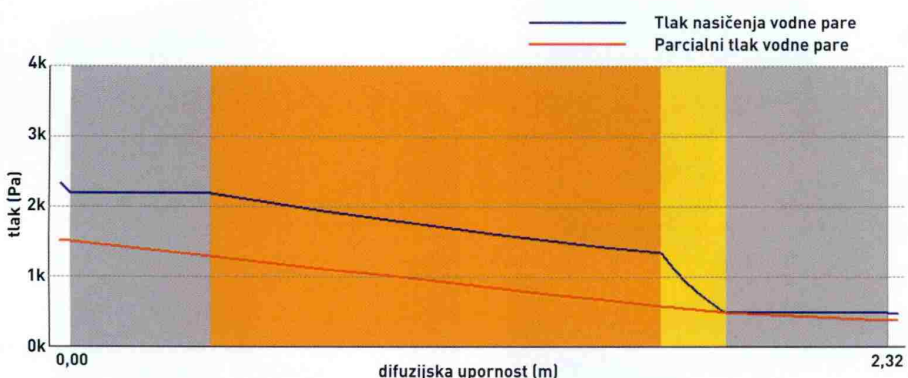
Difuzija vodne pare je pomembna s stališča preprečevanja kondenzacije v konstrukcijskem sklopu (ali celo na notranji površini) in njegovemu morebitnemu posledičnemu pospešenemu propadanju, praktično pa nima vpliva na mikroklimo v notranjih prostorih. Je pa to slednje zanimiva tema za namene oglaševanja. Za

primerno mikroklimo skrbimo z ogrevanjem in prezračevanjem prostorov. V manjši meri bi dnevno nihanje vodne pare v notranjih prostorih lahko uravnavali z določenimi zaključnimi notranjimi materiali (npr. mavčne obloge), vendar v primeru dolgotrajnejšega navlaževanja tudi ta način nima več efekta.

V nasprotju z večinskim mnenjem, pri difuzno odprtih sistemih obstaja večja nevarnost kondenzacije znotraj konstrukcijskega sklopa oz. bolje rečeno, so bolj občutljivi na napačno izbiro materialov za posamezne sloje. Zato moramo biti v teh primerih bolj pazljivi in striktno upoštevati priporočila in navodila strokovnjakov (projektanti..) oz. proizvajalcev sistemov tako pri izbiri materialov posameznih slojev, kot pri kasnejši izvedbi. Tako v montažni gradnji proizvajalci v primeru obravnavane montažne stene predpisujejo parno zaporo oz. oviro, s katero se prepreči kondenzacijo v konstrukciji. Zelo pomembna je tudi pravilna izvedba, saj je potrebno npr. v primeru parne ovire iz OSB plošč stike plošč polepiti s primernim samolepilnim zrakotesnim trakom, v praksi smo že bili priče poškodbam fasade, ker temu ni bilo tako.

Graf 1: Porobeton + EPS + 'ZSPVDU'

Graf 2: Porobeton + mineralna volna + 'ZSPVDU'

IZOBRAŽEVANJE

Prihaja zima in z njo za **gradbeništvo** manj primerni in težji pogoji za delo. Tega bo tudi malo manj in ta nekoliko bolj umirjeni čas je zato najprimernejši za različne prireditve - posvete, seminarje, kolokvije, strokovna srečanja, sejme, ekskurzije ... Skratka, za delo manj prijazni hladni meseci so najprimernejši za izobraževanje.

V vseh panogah, na vseh področjih življenja je v zadnjih desetletjih tehnološki razvoj neverjetno hiter. Nenehno in vedno hitreje se pojavljajo novi materiali in tehnologije, na nekaterih področjih sicer hitreje kot na drugih, vendar je tudi v **gradbenistvu**, ki ga imajo mnogi za zelo »tradicionalno« panogo, vedno kaj novega. Pa pri tem ne gre samo za nove materiale in postopke dela, tudi digitalizacija oziroma sodobne računalniške tehnologije lahko **gradbeništvo** privedejo na višjo raven, pripomorejo k lažjemu in hitrejšemu delu z manj napakami, kar se seveda pozna tudi pri stroških dela in posledično dobičku.

Ne samo projektanti, tudi obrtniki oziroma vsi, ki opravljajo kakršna koli dela, povezana z gradbenimi deli, bi morali več pozornosti in časa nameniti seznanjanju z novostmi. Priložnosti bo dovolj za vse, pa naj omenimo samo tradicionalni Kolokvij o asfaltih, bitumnih in voziščih, ki ga organizira Združenje asfalterjev Slovenije, izobraževanje o energetsko učinkovitih ovojih stavb, ki ga pripravlja Slovensko združenje za trajnostno gradnjo, ali pa skupno srečanje gradbincev, kleparjev, krovcev, slikopleskarjev in inštalaterjev-energetikov v organizaciji OZS – poleg izobraževanj, ki jih pripravljajo številna podjetja.

Nenehno se je potrebno izobraževati, če nočemo nazadovati; zagotovo si nihče ne želi, da bi pri nas bolj zahtevna dela opravljali tujci, ki so bolj dovetni za novosti.

Hkrati je tudi škoda, da bolj ne izkoristimo rezultatov zahtevnega dela na področju novih materialov in tehnologij v naših inštitutih in zavodih, ki visoko kotirajo tudi v svetovnem merilu. Njihovo znanje bi gospodarstvo lahko bolje izkoristilo.

V novembrski številki revije smo - tudi glede na letni čas - več pozornosti namenili materialom in rešitvam, ki pripomorejo k višji kakovosti življenja, to je toplotnim in zvočnim izolacijam, pa tudi akustiki prostora. Drugo področje, ki mu namenimo več prostora, so industrijski tlaki, ki so precej bolj pomembne in zahtevne gradnje, kot si mnogi predstavljajo.

Pa ne pozabite na zimske gume in veseli bi bili, če zimske službe ne bi pozabile, da bo tudi letos zima in se ne bi pustile presenetiti.

Uredništvo

KOSOVEC**Tovarna porobetona
Ytong prejemnica
Okoljske nagrade**

Na konferenci Okoljsko srečanje, ki je potekala 7. novembra na GZS, so podelili priznanja okolju najbolj prijaznemu podjetju, izdelku, postopku in storitvi. Med 18 prijavi na razpis v štirih kategorijah je družba Xella porobeton SI prejela nagrado za najboljši

**Dejan Turk, vodja tovarne (levo)
in Jani Uranič, vodja energetike**

okoljski postopek, saj se z učinkovitim izkoriščanjem odvečne procesne toplote, reciklažo surovin in drugimi procesnimi rešitvami uvršča med tovarne z najučinkovitejšo in okolju prijazno proizvodnjo gradbenega materiala Ytong.

S celovito integracijo procesov, kot je izkoriščanje odvečne toplote (pare) in vnovično uporabo ter reciklažo neustreznega porobetona, je tovarna porobetona iz Kisovca zmanjšala toplotni vpliv na okolje in izboljšala energetske učinkovitost ter s tem privarčevala tako pri izpustih ogljikovega dioksida in emisij kot pri specifični rabi električne energije.

Z letnim prihrankom, ki je kar štirikrat večji od naložbe, so v enem letu prihranili 85 tisoč evrov pri proizvodni količini 70 tisoč kubičnih metrov porobetona, za 10 odstotkov pa so zmanjšali tudi porabo vode za pripravo nasičene vodne pare in posledično tudi zemeljskega plina. Zasavsko procesno inovacijo so uporabili tudi v drugih družbah koncerna Xella, ki ga sestavlja preko sto tovarn po vsem svetu.

POVABILO**Posvet »Energetsko učinkoviti ovoji stavb« za arhitekte, projektante in investitorje**

Slovensko združenje za trajnostno gradnjo, GBC Slovenija, v okviru projekta z naslovom »Energetsko učinkoviti ovoji stavb« pripravlja izobraževanje in strokovni posvet za arhitekte, projektante in investitorje.

Posvet bo potekal 4. decembra v Dolu pri Ljubljani 28, v prostorih podjetja JUB.

Na posvetu želijo podati celovit pogled na temo energetskega ovoja stavbe, ki ni le »nova fasada«.

Na posvetu bodo strokovnjaki s posameznih področij omenjeno tematiko orisali iz zornega kota, ki je pomemben za načrtovalce, opozorili na pasti in predstavili tako obstoječe strokovne rešitve kot tudi novosti. Teme, o katerih bo tekla beseda, so: različni sistemi fasadnih ovojev, izolacija temeljne plošče, izvedba in izolacija ravnih in poševnih streh, kapilarno aktivne notranje izolacije (uporaba, pravilno načrtovanje, omejitve uporabe ...).

Predstavljeni bodo tudi različni gradbeni materiali z vidika njihovega okoljskega vrednotenja ter načrtovanje in projektiranje stavb ob upoštevanju DGNB sistema za certificiranje trajnostnih stavb. Iz prve roke bodo predstavljene izkušnje projektiranja po DGNB zahtevah in tudi že izvedeni projekti.

Dogodek bo priložnost tudi za izmenjavo mnenj in izkušenj ter pridobitve strokovnih odgovorov na vaša vprašanja in dileme.

Udeleženci (člani IZS in ZAPS) z udeležbo na dogodku pridobijo za izobraževanje 3 kreditne točke.

Prijavnica na dogodek je na voljo na spletni strani <https://gbc-slovenia.si/dogodki-in-izobrazevanja/>

PORTOROŽ**Skupno strokovno srečanje
sekcij s področja gradbeništva**

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije pripravlja skupno strokovno srečanje gradbincev, kleparjev, krovcev, slikopleskarjev, fasaderjev in inštalaterjev-energetikov. Srečanje bo 31. januarja in 1. februarja 2020 v Kongresnem centru Grand hotela Bernardin v Portorožu.

Strokovno srečanje bo prvi dan dopoldan in drugi dan ob zaključku potekalo skupno za vse štiri sekcije. Skupen bo tudi program za spremljevalke in družabni del z večerjo prvi dan srečanja. Popoldanske vsebine prvega dne in dopoldanske vsebine drugega dne pa se bodo odvijale ločeno po posameznih sekcijah v ločenih dvoranh.

Na posameznih sekcijah bodo bolj poglobljeno obravnavali strokovne teme, ki se tičejo posamezne dejavnosti znotraj **gradbeništva** (gradbena dela, zaključna gradbena dela, krovska dela, kleparska dela, strojne inštalacije, energetika ...). V tem delu bodo nekaj specializiranih strokovnih predavanj, namenjenih posamezni stroki, pripravili tudi v sodelovanju s pokrovitelji srečanja.

V večernem programu prvega dne bodo podelili znake odličnosti v **gradbeništvu**.

BETON IN POŽARNA ODPORNOST

4. STROKOVNI POSVET BETON IN TRAJNOSTNA GRADNJA

Združenje za beton Slovenije je oktobra organiziralo že 4. strokovni posvet »Beton in trajnostna gradnja« z naslovom »Beton in požarna odpornost«. Tokrat so ga pripravili skupaj z neprofitnim zavodom TIGR Trajnostno in inovativno **gradbeništvo**, ki od leta 2011 povezuje partnerje na področju trajnostnega in inovativnega **gradbeništva**. Od letošnjega leta je njegov član tudi Združenje za beton Slovenije.

Besedilo: Lojzka Reščič, Sašo Seljak

Povod za organizacijo posveta na temo betona in požarne odpornosti je bilo sodelovanje ZBS-ja v projektu Interreg Fireexpert. V letu 2018 je ZBS namreč postalo partner v omenjenem projektu, katerega namen je ustanovitev novega čezmejnega LivingLab centra za raziskave in simulacije požarnega odziva kompozitnih materialov med in po požaru na območju Slovenije in Avstrije.

Trajnostno vidiki betona in požarna varnost

Po uvodnih pozdravih dr. Jakoba Šušteršiča, predsednika ZBS in Saša Galonje, predstavnika Ministrstva za okolje in prostor, je dr. Tomaž Vuk, predsednik organizacijskega odbora posveta in član uprave Salonita Anhovo, z uvodnim predavanjem odprl prvi sklop vsebin s predstavitev trajnostnih vidikov betona in njegove uporabe ter njegove prednosti pri požarih.

Projekt Interreg Fireexpert

Po predstavitvi zakonodaje v Sloveniji na področju projektiranja armiranobetonskih konstrukcij na požarno odpornost s strani profesorjev Univerze v Mariboru, ki jo je predstavila doc. dr. Janja Kramar Stajnik, sta sledili predavanji tujih strokovnjakov. Predavala sta požarni inženir Mohammad Heidari iz Raziskovalnega centra CERIB v Franciji in vodja projekta Interreg Fireexpert prof. dr. Martin Schneider z Univerze za uporabne znanosti v Beljaku. Gost iz Francije je predstavil izkušnje s požarno varnostjo v osemnadstropni betonski stavbi. Prof. dr. Schneider je navzoče seznanil s potekom projekta in predstavil vse prednosti, ki jih bo vzpostavljeni center prinašal naši regiji. Na omenjeni projekt se je nanašalo tudi predavanje dr. Jerneje Kolšek iz UL FGG, ki je predstavila eksperimentalno-podpr-

to določanje požarne odpornosti AB konstrukcij.

Računalniško podprta modeliranja obnašanja konstrukcij v požarih

Na prehodu v drugi del posveta nas je dr. Andraž Legat podrobno seznanil z delovanjem SRIP-ov in zavoda TIGR, za njim pa je predaval Milan Hajduković, predsednik SZPV, Slovenskega združenja za požarno varstvo. V nadaljevanju so se predavanja osredotočala na metode in računalniško podprta modeliranja obnašanja konstrukcij v požarih ter prikazala napredke na tem področju. Ti so plod dela raziskovalnih skupin na Zavodu za **gradbeništvo**, Inštitutu za gradbene materiale IGMAT in Fakulteti za **gradbeništvo** in geodezijo Univerze v Ljubljani. Veselijo predvsem napredki glede možnosti upoštevanja vseh materialnih karakteristik betona pri samem modeliranju konstrukcij, ki bodo vodila v vse bolj učinkovito projektiranje varnih betonskih konstrukcij. Predavanja so nam predstavili izr. prof. dr. Tomaž Hozjan in izr. prof. dr. Sebastjan Bratina ter Urška Dolinar, vsi iz UL FGG.

Gradnja predorov in požarna varnost

Sklop predavanj smo zaključili s praktičnim predavanjem projektantov podjetja Elea iC o uporabi betonov v predorogradnji, seveda s poudarkom na zagotavljanju požarne varnosti. Predavanje je predstavil Anton Levičar. Strokovnjak z bogatimi izkušnjami z delom na projektiranju predorov v Avstriji in Nemčiji Leon Pajek iz podjetja Promat, d.o.o., je ocenil, da se naša predorogradnja uvršča ob bok omenjene in s tem

v sam svetovni vrh. Beton je v predorogradnji danes praktično nenadomestljiv material, ne le zaradi svojih mehanskih lastnosti in enostavne gradnje z njim, ampak tudi zaradi odličnih lastnosti pri zagotavljanju požarne odpornosti predorov.

Požarno varne betonske konstrukcije

Posvet se je zaključil z okroglo mizo. Zaključki diskusije so bili, da je beton nedvomno gradbeni material, ki ima z vidika požarne odpornosti nesporno prednost pred ostalimi vodilnimi gradbenimi materiali. Beton je kompozitni material, ki omogoča stalno možnost razvoja in izboljšav, kar se bo v kombinaciji z naprednimi metodami projektiranja odražalo v tem, da bodo betonske konstrukcije vse bolj požarno varne.

ZBS: osveščanje in dvig znanja na področju rabe betona

Združenje za beton Slovenije je 4. strokovnim posvetom Beton in trajnostna gradnja ponovno uspešno povežalo interdisciplinarne strokovnjake, od projektantov do strokovnjakov za požarno varnost, in znova pripomoglo k osveščanju in dvigu znanja na področju rabe betona, tokrat predvsem glede požarne odpornosti.

Ob dogodku je bil izdan zbornik z predstavitev dogodka, predstavitev organizatorjev, z vsemi predavanji dogodka ter z predstavitev projekta Interreg Fireexpert, dostopen je na www.zabeton.si.

70 LET ZAVODA ZA GRADBENIŠTVO SLOVENIJE

NAGRADA ZA ŽIVLJENJSKO DELO DR. MIHI TOMAŽEVIČU

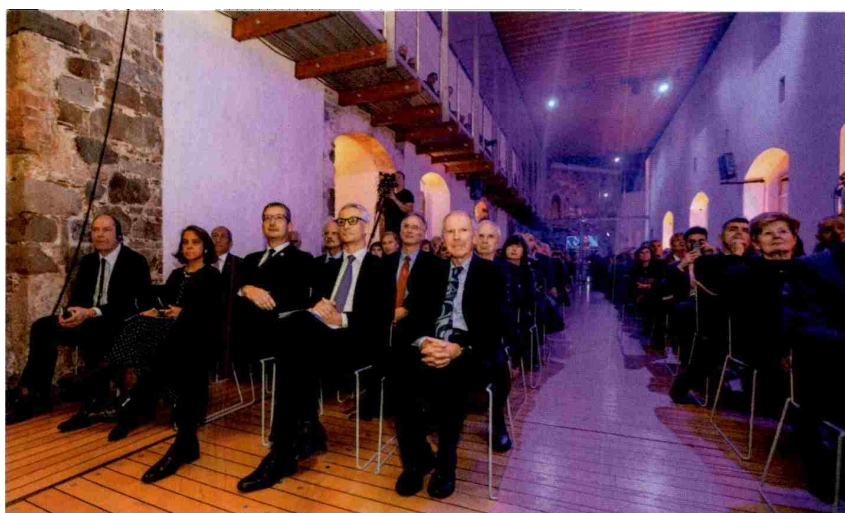
Zavod za **gradbeništvo** Slovenije (ZAG) je 12. novembra na Ljubljanskem gradu slovesno obeležil 70 let delovanja. Osrednji govorec na prireditvi je bil minister za izobraževanje, znanost in šport, dr. Jernej Pikalo, na slovesnosti pa so prvič podelili nagrado za življenjsko delo.

Proslave ob 70-letnici Zavoda za **gradbeništvo** Slovenije, ki je potekala pod sloganom »Znanje, ki pušča sledi za dobro ljudi«, se je udeležilo več kot 350 gostov iz desetih držav, med njimi tudi predstavnica Združenja evropskih nacionalnih raziskovalnih centrov na področju cestnega transporta FEHRL Maria de Lurdes Antunes in predstavnik Združenja evropskih nacionalnih gradbenih laboratorijev ENBRI Johan Vyncke, ki sta goste tudi nagovorila.

Direktor ZAG doc. dr. Aleš Žnidarič

Direktor Zavoda za **gradbeništvo** Slovenije doc. dr. Aleš Žnidarič je v svojem nagovoru izpostavil, da je temeljni cilj Zavoda »ostati najbolj celovit in najbolj usposobljen inštitut razvojno-raziskovalnih dejavnosti na področju **gradbeništva**«. Zavod za **gradbeništvo** je osrednji znanstveno - raziskovalni javni zavod na področju **gradbeništva** v Sloveniji, ki s svojim raziskovalnim delom orje ledino v razvoju materialov in tehnologij.

ZAG skrbi tudi za razvoj novih materialov, za energetske učinkovitost stavb in okoljskih ocen, za preiskavo materialov pri

ohranjanju kulturne dediščine, za analizo in ponovno uporabo sekundarnih surovin, za potresno **inženirstvo** ter preiskave na področju požarnih lastnosti materialov in konstrukcij.

»Znanstvena in raziskovalno-razvojna dejavnost sta ključni komponenti našega delovanja. Naše raziskave so pretežno aplikativno naravnane, pri številnih tesno sodelujemo z domačo in tujo stroko in

tako vzdržujemo neposreden stik z najnovejšimi znanstvenimi spoznanji«.

Trenutno je ZAG vključen v 80 raziskovalnih projektov, od tega je dve tretjini mednarodnih. »Po prejšnji teden objavljeni statistiki smo 7. najuspešnejša institucija v Sloveniji po črpanju raziskovalnih sredstev iz Obzorij 2020«, je dodal direktor dr. Žnidarič. Zaključil je z mislijo, da je »zadnje desetletje dokaz, da sta znanje in tehnološka razvitost bistveni za preživetje posameznih delov gospodarstva in za blaginjo državljanov« ter zbranim zagotovil, da »bodo aktivnosti Zavoda za **gradbeništvo** Slovenije še naprej temeljile na znanju, ki bo puščalo sledi ne le v Sloveniji, ampak tudi širše«.

Minister dr. Jernej Pikalo

Osrednji govorec na prireditvi je bil minister za izobraževanje, znanost in šport dr. Jernej Pikalo. V svojem govoru se je

Proslava ob 70-letnici Zavoda za gradbeništvo Slovenije je potekala na Ljubljanskem gradu.

Proslave se udeležilo več kot 350 gostov iz desetih držav.

spraševal o razlikah med bazično in aplikativno znanostjo ter njeni vlogi in vplivu na naše življenje in vse to povezal z delovanjem Zavoda za **gradbeništvo** Slovenije: »Zavod od ustanovitve leta 1949 v vsem kar počne, počne predvsem v predvsem v dobro vseh nas - da so naša bila bivališča boljša, prometne komunikacije boljše in bolj varne, zato, da so materiali, ki jih uporablja naša industrija, lahko drugačni - vso raziskovalno delo, pa naj bo aplikativno ali teoretično, je kot vedno usmerjeno v dobro človeka.

V Evropi se z dejavnostjo **gradbeništva** ukvarja okoli 18 milijonov ljudi, skupaj ustvarijo več kot 9 odstotkov bruto družbenega prihodka; v Sloveniji na žalost zaradi znanih finančnih kriz med leti 2009 in 2014 le okoli 5 odstotkov.

Zakaj so potrebne vse te raziskave, zakaj vse to vlaganje v razvoj, ki se je v zadnjih nekaj letih vendarle izboljšalo? Iz dveh razlogov: prvi razlog - ker morajo v bodoče vse politike, ki jih imamo - politike na področju materialov, gradnje oz. kate-rekoli industrije, ki jo imamo, nujno temeljiti na znanstvenih podatkih. Ne moremo več privoščiti, da bi delali na pamet, brez resne znanstvene podlage in tu vidim veliko prihodnost tega, kar Zavod za **gradbeništvo** počne.

Drugi razlog pa je vprašanje okoljskega elementa, tudi tu z raziskavami novih materialov ZAG uspešno pripeva k temu, da zmanjšujemo ne samo svoj ogljični odtis, ampak zanamcem zemljo zapustimo tako, kot smo si jo pridobili.

Vsem zaposlenim in vsem, s katerimi ZAG sodeluje, želim vse lepo ob 70-letnici in da bi še naprej tako uspešno delovali, ter predvsem, da bi vsem nam - ki na nek način živimo od vaših rezultatov in zaradi vaših rezultatov bolje - še naprej zagotavljali boljše eksistenčno pogoje,« je zaključil dr. Pikalo.

Nagrada za življenjsko delo dr. Mihi Tomaževiču

Med slovesnostjo ob 70-letnici ZAG na Ljubljanskem gradu so prvič podelili nagrado Zavoda za **gradbeništvo** Slovenije za življenjsko delo. Prejel jo je akademik profesor dr. Miha Tomaževič za delo na področju potresno varne gradnje zidanih objektov.

Dr. Tomaževič je eden izmed najvidnejših slovenskih inženirjev na področju **gradbeništva**, ki ga bogatijo izvrstni raziskovalni dosežki in predvsem njihova zavidljiva vpeljava v prakso, na področju raziskav zidanih konstrukcij pri potresni obtežbi sodi v sam svetovni vrh. Nepozabni so njegovi dragoceni prispevki pri popotresni obnovi stavb v Posočju in Furlaniji.

Dr. Tomaževič je bil gostujoči profesor na Univerzi v Trentu, na Universidad de Chile v Santiagu, redno gostuje na univerzi v Padovi, predaval je na Politehniki v Milanu. Gostoval je na Tehniški univerzi v Dresdnu, na Indian Institute of Technology v Roorkeeju in na Univerzi v Brescii. Imel je več kot 60 predavanj in seminarjev na različnih univerzah in raziskovalnih inštitutih v ZDA, Italiji, Nemčiji, Grčiji, na Japonskem, Kitajskem, v Čilu in Mehiki. Je član uredniških odborov revij European Earthquake Engineering in Bulletin of Earthquake Engineering in avtor številnih knjig in člankov.

Za svoje delo je prejel številne mednarodne nagrade, najbolj prestižna med njimi je Scalzi Research Award, ki mu jo je v letu 2005 podelilo ameriško Združenje za zidane konstrukcije (The Masonry Society).

Dolga leta je vodil Odsek za potresno inženirstvo in bil med leti 1996 in 2005 tudi direktor ZAG. Leta 2001 je postal izredni, leta 2009 pa redni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Je tudi član Slovenske inženirske akademije.

»Znanstveni in inženirski dosežki akademika pr. dr. Mihe Tomaževiča so izjemnega pomena za družbo in stroko, a hkrati neprecenljivi za ZAG«, je ob podelitvi nagrade povedal direktor Zavoda za **gradbeništvo** dr. Žnidarič.

Dr. Miha Tomaževič je v zahvali ob prejemu nagrade med drugim povedal, da mu priznanje res veliko pomeni in skromno dodal: »Sami veste, da še tako dober posameznik ne pomeni veliko, če nima za sabo še boljše ekipe. Bil sem le del ekipe z odličnimi mentorji in sodelavci.«

Podelitev nagrade za življenjsko delo (z leve): dr. Jernej Pikalo, minister za izobraževanje, znanost in šport, doc. dr. Aleš Žnidarič, direktor Zavoda za **gradbeništvo** Slovenije, in nagradjenec akademik profesor dr. Miha Tomaževič.

PLANRADAR: DIGITALIZACIJA ZA USPEŠNEJŠE DELO

HITREJŠE IN LAŽJE KOMUNICIRANJE IN DOKUMENTIRANJE

Za gradbena podjetja je digitalizacija delovnih procesov pomembna rešitev, saj prihrani čas in zmanjša stroške. PlanRadar uporablja že več kot 5.500 zadovoljnih naročnikov v 43 državah.

Digitalizacija je dodobra prodrla praktično na vsa področja in skorajda ni panoge, ki bi zmogla brez njene pomoči. Precej manj pa je prisotna v **gradbeništvu**, ki je nasploh nekoliko bolj tradicionalna panoga kjer se novosti uvajajo počasneje (to seveda ne velja za projektiranje) in tako je tudi v Sloveniji. Za gradbena podjetja pa digitalizacija delovnih procesov lahko pomeni pomemben preskok, ki v veliki meri prihrani čas in zmanjša stroške.

Eno izmed orodij, ki je hkrati preprosto za uporabo in resnično učinkovito, je aplikacija PlanRadar, ki jo ponuja avstrijsko podjetje z enakim imenom. Partnerji v podjetju so Domagoj Dolinsek, Ibrahim Imam, Sander van de Rijdt, Clemens Hammerl in Constantin Köck.

PlanRadar je mobilna aplikacija za dokumentacijo in komunikacijo predvsem pri gradbenih projektih, obnovah in sanacijah ter pri upravljanju in vzdrževanju objektov. Uporabna je tudi pri različnih drugih delovnih procesih, tudi v industriji.

Hitrejše delo in manj napak

Podjetje PlanRadar je konec oktobra na sedež podjetja na Dunaju (pisarni imajo še v Londonu in Zagrebu) in na trenutno največje gradbišče v tem mestu povabilo novinarje iz Slovenije, Hrvaške in Srbije. Predstavili so podjetje in zmožnosti programa, na obisku gradbišča stanovanjskih blokov Trillple Living pa konkretno uporabo aplikacije.

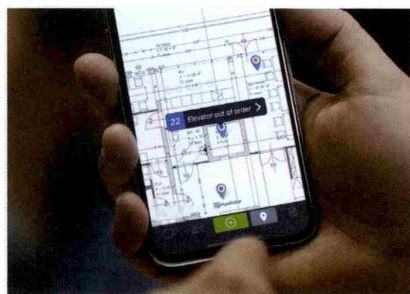
PlanRadar je spletna SaaS (programska oprema kot storitev) rešitev za dokumentacijo in komunikacijo pri gradbenih ter nepremičninskih projektih, neodvisna od platforme in naprave in dejansko pomeni veliko spremembo pri delu. Na področju **gradbenišтва** in nepremičnin se uporablja

Predstavitve podjetja PlanRadar in aplikacije z istim imenom.

kot mobilno orodje za dokumentiranje projektov in napak oziroma pomanjkljivosti ter za spremljanje nalog in del.

Postopek temelji na digitalnih načrtih. Podatki so lahko shranjeni v obliki besedila, glasovnih sporočil, slik ali beležk. Informacije se v realnem času in brez napak distribuirajo vsem vključenim v projekt (naročnik programa pošilja informacije podizvajalcem oziroma poslovnim partnerjem, tem pa ni potrebno, da so naročniki na program) odvisno od vrste pooblastil, ki so bila uporabnikom odobrena znotraj programske opreme, ne glede na to, kje se trenutno nahajajo. Avtomatska poročila in statistika dopolnjujejo upo-

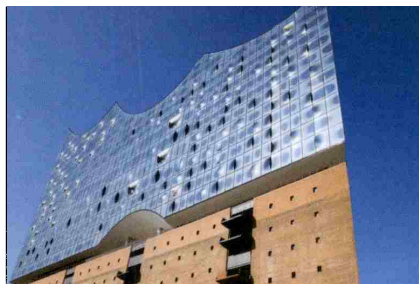
Primer uporabe PlanRadara na telefonu: označitev mesta in vrste napake, lahko se doda še fotografija, tekst, glasovno sporočilo itd.

Uporaba aplikacije PlanRadar pri gradnji stopnic Trillple

Bojan Petković, Ibrahim Imam, Domagoj Dolinsek pred največjim gradbiščem na Dunaju.

Med referenčnimi projekti na področju **gradbeništva**, kjer so uporabljali aplikacijo PlanRadar, je Elbphilharmonie, skoraj 800 milijonov vredna koncertna hiša v Hamburgu, dokončana v začetku leta 2017 (projekti smo predstavili v prvi številki revije Gradbenik istega leta). Med večjimi projekti na Dunaju je bila modernizacija podzemne proge U4 - posodobitev krožnega 3,8 km dolgega odseka zahodne proge podzemne železnice U4 med postajama Hütteldorf in Schönbrunn je bila dokončana v samo 128 dneh gradnje. Gradnja je vključevala izboljšanje podstrukture linije, izboljšavo nadgradnje, rekonstrukcijo postaje in rekonstrukcijo 100 m dolgega in 120 let starega oboka.

rabnost programske opreme. PlanRadar omogoča izvoz podatkov v obliki PDF ali Microsoft Excel datotek.

Zadovoljni uporabniki

Programsko rešitev, ki je bila že večkrat nagajena, uporabljajo tudi velika gradbena podjetja, kot sta na primer Strabag in Porr, aplikacija pa je seveda uporabna tudi na drugih področjih oziroma panogah, tako jo na primer uporabljajo tudi v Allianz Real Estate GmbH in pri Siemensu, v Sloveniji pa je eden večjih slovenskih naročnikov PlanRadarja podjetje SVP Avio, ki izdeluje barko Greenline. PlanRadar ima trenutno 5.500 naročnikov v 43 državah.

Podjetja vseh velikosti po vsem svetu uporabljajo PlanRadar za gradbeno dokumentacijo, upravljanje z napakami, pri certificiranju, predaji dela, poročanju in revizijah. PlanRadar z digitalizacijo delovnih procesov zmanjšuje možnost pojavnih napak, vsem udeležencem projekta pa prihrani čas in znatno poveča učinkovitost. Uporabniki prihranijo v povprečju 7 ur na teden - približno 18 odstotkov svojega delovnega časa.

Gradbišče Trillple na Dunaju, vrednost projekta je več kot 300 milijonov evrov.

Nagrada EY Entrepreneur Of The Year™ za PlanRadar

PlanRadar, podjetje specializirano za digitalno dokumentacijo in komunikacijo pri gradbenih ter nepremičninskih projektih, je na slovesni prireditvi, ki je 18. oktobra je potekala Dunaju, prejelo nagrado EY Entrepreneur Of The Year™ v kategoriji zagonskih podjetij - Startup.

Nagrada EY Entrepreneur Of The Year™ je ena najprestižnejših svetovnih nagrad za podjetnike. Žirija, ki podeljuje nagrade, pri ocenjevanju upošteva rast, potencial za prihodnost, inovacije, vodenje in družbeno odgovornost podjetja.

V imenu celotne ekipe sta nagrado prejela Sander Van de Rijdt in Ibrahim Imam, izvršna direktorja in soustanovitelja podjetja PlanRadar. »Zelo smo ponosni, da smo prejeli tako prestižno nagrado. Ta nagrada dodatno potrjuje uspešnost našega poslovnega modela in kakovost naše oblačne SaaS (programska oprema kot storitev) rešitve. Žirija je prepoznala naše izjemne podjetniške dosežke in rast števila naročnikov. Naše rešitve uporablja že več kot 5.500 naročnikov v 43 državah, vključno s Slovenijo,« je dejal Sander Van de Rijdt. Ibrahim Imam pa je povedal, da bo podjetje v prihodnjih mesecih svojo širitev nadaljevalo predvsem na evropske trge in na azijsko-pacifiško regijo.

Bojan Petković, regionalni direktor za Slovenijo, Hrvaško in Srbijo pri podjetju PlanRadar, je dodal: »Čeprav sta si gradbeni sektor in trg nepremičnin v Sloveniji v zadnjih letih opomogla od posledic krize, še vedno zaostajata pri digitalizaciji. Preveč podjetij v gradbenem sektorju opravlja svoje delo točno tako, kot so to počeli pred 20 ali 30 leti. Velik del delovnega procesa še vedno poganjajo papirni dokumenti, ki imajo lahko negativen učinek na proces zaradi ogromnih količin podatkov. PlanRadar gradbenemu sektorju in trgu upravljanja z nepremičninami nudi digitalno dokumentacijo, odpravljanje napak in izvajanje drugih nalog v celotnem življenjskem ciklu projekta. Upamo, da bo nagrada EY Entrepreneur Of The Year™ naše potencialne naročnike še dodatno prepričala, da je PlanRadar prava rešitev za njih.»

Preprosta uporaba aplikacije

- Ustvarjanje označbe - etikete (na primer označevanje napake) na mobilni napravi neposredno na terenu - objektu ali gradbišču. Dodati je možno fotografije, besedilo in zvočno beležko.
- Neposredno dodeljevanje etikete odgovorni osebi in ta bo prejela samodejno obvestilo.
- Preprosto in hitro se pomikanje skozi načrt in stalen pregled.

Prednosti PlanRadarja

Podatki se shranjujejo v oblaku, dostopni so vedno in povsod, ni potrebe po instalaciji programa; delo s aplikacijo je pre-

Predstavitev aplikacije PlanRadar na trenutno največjem gradbišču na Dunaju - gradnji treh več kot sto metrov visokih stolpnih s stanovanji, penthouse in mansardnimi stanovanji v 3. okrožju Dunaja, poimenovanih Trillple, delo priznanih arhitektov Henke Schreieck. Vrednost naložbe je več kot 300 milijonov evrov. Stolpnice naj bi dokončali poleti 2021, nato pa bodo začeli graditi še poslovni - pisarniški stolp.

prosto, praktično ni potrebno učenje, tako da se lahko uporablja takoj; uporablja se lahko v celotnem življenjskem ciklu projekta oz. zgradbe; ugodna cena za uporabo, brezplačno posodabljanje in podpora; uporaba na vseh napravah - telefonih, tablicah in računalnikih in sistemih Android, iOS in Windows.

Več informacij na

<https://www.planradar.com/>

GRADBENI ZAKON

NOVA GRADBENA ZAKONODAJA IN VPRAŠLJIVO ZAGOTAVLJANJE POŽARNE VARNOSTI

Inženirska zbornica Slovenije
Jarška cesta 10b
1000 Ljubljana
Slovenija
www.izs.si

Člani **IZS** s pooblastilom za področje požarne varnosti in drugi pooblašteni inženirji, ki so v času ZGO-1 izdelovalni zasnove požarne varnosti, ugotavljajo, da je zakonodaja na tem področju nejasna in pomanjkljiva. Sredi junija smo zato na Ministrstvo za okolje in prostor (MOP) poslali dopis s prošnjo po jasnem tolmačenju zapisanega v zakonih in podzakonskih aktih, MOP pa nam je odgovoril sredi avgusta. Odgovor nas ni zadovoljil.

Odprte dileme članov **IZS**

Člani **IZS** ugotavljajo, da se po začetku uporabe **Gradbenega zakona** (GZ) več ne naročajo in izdelujejo študije požarne varnosti, prav tako pa se še ne naročajo in izdelujejo načrti s področja požarne varnosti, kot so predvideni v 16. členu Pravilnika o podrobnejši vsebini dokumentacije in obrazcih, povezanih z gradnjo objektov (v nadaljevanju Pravilnik o dokumentaciji). Ob raziskovanju, zakaj je temu tako, smo ugotovili, da je zakonodaja na tem področju precej nejasna, morda celo medsebojno neusklajena, zato smo na MOP naslovili prošnjo za pomoč pri tolmačenju zapisanega.

Poraja se dvom, katera dokumentacija je ta trenutek v zvezi z zagotavljanjem bistvene zahteve varnosti pred požarom, sploh zahtevana. Po eni strani je GZ in Pravilnik o dokumentaciji mogoče razumeti, da se danes izdelujejo le še načrti s področja požarne varnosti, po drugi strani pa je ob dodatnem branju Zakona o varstvu pred požarom in Pravilnika o zasnovi in študiji požarne varnosti moč ugotoviti, da še vedno velja 30. člen Zakona o varstvu pred požarom in je tako potrebno še vedno izdelati zasnovo in študijo požarne varnosti, kar pa vodi v kolizijo z določili Pravilnika o dokumentaciji, s katerim so bili uvedeni načrti požarne varnosti in določili **Zakona o arhitekturni in inženirski dejavnosti** (ZAID), ki določa, da imajo poklicne naloge za področje požarne varnosti le pooblašteni inženirji požarnovarnostne stroke, ostali pooblašteni inženirji in arhitekti pa ne. V primeru izdelave

dokumentacije, ki obravnava požarno varnost, v obliki študije požarne varnosti v skladu z določili Pravilnika o zasnovi in študiji požarne varnosti, namreč to izdelata le pooblašteni inženir s področja požarne varnosti, zasnovo požarne varnosti pa poleg pooblaščenega inženirja s področja požarne varnosti lahko izdelata katerikoli drug pooblašteni inženir oziroma pooblašteni arhitekt, ki ima pravico izdelati projektno dokumentacijo.

MOP smo ob tem tudi opozorili, da GZ določa, da bi morali biti predpisi, ki določajo obveznost izdelave in vsebino projektne dokumentacije za gradnjo, usklajeni z določili GZ do 1. 5. 2019, pa temu še danes ni tako.

Celotno vprašanje je objavljeno na naši spletni strani www.izs.si.

Odgovor MOP

MOP nam odgovarja, da GZ določene starejše predpise razveljavlja, obenem pa dovoljuje njihovo uporabo, če niso v nasprotju z njim, ter da so take dikcije za normalen prehod iz stare v novo ureditev nujne in da je običajno, da omogočajo različne razlage. MOP ob tem podaja mnenje, kako je potrebno veljavne predpise in tiste, ki se še uporabljajo, razumeti do objave sprememb in dopolnitev Pravilnika o Požarni varnosti v stavbah, ki bo uskladil prej veljavno ureditev na zasnove in študije požarne varnosti z novim načrtom s področja požarne varnosti in natančno in nedvoumno določil objekte, za katere je ta načrt treba izdelati. Po mnenju MOP je nedvoumno treba uporabiti določbo drugega

Besedilo:
Mag. Aleš Glavnik,
univ.dipl.inž.str.
Član UO MST

odstavka 9. člena Pravilnika o dokumentaciji, ki določa: "Glede na vrsto gradnje ter namen, vrsto, velikost, zmogljivost, predvidene vplive in druge značilnosti objekta se v tehničnem poročilu navede najmanj tiste načrte, s katerimi se bo v fazi izdelave projektne dokumentacije za izvedbo gradnje zagotavljalo izpolnjevanje bistvenih zahtev objekta, in druge strokovne podlage, ki jih zahtevajo posebni predpisi in jih bo treba izdelati pri nadaljnjem projektiranju." Ob tem je treba upoštevati tudi določbe 15. člena istega pravilnika, ki v petem odstavku določa, da je treba dokumentaciji za izvedbo gradnje priložiti tudi izkaz požarne varnosti, po predpisih, ki urejajo požarno varnost. Tak predpis je razveljavljen, a še uporaben Pravilnik o zasnovi in študiji požarne varnosti, ki opredeljuje, kaj izkaz je, v katerih primerih se ga pripravi in kdo ga sme pripraviti. V tem pravilniku je v drugem odstavku 2. člena navedeno "Izkaz požarne varnosti je povzetek vsebine zasnove ali študije in se izpolni v dveh fazah: načrtovani ukrepi in izvedeni ukrepi".

Ker Pravilnik o dokumentaciji ne določa izdelave elaboratov, ampak le izkazov, MOP meni, da je odločitev o načinu zagotovitve, da so v izkazu navedeni podatki taki, da verodostojno dokazujejo izpolnjevanje bistvene zahteve "varnost pred požarom", prepuščena projektantu. Ob tem velja, da je izkaz le "povzetek vsebine" in je vsebina varnosti pred požarom prikazana in dokazana v grafičnih prikazih in tehničnih poročilih več načrtov, določenih v 16. členu Pravilnika o dokumentaciji.

Nadalje MOP pojasnjuje, da so izjema od tega splošnega pravila podatki navedeni v izkazu požarne varnosti za požarno zahtevne objekte, kjer Pravilnik o zasnovi in študiji požarne varnosti določa, da se vedno pripravi študija požarne varnosti. Študijo je smel (op. po ZGO-1) izdelati le "odgovorni projektant, ki je imel pooblastilo za projektiranje požarne varnosti". Po ZAID-u se tak posameznik imenuje "pooblaščen inženir s področja požarne varnosti". Ker je imel ekskluzivno dovoljenje za pripravo študije odgovorni projektant s pooblastilom za projektiranje požarne varnosti, pooblaščen inženir s področja požarne varnosti pa ekskluzivno izdeluje načrt s področja požarne varnosti, je edini možen zaključek, da je študija požarne

varnosti po prej veljavnem sistemu postala načrt požarne varnosti v sedanjem sistemu. Iz tega pa jasno izhaja tudi dejstvo, da zasnovo požarne varnosti, kot morebitno podlago za izkaz požarne varnosti, izdeluje vsak odgovorni projektant, tj. pooblaščen arhitekt in pooblaščen inženir.

Celoten odgovor MOP je objavljen na naši spletni strani www.izs.si.

Apel IZS

Stroka s področja požarne varnosti združena v IZS se s takim pojasnilom ne more strinjati in opozarja, da izpolnjevanje bistvene zahteve požarne varnosti ni ustrezno zagotovljeno. Apeliramo na MOP, da se spremembe in dopolnitve Pravilnika o Požarni varnosti v stavbah sprejmejo nemudoma, saj se v vmesnem času še vedno intenzivno gradijo požarno nestrokovno obdelani, lahko bi rekli nevarni objekti, saj je načrtovanje požarne varnosti za vse manj zahtevne objekte dovoljeno deležnikom, ki so brez za to potrebnih znanj, obenem pa so kriteriji za razvrščanje objektov kljub nasprotovanju stroke postavljeni na način, da v razred zahtevnih objektov spadajo le še redki objekti.

Zaradi neusklajenosti Pravilnika o požarni varnosti v stavbah z **Gradbenim zakonom** je v praksi prisoten nered. Študije požarne varnosti se ne naročajo, prav tako ne načrti požarne varnosti. Posledica so požarno nevarni objekti.

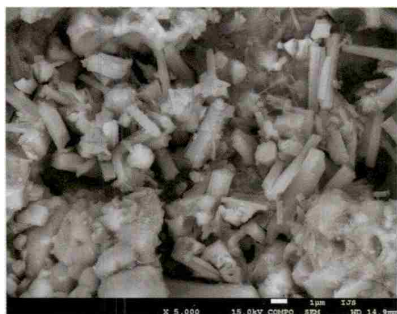

PROJEKT RIS-ALiCE

SEKUNDARNE MINERALNE SUROVINE ZA TRAJNOSTNO PROIZVODNJO CEMENTA

Projekt RIS-ALiCE: *Al-rich industrial residues for mineral binders in ESEE region* je mednarodni projekt, sofinanciran s strani programov EIT RawMaterials in Obzorje 2020, kjer je Zavod za **gradbeništvo** Slovenije (ZAG) vodilni partner.

Usmeritve Evropske unije stremijo k čim večji predelavi in ponovni uporabi industrijskih in gradbenih odpadkov. Poleg tega je cementna industrija v zadnjih letih močno usmerjena k zmanjšanju ogljičnega odtisa (zmanjšanje emisij CO₂) ter znižanju porabe energije. Raziskave potekajo v smeri nadomeščanja konvencionalnega portlandskega (OPC) klinkerja ali njegovi popolni nadomestitvi. Ena od rešitev, ki omogoča hkratno zmanjšanje emisij CO₂, nižjo porabo energije pri proizvodnji cementa in predelavo ter ponovno uporabo sekundarnih surovin, je belitno-sulfoaluminatni klinker.

Mikroskopski posnetek hidratacijskih produktov cementa

Jeklarska žilindra

Tako v Sloveniji kot tudi drugod po Evropi razpolagamo z večjimi količinami še neizkoriščenih sekundarnih surovin. Mineralne surovine, ki vsebujejo večje količine aluminija, so ene od bistvenih sestavin za proizvodnjo prej omenjenih alternativnih trajnostnih veziv. Razpoložljivost naravnih virov boksita je količinsko in lokalno omejena in zato ne zadostuje za obsežno proizvodnjo cementa. Boksit se lahko nadomesti s sekundarnimi mineralnimi surovinami (npr. žlindra, rdeče blato, pepel, rudarski odpadki itd.), kar bi prispevalo k prehodu na bolj učinkovito in trajnostno družbo.

Cilj projekta RIS-ALiCE je zbiranje in vrednotenje sekundarnih surovin v ciljnih t.i. RIS (Regional Innovation Scheme) državah, kjer razpolagajo z velikimi količinami različnih industrijskih in rudarskih odpadkov, ki jih trenutno ne izkoriščamo, sama odlagališča pa so premalo raziskana. Namen njihovega vrednotenja in zbiranja je uporaba v nizkoogljicnih in nizkoenergij-skih mineralnih vezivih.

V okviru projekta bomo ustvarili uporabniku prijazen in enostavno nadgradljiv register sekundarnih surovin z visoko vsebnostjo aluminija, za povezavo imetnikov/proizvajalcev različnih sekundarnih surovin (termoelektrarne, jeklarne, rudniki, industrija aluminija) in njihovih uporabnikov (predvsem cementarn).

V projektu poleg ZAG sodeluje še pet slovenskih partnerjev (GeoZS, SIJ Acroni,

Sekundarne mineralne surovine in cementni klinkerji

Salonit Anhovo, TES in Lucis), partnerji iz Madžarske (BZN in Agregro), Bosne in Hercegovine (IKK), Severne Makedonije (UKIM-FTM, ESM, Cementarnica USJE), Srbije (VINS), Francije (CEA) in Avstrije (TU-Wien). Projekt bo trajal do leta 2022.

Več o projektu najdete na:

<http://ris-alice.zag.si>

<https://eitrawmaterials.eu/project/ris-alice>

Zahvala: Projekt je prejel sredstva Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo (EIT) v okviru programa Obzorja 2020, programa EU za raziskave in inovacije.

T: 01 280 42 00
www.zag.si
info@zag.si